

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Σχολή Μηχανικών

Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών

Πτυχιακή Εργασία

«Η τοπολογία του τένις κλαμπ»

Όνομα φοιτητή: Νανόπουλος Βασίλης Α.Μ. : 9464

Επιβλέπων Καθηγητής: Δρ Βαρελίδης Γιώργος

Αθήνα Οκτώβριος 2019

Ευχαριστίες

Ολοκληρώνοντας την πτυχιακή αυτή εργασία, αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω όλους εκείνους που με στήριξαν σε αυτή την προσπάθεια. Ήταν μια προσπάθεια επίπονη αλλά και δημιουργική που τελικά ύστερα από πολλά εμπόδια ολοκληρώθηκε. Αρωγός σε αυτή μου την προσπάθεια ήταν ο επιβλέπων καθηγητής μου κύριος Βαρελίδης, ο οποίος με καθοδήγησε, και μου έδειξε τον τρόπο για να ολοκληρώσω την εργασία μου αυτή. Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω κι όλους όσους συμμετείχαν στην έρευνα και με βοήθησαν να συλλέξω τα δεδομένα

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	2
Περιεχόμενα.....	3
Κατάλογος εικόνων.....	7
Περίληψη	9
Abstract.....	10
Εισαγωγή	11
α. Τοποθέτηση	11
β. Σκοπός και στόχος	12
δ. Δομή εργασίας	12
Κεφάλαιο 1ο: Ιστορία της Αντισφαίρισης (τένις)	14
1.1 Αντισφαίριση (tennis):ιστορική αναδρομή της γέννησής της	14
1.2 Πρώτοι κανονισμοί	18
1.2.1 Η προέλευση της μπάλας	20
1.2.2 Η προέλευση του ονόματος τένις.....	21
1.2.3 Η προέλευση του τρόπου μετρήματος	21
1.2.4 Η προέλευση της τεχνικής	22
1.2.5 Η προέλευση της ρακέτας	24
1.3 Τα εμπόδια στην εξέλιξη του αθλήματος	25
Κεφάλαιο 2ο: Το τένις στους Ολυμπιακούς αγώνες	26
2.1 Ολυμπιακή Ιστορία	26
2.2 Πρώτη φάση (1896-1924).....	26

2.3 Δεύτερη φάση (1988 – σήμερα)	29
Κεφάλαιο 3ο: Ιστορία Ελληνικής Αντισφαίρισης	32
3.1 Η εμφάνιση στην Ελλάδα	32
3.1.1 Η διάδοση της αντισφαίρισης	35
3.2 Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αθλήματος	37
Κεφάλαιο 4ο: Θεσμικό πλαίσιο για τις αθλητικές εγκαταστάσεις	40
4.1 Αρχές του Κανονισμού	40
4.2 Κατηγοριοποίηση και αδειοδότηση των αθλητικών εγκαταστάσεων – Ν.4479/2017 (Α’ 94) «Τροποποιήσεις του Ν.2725/1999 (Α’ 121) και άλλες διατάξεις»	41
Κεφάλαιο 5ο: Η τυπολογία του τένις κλαμπ	48
5.1 Προδιαγραφές του τένις κλαμπ.....	48
5.2 Περιγραφή κτηριακών εγκαταστάσεων	48
5.3 Μέθοδοι κατασκευής	50
5.3.1 Θεμελίωση.....	50
5.3.2 Τοιχοποιίες- Χρωματισμοί.....	51
5.3.3 Κουφώματα	51
5.3.4 Βοηθητικοί Χώροι.....	51
5.3.5 Δάπεδα	51
5.3.6 Ψευδοροφές- Επικαλύψεις.....	52
5.3.7 Επικάλυψη.....	52
5.4 Υλικά.....	53
5.5 Ηλεκτρομηχανολογικές Εγκαταστάσεις	55

5.6 Λοιπές εγκαταστάσεις.....	55
Κεφάλαιο 6ο: Τεχνική περιγραφή προδιαγραφών γηπέδου τένις.....	57
6.1 Τεχνική περιγραφή τυπικού εξωτερικού γηπέδου αντισφαίρισης.....	57
6.2 Είδη γηπέδων	59
6.3 Σχεδιασμός και κατασκευή.....	60
6.3.1 Προσανατολισμός και θέση	61
6.3.2 Προετοιμασία εδάφους	62
6.3.3 Διαχείριση υδάτων	62
6.3.4 Κατασκευή τάπητα.....	63
6.3.4.1 Περίπτωση κατασκευής τελικής στρώσης με ελαστικό τάπητα.....	63
6.4 Εξοπλισμός γηπέδου	64
6.5 Φωτισμός γηπέδου	64
6.6 Η εξωτερική περίφραξη	65
Κεφάλαιο 7ο: Παραδείγματα τένις κλαμπ σε Ελλάδα και εξωτερικό	68
7.1 Central Park Tennis Club.....	68
7.2 Lawn Tennis Turnier Club Rot-Weiß	71
7.3 Marousi Tennis Club.....	71
7.4 Καβούρι τένις κλάμπ.....	74
7.5 Πολιτεία Τένις κλαμπ.....	75
7.6 Τένις κλαμπ Αργοστολίου	77
7.7 Agrinio Tennis Club	78
7.8 Χαλάνδρι τένις κλαμπ.....	80

7.9 Golden tennis club	81
7.10 Les Raquettes Tennis Academy A.....	83
7.11 Ace Tennis Club	84
Συμπεράσματα	87
Βιβλιογραφία	89
Ελληνόγλωσση.....	89
Ξενόγλωσση.....	90
Πηγές από το διαδίκτυο	90
Αρχαίες πηγές	90
Παραρτήματα.....	92

Κατάλογος εικόνων

Εικόνα 1: Πριν από το 1900, ενώ η ρακέτα, το κράτημα της και η τεχνική εκσυγχρονίστηκαν, η ενδυμασία παρέμεινε άβολη	23
Εικόνα 2: Η αρμονία στην κίνηση του backhand (αριστερά)σε αντίθεση με το σύγχρονο τένις, όπου προέχει η δυναμικότητα του κτυπήματος (δεξιά).....	23
Εικόνα 3: Η εξέλιξη της ρακέτας στο τένις. Από ξύλο αρχικά και μικρή κεφαλή σε γραφίτη, τιτάνιο και πολύ μεγαλύτερη επιφάνεια κεφαλής	24
Εικόνα 4: Καταγραφή εσωτερικών χώρων	49
Εικόνα 5: Διαστάσεις γηπέδου τένις.....	58
Εικόνα 6: Διαστάσεις γηπέδου μίνι - τένις	59
Εικόνα 7: Ενδεικνύμενος προσανατολισμός γηπέδου τένις.	62
Εικόνα 8: Προτεινόμενος φωτισμός δαπέδου σε γήπεδα τένις	65
Εικόνα 9: Τα φωτιστικά σώματα τοποθετούνται περιμετρικά επάνω σε ιστούς, έξω από την επιφάνεια του γηπέδου	65
Εικόνα 10: Περίφραξη γηπέδου πρέπει να υψώνεται σε ύψος 3m.....	67
Εικόνα 11: Οι εγκαταστάσεις του Central Park Tennis Club	69
Εικόνα 12: Οι εγκαταστάσεις του Central Park Tennis Club	69
Εικόνα 13: Εξωτερικό γήπεδο τένις του Central Park Tennis Club	70
Εικόνα 14: Η πισίνα του Central Park Tennis Club	70
Εικόνα 15: Εκδήλωση στο Central Park Tennis Club	71
Εικόνα 16: Lawn Tennis Turnier Club Rot-Weiß	71
Εικόνα 17: χωμάτινο γήπεδο στο Μαρούσι Tennis Club	72
Εικόνα 18: Μαρούσι Tennis Club	73
Εικόνα 19: Πισίνα στο Μαρούσι Tennis Club.....	74

Εικόνα 20: γήπεδο στο Καβούρι τένις κλάμπ.....	75
Εικόνα 21: γήπεδο στο Καβούρι τένις κλάμπ.....	75
Εικόνα 22: Γήπεδα στο Politia Tennis Club.....	76
Εικόνα 23 Γήπεδα στο Politia Tennis Club.....	77
Εικόνα 24: Πισίνα στο Politia Tennis Club.....	77
Εικόνα 25: Γήπεδο Τένις κλάμπ Αργοστολίου.....	78
Εικόνα 26: Γήπεδο στο Agrinio Tennis Club.....	79
Εικόνα 27: Γήπεδο στο Agrinio Tennis Club.....	79
Εικόνα 28: Πισίνα στο Agrinio Tennis Club.....	80
Εικόνα 29: Γήπεδο στο Χαλάνδρι τένις κλάμπ.....	81
Εικόνα 30: Γήπεδο στο Golden tennis club.....	82
Εικόνα 31: Golden tennis club.....	82
Εικόνα 32: Πισίνα στο Les Raquettes Tennis Academy.....	83
Εικόνα 33: Αγώνας τένις στο Les Raquettes Tennis Academy.....	84
Εικόνα 34: Νυχτερινός φωτισμός σε γήπεδο τένις στο Ace Tennis Club.....	85
Εικόνα 35: Γηπεδο Padel με συνθετικό χλοοτάπιτα στο Ace Tennis Club.....	86

Περίληψη

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιαστεί η τυπολογία του τένις κλαμπ. Πιο συγκεκριμένα σκοπός της εργασίας είναι να παρουσιαστούν οι προδιαγραφές τεχνικές και μη του τένις κλαμπ. Από τη βιβλιογραφική επισκόπηση προέκυψε ότι ένα τένις κλαμπ για να θεωρείται ότι μπορεί να καλύψει τις ανάγκες των αθλούμενων, θα πρέπει να διαθέτει κάποιες ελάχιστες προϋποθέσεις και προδιαγραφές. Τα γήπεδα οφείλουν να πληρούν τις υψηλές προδιαγραφές, προκειμένου να εξυπηρετούν όλες τις ηλικιακές ομάδες. Εκτός από τα γήπεδα για τους ενήλικες υπάρχουν συνήθως και παιδικά. Οι τεχνικές και ηλεκτομηχανολογικές προδιαγραφές ορίζονται από τον ελληνικό κανονισμό και τη νομοθεσία. Στο εξωτερικό οι προδιαγραφές ορίζονται από τους διεθνείς αναγνωρισμένους κανονισμούς (ASHRAE, DIN, VDE, BS, κ .α).

Abstract

The purpose of this work is to present the typology of tennis clubs. The specific purpose of the work is to present the technical and non-tennis club specifications. The literature review showed that a tennis club must have certain conditions and specifications to be considered decent. The stadiums must meet the high standards in order to serve all age groups. Apart from the adult playgrounds there are also children's playgrounds. The technical and electromechanical specifications are defined by the Greek regulation and legislation. Overseas specifications are defined by internationally recognized regulations (ASHRAE, DIN, VDE, BS, etc.).

Εισαγωγή

α. Τοποθέτηση

Το άθλημα της αντισφαίρισης, ευρύτερα γνωστό με την αγγλική του ονομασία: τένις, όπως και άλλα παιχνίδια που χρησιμοποιούν μπάλα, έλκει την καταγωγή του από την αρχαία Ελλάδα και συγκεκριμένα από το παιχνίδι «σφαιριστική» (5ος αιώνας π.Χ.), το οποίο παιζόταν με μία μεγάλη ελαφριά μπάλα και με χτυπήματα σ' αυτήν που γίνονταν με τις γροθιές ή τους ώμους¹.

Με την πάροδο των χρόνων οι παίκτες άρχισαν να χρησιμοποιούν ένα τετράγωνο κομμάτι ξύλου που στερέωναν στον πήχη του χεριού τους με θηλιά και προσπαθούσαν με αυτό να αποκρούσουν τη μπάλα χτυπώντας την στον αέρα².

Σύμφωνα με την NCSA (2018), η πλειοψηφία των ιστορικών πιστώνει την προέλευση του παιχνιδιού σε Γάλλους μοναχούς του 11ου ή του 12ου αιώνα, οι οποίοι άρχισαν να παίζουν χάντμπολ εναντίον των τειχών των μοναστηριών τους ή πάνω σε ένα σχοινί που σφιγγόταν σε μια αυλή. Το παιχνίδι πήρε την ονομασία «jeu de raume», η οποία μεταφράζεται ως "το παιχνίδι του χεριού". Πολλοί είναι αυτοί που αμφισβητούν την αρχαιότερη προέλευση υποστηρίζοντας ότι το τένις προέρχεται από το γαλλικό «tenez», που σήμαινε κάτι σαν το "πάρτε αυτό", καθώς ο ένας παίκτης πετούσε την μπάλα στον άλλο.

Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα η αντισφαίριση αποτελούσε παιχνίδι αναψυχής για τους ευγενείς. Τον 16ο αιώνα το άθλημα έκανε την εμφάνισή του στην Αγγλία, όπου πρωταθλητής ήταν ο βασιλιάς Ερρίκος ο 8ος. Ο αγωνιστικός χώρος, ονομαζόταν «tennis court» (γήπεδο τένις) ή «real tennis» (πραγματικό τένις). Η αντισφαίριση άρχισε να παίρνει τη σύγχρονη μορφή της στο τέλος του 16ου αιώνα, οπότε κατασκευάστηκαν οι πρώτες ρακέτες με χορδές και θεσπίστηκαν οι αρχικοί κανόνες του. Μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, μάλιστα, κατέστη ιδιαίτερα δημοφιλής στην Βρετανική αυτοκρατορία, γεγονός που διευκόλυνε την περαιτέρω διάδοσή της σε παγκόσμιο επίπεδο³.

---

¹ Abramson, J. (2018). The history and evolution of tennis: Διαθέσιμο στο <https://study.com/academy/lesson/the-history-evolution-of-tennis.html> (22/10/2019)

² Abramson, J. (2018). The history and evolution of tennis: Διαθέσιμο στο <https://study.com/academy/lesson/the-history-evolution-of-tennis.html> (22/10/2019)

³ Abramson, J. (2018). The history and evolution of tennis: Διαθέσιμο στο <https://study.com/academy/lesson/the-history-evolution-of-tennis.html> (22/10/2019)

Το 1858 κατασκευάστηκε το πρώτο γήπεδο από γρασίδι στα προάστια του Μπέρμινγχαμ της Αγγλίας, όπου ξεκίνησε την πορεία του σαν σύγχρονο άθλημα, ενώ ο πρώτος σύλλογος αντισφαίρισης ιδρύθηκε το 1872. Η αντισφαίριση εντάχθηκε στο πρόγραμμα των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, οι οποίοι έλαβαν χώρα στην Αθήνα το 1896⁴.

Από τότε το τένις κατατάσσεται στα ολυμπιακά αθλήματα. Είναι άθλημα κατάλληλο για όλες τις ηλικίες και όλες τις κοινωνικές ομάδες. Σε αυτό έχει τη δυνατότητα να συμμετάσχει ο οποιοσδήποτε, συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπων σε αναπηρικά αμαξίδια. Είναι δημοφιλές ανάμεσα σε εκατομμύρια ανθρώπους που είτε αθλούνται είτε παρακολουθούν τους αγώνες ως θεατές.

Διοργανώνονται τέσσερα μεγάλα τουρνουά, τα οποία είναι γνωστά ως Majors ή Grand Slam: το Αυστραλιανό Όπεν (σε «σκληρό» τάπητα), το Ρολάν Γκαρός ή Γαλλικό Όπεν (που παίζεται σε ανοιχτό χωμάτινο γήπεδο), το Γουίμπλεντον στην Αγγλία (σε γήπεδο χόρτου) και το Αμερικάνικο Όπεν (επίσης σε σκληρό γήπεδο)⁵.

Γίνεται επομένως κατανοητό ότι υπάρχουν συγκεκριμένοι τύποι γηπέδων καθώς ο κάθε αγώνας διεξάγεται σε ειδικό γήπεδο, που χωρίζεται στη μέση με δίχτυ το οποίο έχει ύψος 91 εκ. Υπάρχουν τα σκληρά γήπεδα, τα χωμάτινα γήπεδα και γήπεδα με χόρτο. Τα διάφορα τένις κλαμπ οφείλουν να πληρούν αυτές τις προδιαγραφές αλλά και διάφορες άλλες.

β. Σκοπός και στόχος

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιαστεί η τυπολογία του τένις κλαμπ. Πιο συγκεκριμένα σκοπός της εργασίας είναι:

- να παρουσιαστούν οι προδιαγραφές του τένις κλαμπ
- να παρουσιαστούν οι τεχνικές προδιαγραφές του τένις κλαμπ

δ. Δομή εργασίας

Η εργασία αποτελείται από επτά κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο αφορά στην παρουσίαση της ιστορίας της αντισφαίρισης. Πρόκειται για μια σύντομη ιστορική αναδρομή. Αρχικά παρουσιάζεται η γέννησή της και στη συνέχεια οι πρώτοι κανονισμοί, δίνοντας έμφαση στην προέλευση της μπάλας, στην προέλευση του

---

⁴ Καραγιάννη, Ο., & Νταλώση, Δ. (2000). Προπόνηση στο τένις, μετάφραση του Ferrauti, A., Majer, P., & Weber, K. (1996). Tennis Training mit System. Θεσσαλονίκη: Σάλτο.

⁵ Γρίβας, Ν., & Μάντης, Κ. (1996). Η τακτική του τένις: Θεωρία και πράξη. Θεσσαλονίκη: Κάρολος.

ονόματος τένις, στην προέλευση του τρόπου μετρήματος, στην προέλευση της τεχνικής και στην προέλευση της ρακέτας. Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με τα εμπόδια στην εξέλιξη του αθλήματος.

Το δεύτερο κεφάλαιο πραγματεύεται την είσοδο του τένις στους Ολυμπιακούς αγώνες. Αρχικά παρουσιάζεται η πρώτη φάση που η αντισφαίριση πήγε στους ολυμπιακούς αγώνες (1896-1924) και στο τέλος η δεύτερη φάση από το 1988 μέχρι σήμερα.

Το τρίτο κεφάλαιο αφορά στην ιστορία της ελληνικής αντισφαίρισης. Αρχικά παρουσιάζεται η εμφάνιση της αντισφαίρισης στην Ελλάδα, δίνοντας έμφαση στη διάδοση της αντισφαίρισης και μετά παρουσιάζονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αθλήματος.

Το τέταρτο κεφάλαιο αφορά στο θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για τις αθλητικές εγκαταστάσεις και συγκεκριμένα για το τένις κλαμπ. Αρχικά παρουσιάζονται οι αρχές του κανονισμού και στη συνέχεια τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών γυμνασθέρων ή ιδιωτικών σχολών εκμάθησης αθλημάτων που λειτουργούν σε εγκαταστάσεις ανοικτών χώρων, στα οποία λογίζεται και το τένις κλαμπ.

Το πέμπτο κεφάλαιο αφορά στην τυπολογία του τένις κλαμπ. Πιο συγκεκριμένα αρχικά παρουσιάζονται οι προδιαγραφές του τένις κλαμπ αλλά και η περιγραφή κτηριακών εγκαταστάσεων. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι μέθοδοι κατασκευής και τα υλικά. Ακολουθούν οι ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις και το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των λοιπών εγκαταστάσεων.

Το έκτο κεφάλαιο αφορά στην τεχνική περιγραφή των προδιαγραφών των γηπέδων τένις. Αρχικά γίνεται λόγος για την τεχνική περιγραφή τυπικού εξωτερικού γηπέδου αντισφαίρισης. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα είδη των γηπέδων και ο σχεδιασμός και η κατασκευή του τένις κλαμπ, δίνοντας έμφαση στον προσανατολισμό και θέση του γηπέδου, την προετοιμασία του εδάφους, τη διαχείριση υδάτων, την κατασκευή τάπητα. Κατόπιν γίνεται λόγος για τον εξοπλισμό του γηπέδου και τον φωτισμό. Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την εξωτερική περίφραξη.

Στο έβδομο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα τένις κλαμπ από την Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό που έχουν λειτουργήσει με βάση τους κανονισμούς και τη νομολογία. Η εργασία ολοκληρώνεται με τα συμπεράσματα.

Κεφάλαιο 1ο: Ιστορία της Αντισφαίρισης (τένις)

Το κεφάλαιο αυτό αφορά στην παρουσίαση της ιστορίας της αντισφαίρισης. Πρόκειται για μια σύντομη ιστορική αναδρομή. Αρχικά παρουσιάζεται η γέννησή της και στη συνέχεια οι πρώτοι κανονισμοί, δίνοντας έμφαση στην προέλευση της μπάλας, στην προέλευση του ονόματος τένις, στην προέλευση του τρόπου μετρήματος, στην προέλευση της τεχνικής και στην προέλευση της ρακέτας. Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με τα εμπόδια στην εξέλιξη του αθλήματος.

1.1 Αντισφαίριση (tennis): ιστορική αναδρομή της γέννησής της

Η μπάλα ως παιχνίδι ήταν διαδεδομένο από την ελληνική προϊστορική εποχή όπως αναφέρεται στην Οδύσσεια του Ομήρου ⁶ η κόρη του Αλκίνοου, βασιλιά των Φαιάκων, Ναυσικά είχε ως συνήθεια να παίζει με τις υπηρέτριες του παλατιού μπάλα στην παράλια. Όπως αναφέρεται επίσης ο βασιλιάς Αλκίνοος είχε ζητήσει από 2 νεαρούς να κάνουν επίδειξη της δεξιότητάς τους στον φιλοξενούμενο Οδυσσέα. Οι νεαροί πήραν μια κόκκινη μπάλα, ο ένας την πέταγε ψηλά και ο άλλος την έπιανε στον αέρα. Συμφωνά με γραφές και διηγήσεις άλλων αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων αλλά και από ευρήματα ανασκαφών η μπάλα περιλαμβανόταν σε πολλά παιχνίδια⁷.

Τα παιχνίδια με την μπάλα όπως μπορούμε να καταλάβουμε δεν ήταν σημαίνουσας σημασίας και αίγλης όπως τα αθλήματα που υπήρχαν στα προγράμματα των Πανελληνίων αγώνων, αλλά ήταν στην προτίμηση ανθρώπων όλων σχεδόν των ηλικιών για την διασκέδαση τους και για την εξέλιξη της φυσικής τους κατάστασης και όχι για τον ανταγωνισμό. Η συχνή αναφορά στις γραφές και διηγήσεις πολλών Ελλήνων φιλόσοφων αποκαλύπτει ότι τα παιχνίδια με την μπάλα είχαν ιδιαίτερη και αγαπητή θέση στις προτιμήσεις τους Συμφωνά με μια επιστολή του Πλάτωνα στους συμπαίχτες του, τους απευθύνεται ως συνσφαιριστάς.⁸

Συμφωνά με μια επιστολή του Πλάτωνα στους συμπαίχτες του, τους απευθύνεται ως συνσφαιριστάς, ήταν μάλιστα τόσο αγαπητά σε εκείνον τα παιχνίδια με την μπάλα που συχνά τα χρησιμοποιούσε ως παρομοίωση στους διάλογους του λέγοντας ότι ο

---

⁶ Οδύσσεια 6.100-111

⁷ Γ. Ηλιόπουλος/Δ. Ηλιόπουλος “Παιχνίδια με την μπάλα στην αρχαία Ελλάδα” *Αθλητική Ιστορία και Φιλοσοφία* 2 (2006):165-187. και Χ. Λάζος, *Παίζοντας στο χρόνο. Αρχαία Ελληνικά και Βυζαντινά παιχνίδια*. Αθήνα, 2002.

⁸ Πλάτων, *Επιστολές* 13.363. Βλ. Επίσης, Πλάτων, *Θεαίτητος* 146, Πλάτων *Ευθύδημος* 277B.

συνομιλητής του πιάνει τα επιχειρήματα του λόγου σαν την μπάλα. Από τις καταγραφές των αρχαίων συγγραφέων αναφέρεται ότι και οι Μακεδόνες βασιλείς εκτιμούσαν ιδιαίτερα τα παιχνίδια με την μπάλα⁹.

Το πιο γνωστό και δημοφιλές ομαδικό παιχνίδι των αρχαίων Ελλήνων ήταν το λεγόμενο άρπαστόν ή φαινίνδα το οποίο παιζόταν με μια μικρή μπάλα η σφυρά όπως αναφέρει και ο Πολυδεύκης, δια του μικρού σφαιρίου¹⁰. Για το παιχνίδι άρπαστόν ή φαινίνδα κάνει αναφορά και ο γνωστός γιατρός του αρχαίου κόσμου Γαληνός ο οποίος διατεινόταν ότι το συγκεκριμένο παιχνίδι δεν γυμνάζει μόνο όλο το σώμα αλλά οξύνει και το πνεύμα. Στα ομαδικά παιχνίδια με την μπάλα συγκαταλέγεται και ο επίσκυρος που θεωρείτε από πολλούς καταγραφείς της ιστορίας ως η πρόιμη μορφή του σύγχρονου Rugby football¹¹.

Στην βάση ενός αγάλματος κούρου που βρέθηκε στην Αθηνά υπήρχε μια ανάγλυφη παράσταση που απεικόνιζε αθλητές να παίζουν ένα παιχνίδι γνωστού στον αρχαίο κόσμο ως *κερητίζειν*. Το *κερητίζειν* φαίνεται να είναι πρόδρομος του σημερινού χόκεϊ κατά τον βιογράφο Πλούταρχο σε μια αναφορά σχετικά με την ζωή του ρήτορα Ισοκράτη, ο οποίος αναφέρει ότι σε ένα Αθηναϊκό σφαιριστήριο υπήρχε το άγαλμα του Ισοκράτη σε παιδική ηλικία ως *κερητίζων*. Η επεξήγηση του χαρακτηρισμού του αγάλματος που δίδεται είναι ότι κέρασ είναι το κέρατο και *κερητίζειν* σήμαινε ότι ο Ισοκράτης απεικονιζόταν στο άγαλμα αυτό να παίζει μπάλα με κυρτωμένο (σαν κέρατο) ξύλο, φωτογραφίζοντας το σημερινό χόκεϊ¹².

Στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών σήμερα φιλοξενείται μια αττική ανάγλυφη παράσταση που επικυρώνει την θεωρία ότι το τένις καθώς και άλλα παιχνίδια με μπάλα έλκουν την καταγωγή τους από την αρχαία Ελλάδα. Το παιχνίδι αυτό με τις πανάρχαιες ρίζες (5ος π. Χ. αιώνας) παιζόταν με μεγάλη μπάλα αρκετά ελαφριά και συμπεριελάμβανε χτυπήματα της μπάλας είτε με γροθιές είτε με τον ωμό και μπορεί να χαρακτηριστεί ως πρόδρομος του βόλεϊ, το συγκεκριμένο παιχνίδι συμφωνά με τις αρχαιολογικές αναφορές αργότερα εμπλουτίστηκε κατά πολύ βάζοντας τους παίκτες να στερεώνουν με θηλιές στο χέρι ένα τετράγωνο ξύλο και να προσπαθούν να διατηρήσουν με χτυπήματα την μπάλα στον αέρα.

---

⁹ Αθήναιος 19, Πλούταρχος, *Αλέξανδρος* 39.

¹⁰ Πολυδεύκης 9.32.

¹¹ Α. Μπιζιάγκου-Χασιώτη, *Άσκηση και Υγεία στο Γαληνό* Θεσ/νίκη 2011, 56-63.

¹² Α. Μπιζιάγκου-Χασιώτη, *ο.π.*, 56-63.

Η άποψη αυτή όμως δεν ενστερνίζεται απ όλους καθώς συμφωνά με την διεθνή άποψη αυτό το παιχνίδι προέρχεται από το ποδόσφαιρο, καθώς παιζόταν με την παλάμη στο έδαφος, και ο παίκτης μπορούσε να χτυπήσει την μπάλα και στον αέρα αλλά και μετά την πρώτη αναπήδηση από το έδαφος. Οι περίβολοι των μοναστηριών όπου παιζόταν το παιχνίδι, οι κίονες των υπόστεγων, αποτελούσαν τα «τέρματα» και δημιουργούσαν ένα γήπεδο που έμοιαζε περισσότερο με ποδοσφαιρικό¹³.

Κοντά στον 11ο μ. Χ. αιώνα αναφέρεται ότι η ιδέα του παιχνιδιού ήταν η μπάλα να παίζεται από άκρη σε άκρη ενός γηπέδου, πάνω από ένα «χώρισμα», να αναπηδάει από το έδαφος, μέσα σε ένα οριοθετημένο χώρο και μόνο μια φορά πριν την αντικρούσει ο αντίπαλος παίκτης. Αυτή η μέθοδος παιχνιδιού έγινε γνωστή ως «Pallone-παιχνίδι» και είχε τόπο καταγωγής την Ιταλία. Ο παίκτης με τον πήχη, πάνω στον οποίο τοποθετείτο σκληρό δέρμα ή ξύλινο περίβλημα, αντέκρουε μια μπάλα μεγάλου μεγέθους. Όσον αναφορά το παιχνίδι με τη μικρή μπάλα θεωρείται πρόγονος του σημερινού τένις εξελίχθηκε σε μερικές ρωμαϊκές επαρχίες εκτός της Ιταλίας. Το σύγχρονο τένις, δεν είναι εφεύρεση των Άγγλων, αλλά επινοήθηκε στη βόρεια Γαλλία στις αυλές μοναστηριών. Είχε την ονομασία *cache* που ερμηνεύεται ως «κυνηγώ, πιάνω», διαδόθηκε μέχρι τη Σκωτία και παιζόταν μέχρι τον 15ο αιώνα με το χέρι. Η ρακέτα συμπεριλήφθηκε το 1495¹⁴.

Τα μοναστήρια το μεσαίωνα περιέκλειαν στο εσωτερικό τους μια «σταυροκατασκευή» που ήταν στον περίβολο χώρο, η οποία είχε ένα επικλινές σκέπαστρο στηριγμένο σε κολώνες. Δεδομένο είναι ότι το *σερβίς* έπρεπε να κτυπήσει εκεί στην οροφή και να προσγειωθεί στο αντίπαλο γήπεδο. Από τη στιγμή που απέκτησαν ενδιαφέρον οι ευγενείς για το παιχνίδι κατασκευάστηκε ειδική οροφή γι' αυτό, με διάφορες παραλλαγές. Όπως ήταν αναμενόμενο άρχισαν να υπάρχουν και οπαδοί του αθλήματος. Το «cache» άρχισε να παίζεται από πολίτες και αγρότες στους περιβόλους εκκλησιών με αποτέλεσμα να ενοχλούν τη λειτουργία. Το φαινόμενο του «cache» άνοιξε καινούριους δρόμους στην αριστοκρατία καθώς πόνταραν μεγάλα χρηματικά ποσά στους νικητές. Και ενώ οι αγρότες χρησιμοποιούσαν τους κοινόχρηστους χώρους, οι ευγενείς είχαν τα δικά τους γήπεδα, Το 1405 ιδρύθηκε ο

---

¹³ H.Gillmeister *Tennis: A Cultural History*, London, 1997.

¹⁴ Α. Μπιζιάγκου-Χασιώτη, *ο.π.*, 56-63.

Σύλλογος Τένις από αγρότες φλαμανδικών πόλεων, και έπαιζαν το «Jeudepaume» τόσο σε εξωτερικά όσο και σε εσωτερικά γήπεδα¹⁵.

Σε άλλες αναφορές στην Ισπανία αναπτύχθηκε το «Juegode Pelota» το οποίο ακόμα και σήμερα παραμένει το εθνικό παιχνίδι των Βάσκων. Με ένα μπαστούνι, έκρουαν μια πέτρινη μπάλα στον τοίχο η οποία έπρεπε να ξαναχτυπηθεί πριν ακουμπήσει στο έδαφος.

Τον 14ο αιώνα μΧ στην Γαλλία για το παιχνίδι «Jeudepaume», κατασκευάστηκαν «κλειστές αίθουσες παιχνιδιού μπάλας». Αυτές οι κατασκευές δημιουργήθηκαν εξ αιτίας του ψυχρού κλίματος και είχαν μήκος 30μ., πλάτος 10 μ. και ύψος 7 μέτρα. Ο χώρος ήταν χωρισμένος με ένα σύρμα στη μέση, και το έδαφος ήταν πέτρινο.

Το παιχνίδι αυτό με την μπάλα παιζόταν έμμεσα στο αντίπαλο γήπεδο, δηλαδή πάνω από το σύρμα στον πλάγιο τοίχο μέσα στο γήπεδο του αντίπαλου παίκτη (εικόνα 3). Στην απέναντι πλευρά από τον πλάγιο τοίχο ήταν οι κερκίδες. Η ρακέτα αποτελείτο από ένα μικρό κορμό και λαβή με μια ξύλινη επιφάνεια κρούσης. Τον 16ομ. Χ. αιώνα δημιουργήθηκαν ξύλινοι σκελετοί και χορδές από έντερο ή δέρμα. Τον 16ο και 17ο αιώνα οι μπάλες ήταν από δέρμα και είχαν έναν πυρήνα από μαλλί. Η άνθηση του παιχνιδιού χάρη των «γαλαζοαίματων» που ασχολήθηκαν με αυτό. Ο Γάλλος Βασιλιάς Φραγκίσκος (1494) δημιούργησε πάνω στο πλοίο του «La Grande Francoise» το 1533 ένα χώρο τένις. Ο Άγγλος βασιλιάς Ερρίκος ο 13ος (1491) ήταν φανατικός παίκτης. Κατασκεύασε οκτώ γήπεδα, και έπαιζε πολλές φορές με χρηματικά έπαθλα με αποτέλεσμα να ξοδέψει μεγάλα ποσά από την προσωπική του περιουσία. Ήταν ο ίδιος που επέβαλε περιορισμό στους πολίτες του, δηλαδή μόνο όσοι είχαν εισοδήματα πάνω από 100 Pfund, να δικαιούνται να έχουν γήπεδο. Οι υπόλοιποι έχριζαν ειδικής άδεια. Όταν επικράτησε ο Oliver Cromwell και απομακρύνθηκε η βασιλική οικογένεια περιορίστηκε να παίζεται το τένις στην Αγγλία, ενώ με την επάνοδο της βασιλικής οικογένειας το 1660, έγινε πάλι δημοφιλές. Τα ανάκτορα αύξησαν αμέσως τα γήπεδα τένις. Αμέσως μετά οι «Κλειστές αίθουσες μπάλας» είναι τα επόμενα γήπεδα που κατασκευάζονται. Ο Πρίγκιπας Johann Casimir του Sachsen οικοδομεί το 1629 στο Coburg ακολουθώντας τα γαλλικά πρότυπα, ένα τέτοιο γήπεδο.

---

¹⁵ Α. Μπιζιάγκου-Χασιώτη, *ο.π.*, 56-63.

Όμως αυτό το άθλημα δεν αφήνει ασυγκίνητους ούτε και τους φοιτητές. Στην Οξφόρδη, Ορλεάνη τα ιδρύματα έχουν κατασκευάσει ιδιόκτητα γήπεδα. Το 1594 οικοδομείται ένα γήπεδο και στο Ingolstadt (Γερμανία) για την ενασχόληση των φοιτητών με το άθλημα. Ταυτόχρονα δημιουργούνται στην Γαλλία και Αγγλία γήπεδα τα οποία είναι προσβάσιμα στο ευρύτερο κοινό. Στο τέλος του 16ου αιώνα στο Παρίσι υπάρχουν 250 γήπεδα, στην Ορλεάνη 60 και στο Λονδίνο 14. Η στέγη που ήταν αναγκαία έγινε «προκατασκευασμένη», έτσι ώστε τα γήπεδα να είναι πιο πρακτικά, ως μη μόνιμες κατασκευές. Σύμφωνα με μαρτυρία στη Γερμανία υπάρχουν στον 16ο-17ο αιώνα περίπου 50 γήπεδα στην Φρανκφούρτη, Νυρεμβέργη, Χαλ και Λειψία. Ο Major Walter C. Wingfield τον 19ο αιώνα δημιουργεί το «field-tennis» το οποίο παίζεται στην ύπαιθρο, χωρίς σταθερό γήπεδο και καθορισμένους κανονισμούς. Η ρακέτα είναι πρόδρομος της ρακέτας του Squash, ονομάζεται δε «Sphairistike» ή «lawn-tennis». Παίζεται κανονικά στην ύπαιθρο. Η ελληνική ονομασία «σφαιριστική» παύει να αναφέρεται στη συνέχεια. Η εύκολη κατασκευή των γηπέδων, όπου πια τώρα δεν χρειαζόταν ούτε τοίχος, ούτε οροφή, αλλά απλά ένα φιλέ στη μέση ενός γηπέδου σε τραπεζοειδές σχήμα, το άθλημα γνωρίζει μεγάλη εξέλιξη και δημοφιλία στην Αγγλία. Ο Walter Wingfield έκανε μια δική του πατέντα για το φιλέ που το αντέγραψε από το «Federball».

Υπεύθυνος για την καθιέρωση του σύγχρονου τένις ήταν ο Walter Wingfield και πέθανε στις 18. Απριλίου του 1912. Στον επικήδειο λόγο του δεν αναφέρθηκε ούτε μια φορά η λέξη «τένις».

1.2 Πρώτοι κανονισμοί

Αναλυτικά οι κανονισμοί αναφέρονται στο μεσαίωνα. Ήταν γνωστοί ως «Schassen» κανονισμοί: Στον περίβολο χώρο των ανακτόρων ή πάρκων, η ομάδα που επιτίθεντο προσπαθούσε να περάσει τη μπάλα μέσα από ένα τέρμα (εστία), την οποία υπερασπιζόταν η ομάδα που ασκούσε άμυνα. Ένας αμυνόμενος παίκτης της πύλης (Galerie) προσπαθούσε να κάνει σέρβις πάνω στην οροφή, ώστε αυτή να αναπήδηση στο χώρο της αντίπαλης ομάδας. Η ομάδα που ασκούσε επίθεση προσπαθούσαν με ένα χτύπημα ακριβείας να πετύχουν την εστία και αυτό θα ήταν πόντος. Η ομάδα που ασκούσε άμυνα αντέκρουε τη μπάλα, ως βολέ (στον αέρα) ή μετά την πρώτη αναπήδηση της από το έδαφος. Οι επιθετικοί πάλι προσπαθούσαν να φέρουν πάλι τη μπάλα στην εστία. Η ανταλλαγή της μπάλας διαρκούσε μέχρι αυτή

να περάσει την εστία ή να αναπηδήσει για δεύτερη φορά. Σήμερα, η δεύτερη αναπήδηση δε σημαίνει άμεσα πόντο, αλλά αν μετά την δεύτερη αναπήδηση της μπάλας, αυτή «κρατιόταν στον αέρα» σημειωνόταν το σημείο και ονομαζόταν «Schassen». Οι ομάδες άλλαζαν ρόλους (άμυνα -επίθεση). Αν τώρα η αντίπαλη ομάδα έκανε «Schassen» πίσω από το σημείο της αντίπαλης ομάδας, κέρδιζε τον πόντο και αν το σημείο ήταν πιο μπροστά, έχανε τον πόντο. Μόλις τέλειωνε η μάχη γύρω από το «Schassen», οι ομάδες άλλαζαν πάλι ρόλους (άμυνα -επίθεση). Μετρούσαν τα επιτευχθέντα τέρματα και τα «Schassen». Το παιχνίδι κρινόταν στους 15 πόντους (πόντος =ένα τέρμα ή 2 «Schassen») Το 1539 η δεύτερη αναπήδηση ήταν ήδη ένα «Schassen» και η ομάδα ήθελε δύο για να πάρει έναν πόντο. Επίσης προστέθηκε ένα σχοινί, αντί για το σημερινό φιλέ, στο μέσο του γηπέδου. Ο Βρετανός Major Walter Clopton Wingfield το 1830 περίπου, πρόσθεσε για πρώτη φορά φιλέ, κολωνάκια, κορδέλες που οριοθετούσαν το χώρο (αργότερα αντικαταστάθηκαν με γραμμές). Το γήπεδο είχε την παρακάτω μορφή και το παιχνίδι παιζόταν με τους παρακάτω κανόνες¹⁶

Όποιος κατόρθωνε να μαζέψει 15 πόντους, κέρδιζε τον αγώνα. Πόντος μετρούσε όταν η μπάλα δεν επιστρέφονταν πριν τη δεύτερη αναπήδησή της, έβγαινε έξω ή έπεφτε στο φιλέ. Μόνο αυτός που έκανε *σερβίς*, το οποίο χτύπαγε από συγκεκριμένο σημείο με συγκεκριμένο στόχο, κέρδιζε πόντους. Μόλις όμως έκανε λάθος έδινε αυτό το δικαίωμα στον αντίπαλο. Από μαρτυρίες και αναπαραστάσεις από ιστορικά βιβλία η τραπεζοειδής μορφή του γηπέδου συνέχισε να υπάρχει, όπως φαίνεται και όταν τα σημεία για την εκτέλεση του *σερβίς* άλλαξαν, προς τη σημερινή τους μορφή. Στο μεταξύ συνεχιζόταν και το παιχνίδι στις «κλειστές αίθουσες». Το 1872 ο Julian Marshall το ονόμασε *real-tennis*. Το παιχνίδι ήταν γνωστό ως «*courttennis*» στην Αμερική, «*royaltennis*» στην Αυστραλία «*realtennis*», και «*courte-raume*» στη Γαλλία. Το γήπεδο ήταν αρκετά ψηλό στην οροφή, αλλά διέφερε στις διαστάσεις. Τα περισσότερα γήπεδα ήταν 34X12 μέτρα, αλλά υπήρχαν και γήπεδα 29X9,8 μέτρα. Οι κανονισμοί παρέμειναν σχεδόν ίδιοι (με μικρές διαφορές) με εκείνους του «*Lawn-Tennis*»¹⁷.

---

¹⁶ Abramson, J. (2018). The history and evolution of tennis: Διαθέσιμο στο <https://study.com/academy/lesson/the-history-evolution-of-tennis.html> (22/10/2019)

¹⁷ Α. Μπιζιάγκου-Χασιώτη, *ο.π.*, 56-63.

Οι κανονισμοί παρέμειναν σχεδόν ίδιοι (με μικρές διαφορές) με εκείνους του «Lawn- Tennis». Στα επόμενα δύο χρόνια αμφισβητήθηκαν έντονα οι κανονισμών παιχνιδιού και το Μάρτιο του 1875 του δημιουργήθηκαν καινούριοι κανόνες, και ονομάστηκε «Lawn- Tennis». Έτσι εφευρεθήκαν τα δυο σημεία σέρβις και η εκτέλεσή του γινόταν από την τελική γραμμή. Ο Julian Marshall ίδρυσε το 1877 ένα Σύλλογο στη Βρετανία τον «All England Croquet and Lawn Tennis Club» και ξαναδημιούργησε τους παλιούς κανονισμούς με νέα στοιχεία, οι οποίοι με μικρές αλλαγές είναι οι κανονισμοί ισχύουν μέχρι και σήμερα. Στις 9 Ιουνίου 1877 διεξήχθησαν οι πρώτοι Αγγλικοί Αγώνες, στο πρώτο μεγάλο τουρνουά «field-tennis». Οι κανονισμοί ήταν ίδιοι με τους σημερινούς. Το σέρβις γινόταν από την τελική γραμμή. Το γήπεδο ήταν παραλληλόγραμμο, το δίχτυ ήταν χαμηλότερο (απ' ότι προηγούμενα) και η μπάλα είχε πια ένα άσπρο χνούδι. Απλά διατηρήθηκε το μέτρομα 15, 30, 40 (ή 45).

Οι γυναίκες ασχολήθηκαν σχετικά νωρίς τένις. Το 1879 τους επιτράπη να παίζουν στην Ιρλανδία. Το 1884 συμμετείχαν στο Wimbledon. Οι στολές τους ήταν άσπρα μακριά φορέματα, καπέλο και πολύ συχνά παπούτσια με τακούνι ¹⁸.

1.2.1 Η προέλευση της μπάλας

Η κατασκευή της μπάλα στην αρχή ήταν από διάφορα νήματα ή από το τρίχωμα αλόγου μερικές φορές και από άμμο. Αργότερα δε από ραμμένες δερμάτινες ταινίες σε ποίκιλα μάλιστα μεγέθη. Η Pila και η Pila Paganica ήταν μεγαλύτερες, από πούπουλα, σε αντίθεση με την Ρωμαϊκή Follis, που ήταν ακόμη μεγαλύτερη, και γεμιζόταν κάπου κάπου με αέρα. Τελικώς στο τένις επικράτησε η μικρότερη που ονομαζόταν «αρπαστόν» (Harpastum) και ήταν πολύ σφιχτή. Η μπάλα στο 16ο - 17ο ακόμα αιώνα δεν θύμιζε καθόλου τη σημερινή, αποτελούνταν από δέρμα πολυτελείας. Αυτές είχαν ένα πυρήνα από μαλλί, και οι δεύτερης διαλογής μπάλες, είχαν μέσα άμμο. Όπως είναι φυσικό οι μπάλες αυτές ήταν βαριές και παρουσιαζόταν περιπτώσεις τραυματισμών μέχρι και θάνατοι. Οι πρωτοπόροι στην παραγωγή μπαλών ήταν οι Γάλλοι σε πείσμα των Αγγλων. Τον

---

¹⁸ L. Sabbage, *Pictorial History of tennis*, New York, 2004.

16ο αιώνα το δερμάτινο περίβλημα αντικαταστάθηκε με πανί. ¹⁹Οι σύγχρονες μπάλες αποτελούνται ως γνωστό από πεπιεσμένο αέρα, μέσα σε ένα λαστιχένιο περίβλημα με χνουδι και είναι έτσι πολύ ελαφρύτερες.

1.2.2 Η προέλευση του ονόματος τένις

Οι Άγγλοι το παιχνίδι στις κλειστές αίθουσες το ονόμαζαν ήδη Τένις από τον 15ο αιώνα. Το όνομα μάλλον προήλθε από το αρχαίο Γαλλικό tenez = κρατώ, απαντώ ή κάνω, που με αγγλική προφορά μετατράπηκε σε Τένις. Γύρω στον 17ο και 18ο αιώνα αποπειράθηκαν να πραγματοποιηθεί το παιχνίδι όχι στις κλειστές αυτές αίθουσες, αλλά έξω στο χορτάρι ή το χώμα (field tennis) χωρίς όμως την ανάλογη επιτυχία, και αυτό γιατί οφειλόταν στην ποιότητα της μπάλας που δεν αναπηδούσε όσο έπρεπε σ' αυτά στα χορταρένια γήπεδα. Η μπάλα τώρα αποτελούνταν από σύρματα τυλιγμένα σφαιρικά αναμειγμένα με δέρμα και ένα δερμάτινο περίβλημα. Η προσπάθεια αυτή απέδωσε Μόλις το 19ο αιώνα, που εφευρέθηκε η πλαστική μπάλα,. Στην Αγγλία πάλι από το 1830 περίπου ο Βρετανός Major Walter Clopton Wingfield έδωσε μια νέα μορφή στο παιχνίδι κάτω από το όνομα σφαιριστική «Sphairistike» ή «lawn-tennis» και μόνο τένις στη συνέχεια²⁰.

1.2.3 Η προέλευση του τρόπου μετρήματος

Ο τρόπος μετρήματος, είναι και αυτός πολύ παλιός. Όλα τα ρωμαϊκά έθνη παρουσιάζουν ομοιότητες, δηλαδή το ότι είχε ληφθεί ως βάση το 15 και μετρούσαν 15, 30, 40 (όχι όμως 45), 60. Ακόμα το ίδιο ισχύει για την περίπτωση της ισοπαλίας 40-40, το πλεονέκτημα και το νικηφόρο πόντο. Αυτό μπορούμε να το ερμηνεύσουμε ως εξής για το μέτρημα είναι ότι επειδή κάθε ώρα (υποδιαίρεση της ημέρας) έχει 60 λεπτά διαιρέθηκε αυτός ο αριθμός με το 4 σύμφωνα με το γεγονός ότι η ημέρα έχει 24 ώρες (4x6 = 24). Κάθε παιχνίδι λοιπόν κατέληξε να έχει 4 νικηφόρους πόντους. Η εξαίρεση στο μέτρημα 40 αντί 45 έγινε γιατί ήταν δυσκολότερο να αποδοθεί στην προφορά 45-45 και χάριν συντομίας έγινε το 40-40. Μια άλλη ερμηνεία είναι από την εποχή του «jeudepaume» με τις περιοχές του

---

¹⁹ Γρίβας, Νικόλαος. "ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ." (2015), Διαθέσιμο στο <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/3775>, σελ. 20.

²⁰ Γρίβας, Νικόλαος. ο.π., σελ. 20.

γηπέδου. Κάθε φορά που ο παίκτης κέρδιζε έναν πόντο, πλησίαζε κατά μια «ζώνη» προς την κεντρική γραμμή του γηπέδου. Το παιχνίδι άρχιζε με τη Ζώνη 0. Με κάθε πόντο που κέρδιζε ο παίκτης, προχωρούσε στις ζώνες 15-30-45 και έτσι κέρδιζε τον πόντο. Μια άλλη άποψη προέρχεται από τον 14ο αιώνα, όπου έπαιζαν στοιχήματα ένα γρόσι «denier», το οποίο είχε αξία 15 «denier». Σε ένα σετ, το οποίο τότε αποτελούταν από 4 παιχνίδια (games), έβαζαν 4 φορές 15 «deniers»: 15, 30, 45 και 60 «deniers». Το «0» ερμηνεύεται με την αγγλική λέξη «Love». και προέρχεται πιθανώς από την ποιητική διάλεκτο των γαλλικών «l' œuf» (=το αυγό) και περιγράφει έτσι την εμφάνιση του 0. Άλλη πηγή αναφέρει ότι το "Love" ερμηνεύεται από την αγγλική φράση «to do something for love», που μεταφράζεται «κάνω κάτι μάταια». Η ισπαλία λέγεται "deuce", με ρίζες από τα γαλλικά "adeuxdujeu", που σημαίνει «δύο πόντοι για το παιχνίδι», σύμφωνα με το γεγονός ότι απαιτούνται άλλοι δύο πόντοι συνεχόμενοι, μετά από αυτήν, για να κερδηθεί το παιχνίδι²¹.

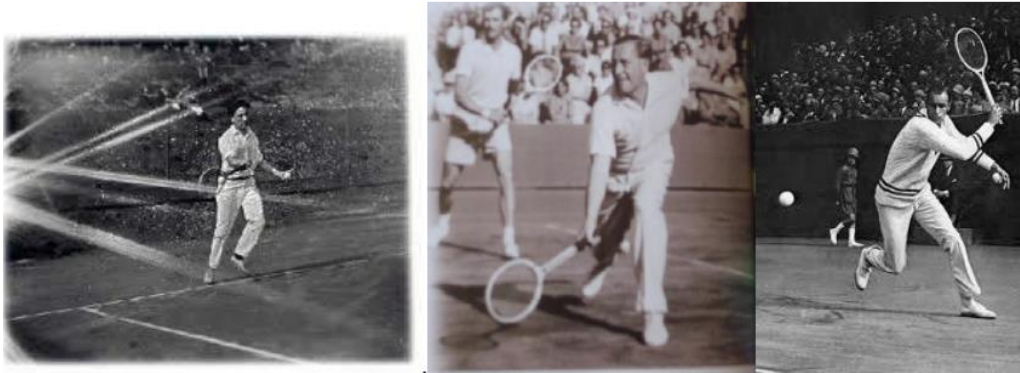
1.2.4 Η προέλευση της τεχνικής

Η στολή, η ρακέτα, οι μπάλες, οι κανονισμοί, η το επιβεβλημένοι στην αρχή ώστε να προέχει «η ομορφιά», η αρμονία της κίνησης, άλλα και οι περιορισμοί που προέκυπταν από τον εξοπλισμό που αναφέρθηκε. Στις κλειστές αίθουσες, η ρακέτα ήταν μικρή (κοντά στο χέρι). Η ενδυμασία δεν επέτρεπε άνετες κινήσεις, όπως και μεταγενέστερα, πάντα πριν το 1900, στη φωτογραφία με την παίκτρια, η οποία κρατάει τη ρακέτα πολύ ψηλά στο «λαιμό», όπως και ο παίκτης σε ένα backhand. Λίγο μεταγενέστερα, η παίκτρια κρατάει τη ρακέτα κανονικά από τη λαβή, σε ένα καρφί (smash), το οποίο είναι περίπου σαν τη σημερινή εκτέλεση, ενώ η κίνηση της Susanne Lenglen (δεξιά), σε ένα forehand με τρέξιμο στα πλάγια δεν έχει σε τίποτα να ζηλέψει τη σημερινή εκδοχή του κτυπήματος²².

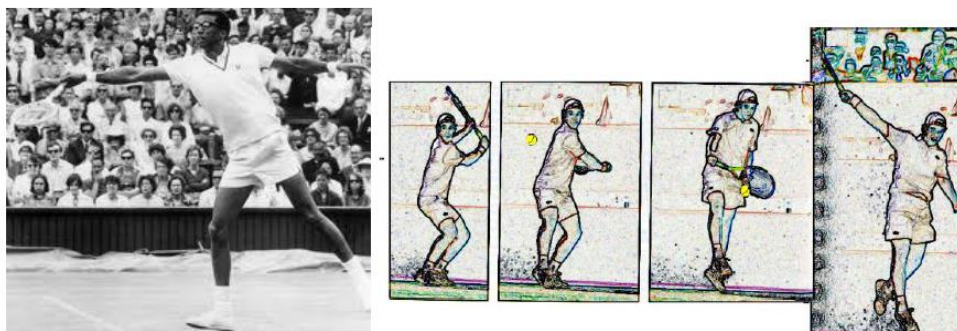
---

²¹ Γρίβας, Νικόλαος. ο.π., σελ. 20.

²² Γρίβας, Νικόλαος. ο.π., σελ. 20.

Εικόνα 1: Πριν από το 1900, ενώ η ρακέτα, το κράτημα της και η τεχνική εκσυγχρονίστηκαν, η ενδυμασία παρέμεινε άβολη

Εικόνα 2: Η αρμονία στην κίνηση του backhand (αριστερά) σε αντίθεση με το σύγχρονο τένις, όπου προέχει η δυναμικότητα του κτυπήματος (δεξιά)

Η πρώτη φωτογραφία στην εικόνα 1 χρονολογείται το 1921, περίοδος οπού οι παίκτες ακόμα έπαιζαν αγώνα με μακριά παντελόνια. Κάποιοι το διατήρησαν μέχρι το 1968 (δεύτερη φωτογραφία). Τα πετάγματα ήταν πιο ψηλά, στο backhand, ο παίκτης δε κρατάει με το άλλο χέρι (αριστερό) τη ρακέτα στην προετοιμασία, όπως γίνεται σήμερα. Κρατάει μάλιστα μια άλλη μπάλα, ενώ ο αγώνας είναι επίσημος και όχι προπόνηση. Η πρώτη φωτογραφία στην εικόνα 1, μεταγενέστερη της προηγούμενης, δείχνει την προτεραιότητα στην τεχνική που έμεινε από πολύ παλιά, δηλαδή την αρμονία στην κίνηση. Άψογη «έκταση» και παραμονή στην «πλάγια θέση» δεν χρησιμοποιείται πλέον σήμερα στο κτύπημα, γιατί επικρατεί η φιλοσοφία του δυνατού κτυπήματος και της διαφορετικής συμμετοχής του σώματος, όπως δείχνει το σκίτσο (δεξιά) στην ίδια εικόνα (1). “Σερβίς” με μια ταχύτητα γύρω στα 100 km/h υπήρξαν τότε πολύ δυνατά “σερβίς” (ακόμα και πριν τη δεκαετία του 70). Σήμερα “σερβίς” με διπλάσια ταχύτητα είναι αναμενόμενα από τους περισσότερους επαγγελματίες παίκτες. Αλλά και τα υπόλοιπα χτυπήματα διαφοροποιήθηκαν σε τεχνική και ταχύτητα. Το forehand (fh) άλλαξε από την πλάγια θέση στη μετωπική

την ώρα της επαφής με τη μπάλα. Οι αιωρήσεις της ρακέτας έγιναν πιο γρήγορες και η συμμετοχή του σώματος μεγαλύτερη (στροφή στον κάθετο άξονα του σώματος). Στο backhand (bh) έγινε επίσης η μεγάλη αλλαγή να παίζεται και με δύο χέρια, κάτι που γίνεται σε ελάχιστες περιπτώσεις και στο fh²³.

1.2.5 Η προέλευση της ρακέτας

Τον 15ο αιώνα δημιουργήθηκε η ρακέτα του τένις. Ήταν από μασίφ ξύλο και είχε, όπως τα ταμπούρα, λεπτή δερμάτινη μεμβράνη στην επιφάνεια της κεφαλής. Στις αρχές του 16ου αιώνα οι ρακέτες κατασκευάζονταν με χορδές από έντερο. Οι σημερινές οι ρακέτες είναι μακρύτερες (≈ 69 cm) και οι χορδές δεν κατασκευάζονται πια διαγώνια προς τη λαβή.

Εικόνα 3: Η εξέλιξη της ρακέτας στο τένις. Από ξύλο αρχικά και μικρή κεφαλή σε γραφίτη, τιτάνιο και πολύ μεγαλύτερη επιφάνεια κεφαλής

Στην εικόνα 3, επάνω απεικονίζονται ρακέτα και μπάλες από τον 18ο αιώνα (1789), οι άλλες δυο χρονολογούνται αρχές του 19ου αιώνα. Ολοκληρωμένη η ιστορική εξέλιξη είναι στην κάτω φωτογραφία. Το βέλος δείχνει την πιο κρίσιμη καμπή της εξέλιξης στη δεκαετία 70, όπου στη «μεταλλική» της έκδοση, έχει ήδη μεγαλύτερη κεφαλή (επιφάνεια). Η κατασκευή της μεγαλύτερης αυτής

²³ Γρίβας, Νικόλαος. ο.π., σελ. 20.

κεφαλής, αλλά και άλλες ιδιότητες της σύγχρονης ρακέτας (όπως και το βάρος) οδήγησε τους κατασκευαστές να καταφύγουν σε καινούργια υλικά (γραφίτης, τιτάνιο κλπ.). αφήνοντας πίσω τα βάρια υλικά όπως το ξύλο και το αλουμίνιο.

1.3 Τα εμπόδια στην εξέλιξη του αθλήματος

Τον 16ο και 17ο αιώνα το «jeu de paume» έγινε ένα λαϊκό παιχνίδι. Και η κριτική για το άθλημα έγινε εντονότερη. Και αυτό γιατί η αριστοκρατία το είχε μετατρέψει σε «τζόγο», και έδωσε το δικαίωμα για έντονες κριτική και δυσανασχέτηση. Στους χώρους των κλειστών γηπέδων βρήκαν δόκιμο έδαφος και λάμβαναν χώρα και άλλα τυχερά παιχνίδια καθώς συναλλαγές παραβατικών ατόμων. Με την πάροδο του χρόνου όμως, οι μεγάλοι αυτοί κλειστοί χώροι μετατράπηκαν έτσι το 17ο και 18ο αιώνα σε θέατρα και αίθουσες χωρών και δεξιώσεων με σκοπό να σταματήσει το φαινόμενο εκμετάλλευσης του παιχνιδιού από παραβατικές δραστηριότητες. Εκείνη την περίοδο έρχεται και η γαλλική επανάσταση (1789) και σταματάει εντελώς την εξέλιξη του τένις στην Ευρώπη.

Δεν ισχύει όμως το ίδιο και για την Αγγλία όπου διατηρήθηκε το παιχνίδι «jeu de paume» λίγο περισσότερο, αλλά τα γήπεδα μειώθηκαν δραστικά και εκεί. Το 19ο αιώνα αρχίζει πάλι η άνθηση στην περιφέρεια, κυρίως στις μεγάλες φάρμες. Το 1878 υπάρχουν 20 γήπεδα στην Αγγλία του παιχνιδιού «jeu de paume», το οποίο τώρα ονομάζεται «realtennis», «royal tennis» η και απλά «Tennis».

Κεφάλαιο 2ο: Το τένις στους Ολυμπιακούς αγώνες

Το κεφάλαιο αυτό πραγματεύεται την είσοδο του τένις στους Ολυμπιακούς αγώνες. Αρχικά παρουσιάζεται η πρώτη φάση που η αντισφαίριση πήγε στους ολυμπιακούς αγώνες (1896-1924) και στο τέλος η δεύτερη φάση από το 1988 μέχρι σήμερα.

2.1 Ολυμπιακή Ιστορία

Η πορεία του αθλήματος στο Ολυμπιακό πρόγραμμα ξεκινάει από την πρώτη διοργάνωση του 1896 και χωρίζεται σε δύο περιόδους. Η πρώτη περίοδος διαρκεί από το 1896 έως το 1924, όπου το άθλημα συμμετέχει ανελλιπώς σε 7 Ολυμπιακές διοργανώσεις. Στη συνέχεια με πρωτοβουλία της Διεθνούς Ομοσπονδίας (ITF), μετά από διαφωνία με τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ), το τένις τίθεται εκτός προγράμματος έως το 1984. Στο διάστημα αυτό, το άθλημα συμπεριλήφθη ως άθλημα επίδειξης σε δύο Ολυμπιακούς Αγώνες (ΟΑ), το 1968 και το 1984. Η δεύτερη περίοδος κατά την οποία το τένις επανεντάσσεται ως κανονικό άθλημα στους ΟΑ αρχίζει το 1988 και συνεχίζεται κανονικά έως σήμερα²⁴.

2.2 Πρώτη φάση (1896-1924)

Η αντισφαίριση αποτέλεσε ένα από τα εννέα αθλήματα των 1ων Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων και το μόνο άθλημα με μπάλα. Στο επίσημο αγωνιστικό πρόγραμμα υπήρχαν ακόμη το ποδόσφαιρο, το πόλο και το κρίκετ, τα οποία για διάφορους λόγους δεν διεξήχθησαν. Η συμμετοχή αυτή, μόλις 22 χρόνια μετά την εμφάνισή του, αποτελεί απόδειξη της αναγνώρισης του τένις από τη διεθνή αθλητική κοινότητα.

Στο Ολυμπιακό πρωτάθλημα του 1896 έλαβαν μέρος 15 αθλητές από 6 χώρες. Από αυτούς 9 ήταν Έλληνες και 6 ξένοι (2 από τη Μεγάλη Βρετανία και 1 από Αυστραλία, Γαλλία, Γερμανία και Ουγγαρία), ορισμένοι από τους οποίους συμμετείχαν και σε άλλα αθλήματα (Άννινος, 1896). Οι αγώνες διεξήχθησαν στο Ποδηλατοδρόμιο του Ν. Φαλήρου (σημερινό γήπεδο Γ. Καραϊσκάκης, εικόνα 1.2) και στις εγκαταστάσεις του Ομίλου Αντισφαιρίσεως Αθηνών (ΟΑΑ)²⁵. Παρά τις δυσκολίες η διεξαγωγή είχε μεγάλη επιτυχία και αποτέλεσε την πρώτη ουσιαστικά

²⁴ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 21.

²⁵ Σκιαδάς, Ε. (1995). *100 χρόνια Όμιλος Αντισφαιρίσεως Αθηνών*. Αθήνα: Μικρός Ρωμός.

παγκόσμια, παράλληλα και ελληνική, διοργάνωση του αθλήματος, ενώ συνέβαλε αποφασιστικά στην καθιέρωση της αντισφαίρισης στο Ολυμπιακό πρόγραμμα.

Ο Ιρλανδός J. Boland μετέπειτα βουλευτής της Βρετανικής Βουλής και ένας από τους ιδρυτές του Εθνικού Πανεπιστημίου της Ιρλανδίας, κατέκτησε το πρώτο Ολυμπιακό χρυσό μετάλλιο στο τένις. Ο Boland εκπροσωπώντας τη Μ. Βρετανία επικράτησε στον τελικό του Μονού του Δ. Κάσδαγλη (ομογενούς από την Αίγυπτο) με 6-3, 6-1. Στον τελικό του Διπλού, όπου έλαβαν μέρος 6 ομάδες, οι Boland/F. Traun (Γερμανία) νίκησαν τους Κάσδαγλη/Δ. Πετροκόκκινο με 5-7, 6-4, 6-1. Στους Αγώνες αυτούς η Ελλάδα κατέκτησε και δύο χάλκινα μετάλλια με τους Κ. Πασπάτη στο Μονό και τους Α. Ακρατόπουλο/Κ. Ακρατόπουλο στο Διπλό Ανδρών²⁶.

Η πληροφορία ότι ο Boland βρέθηκε τυχαία ως τουρίστας στην Αθήνα δεν είναι ακριβής. Ο ίδιος γνώριζε για τους Αγώνες πολύ νωρίτερα και είχε έρθει στην Αθήνα έναν μήνα πριν τη διεξαγωγή τους. Στο προσωπικό του ημερολόγιο, με ημερομηνία 9 Μαρτίου του 1895, υπάρχει αναφορά για παράθεση εκ μέρους του πρωινού προς τιμή του Κ. Μάνου στην Οξφόρδη (Gillmeister, 1993), όπου ο Μάνος μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής και Αλυτάρχης των ΟΑ του 1896 (Ταρασουλέας, 1997), είχε την ευκαιρία να προωθήσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας σε ομάδα αθλητών φίλων του Boland.

Το 1900 δύο γυναικεία αγωνίσματα (τένις και γκολφ) προστίθενται για πρώτη φορά στους Ολυμπιακούς Αγώνες (Παρίσι) και η νικήτρια του Γουίμπλετον το 1895, 1896 και 1898 Αγγλίδα C. Cooper γίνεται η πρώτη γυναίκα που κερδίζει χρυσό Ολυμπιακό μετάλλιο σε όλα τα αθλήματα. Στο Παρίσι επικράτησε η Μ. Βρετανία η οποία κατέκτησε και τα 4 χρυσά μετάλλια. Στους Αγώνες του 1904 στο Σάιντ Λούις λόγω της μεγάλης απόστασης συμμετείχαν κυρίως Αμερικανοί παίκτες, ενώ δεν διεξήχθη κανένα αγώνισμα γυναικών²⁷.

Στους Β΄ Διεθνείς Ολυμπιακούς Αγώνες (Αθήνα 1906), οι οποίοι επίσημα χαρακτηρίζονται ως αγώνες επίδειξης, το πρωτάθλημα περιλάμβανε τέσσερα αγωνίσματα - «Αγώνες Απλοί Κυρίων, Διπλού Κυρίων, Απλοί Κυριών και Διπλού Μικτοί Ζευγών Κυρίων και Κυριών». Στον Απλού Κυρίων δήλωσαν συμμετοχή 29 αθλητές από 9 χώρες, ενώ στον Απλού Κυριών δήλωσαν αρχικά συμμετοχή 7

---

²⁶ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 22.

²⁷ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 22.

τενίστριες, όλες Ελληνίδες. Στους συγκεκριμένους αγώνες, η Ελλάδα κατέκτησε 1 χρυσό (Σ. Σημηριώτου στο Μονό Κυριών), 3 αργυρά και 2 χάλκινα μετάλλια.

Στην Ολυμπιάδα του 1908 στο Λονδίνο επανήλθαν τα γυναικεία αγωνίσματα ενώ για πρώτη φορά διεξήχθησαν δύο διοργανώσεις. Η πρώτη διεξήχθη σε κλειστά (Μάιο) και η δεύτερη στα ανοικτά γήπεδα του Γουίμπλετον τον Ιούλιο, μετά το φημισμένο τουρνουά. Δύο διοργανώσεις έγιναν και το 1912 (Στοκχόλμη), που αυτή σε ανοικτά γήπεδα ουσιαστικά συνέπεσε με το τουρνουά του Γουίμπλετον.

Το 1920 στην Αμβέρσα, στους πρώτους ΟΑ μετά τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου συμμετείχαν 44 άνδρες και 21 γυναίκες από 15 χώρες. Στους αγώνες αυτούς, όπου χρυσό κατέκτησε η περίφημη Lenglen (Γαλλία), έχει σημειωθεί ο μεγαλύτερος σε αριθμό γκέιμς αγώνας σε ΟΑ (σύνολο 76), όταν στον 2ο γύρο ο Α. Ζερλέντης (επίσης ομογενής από την Αίγυπτο) έχασε από τον G. Lowe (Μ. Βρετανία) με 12-14, 10-8, 7-5, 4-6, 4-6 σε αγώνα που διήρκεσε 2 ημέρες.

Στο Ολυμπιακό Πρωτάθλημα Αντισφαίρισης του Παρισιού το 1924 έλαβαν μέρος 28 χώρες με 99 άνδρες και 43 γυναίκες, μεταξύ των οποίων 2 Έλληνες και 1 Ελληνίδα. Το τένις ήταν τρίτο μεταξύ 20 αθλημάτων όσον αφορά τη συμμετοχή χωρών. Παράλληλα για πρώτη φορά υπήρχε τόση μεγάλη συμμετοχή κορυφαίων παικτών. Με αφορμή όμως τη συγκεκριμένη διοργάνωση οι σχέσεις μεταξύ ITF και ΔΟΕ χειροτέρεψαν. Η Διεθνής Ομοσπονδία διαμαρτυρήθηκε για θέματα οργάνωσης και ζήτησε από την ΔΟΕ να αναλάβει η ίδια την διοργάνωση των επόμενων πρωταθλημάτων. Επίσης ζήτησε να αποδεχθεί η ΔΟΕ τον προτεινόμενο από την ITF ορισμό του ερασιτέχνη αθλητή, καθώς και να μην θεωρείται το ολυμπιακό πρωτάθλημα ως παγκόσμιο πρωτάθλημα. Από την πλευρά της η ΔΟΕ, ενώ δέχτηκε κάποια αιτήματα της ITF, θεωρούσε ότι δεν πρέπει να γίνονται άλλες μεγάλες διοργανώσεις (όπως το Γουίμπλετον) την ίδια περίοδο με τους ΟΑ. Παράλληλα η ΔΟΕ επέμενε για την εφαρμογή του δικού της ορισμού για τον ερασιτεχνισμό και απείλησε ότι μόνο τα αθλήματα στα οποία θα συμμετέχουν οι καλύτεροι αθλητές θα λαμβάνουν μέρος στους ΟΑ. Έτσι η ITF αποφάσισε το 1927, στην ετήσια Γενική Συνέλευσή της, την αποχώρηση του αθλήματος από το ολυμπιακό αγωνιστικό πρόγραμμα²⁸.

---

²⁸ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 22.

2.3 Δεύτερη φάση (1988 – σήμερα)

Στο επόμενο διάστημα υπήρξαν κάποιες προσπάθειες για επαναφορά του αθλήματος στους ΟΑ. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 1968, την ίδια χρονιά που η ITF υιοθέτησε τη συμμετοχή των επαγγελματιών παικτών, το τένις συμμετείχε ως άθλημα επίδειξης στους ερασιτεχνικούς Ολυμπιακούς Αγώνες του Μεξικού. Το πρόγραμμα περιλάμβανε πρωταθλήματα Μονού και Διπλού και έλαβαν μέρος 46 αθλητές από 15 χώρες²⁹.

Οι αλλαγές που παρουσιάστηκαν στην Παγκόσμια Αντισφαίριση και στο Διεθνές Ολυμπιακό Κίνημα τις δεκαετίες του 1970 και 1980, οδήγησαν σε σύμπλευση των δύο αθλητικών φορέων (ITF και ΔΟΕ) και βαθμιαία στην επανένταξη της αντισφαίρισης στο επίσημο Ολυμπιακό πρόγραμμα. Η τελική απόφαση ελήφθη το 1981 στην 84η Σύνοδο της ΔΟΕ. Πρέπει να τονιστεί ότι με την επιστροφή του τένις στο Ολυμπιακό πρόγραμμα δεν ήταν σύμφωνοι όλοι οι εμπλεκόμενοι στο Ολυμπιακό Κίνημα, αλλά και στο ίδιο το άθλημα.

Η επαναφορά του τένις στους ΟΑ άρχισε το 1984 ως άθλημα επίδειξης στους Αγώνες του Λος Άντζελες, με αγώνες Μονού για αθλητές έως 21 ετών, οι οποίοι διεξήχθησαν στο πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια. Η επιτυχία της διοργάνωσης, με νικητές τους S. Edberg (Σουηδία, άνδρες) και S. Graf (Δυτ. Γερμανία, γυναίκες), συνετέλεσε στην οριστική επιστροφή του αθλήματος. Η συμμετοχή στο πρωτάθλημα ήταν περιορισμένη σε 32 άνδρες και 32 γυναίκες, μεταξύ αυτών και η Α. Κανελλοπούλου η οποία έφθασε στον γύρο των 8 του πρωταθλήματος³⁰.

Η επίσημη επανένταξη ως επίσημο Ολυμπιακό άθλημα έγινε στη Σεούλ το 1988. Απαραίτητη προϋπόθεση συμμετοχής στους ΟΑ αποτελούσε η συμμετοχή των παικτών ως μέλη των εθνικών ομάδων των χωρών τους στα Κύπελλα Νταϊήβις ή Φεντερέισον. Τη χρονιά αυτή πραγματοποιείται η κατάκτηση του μοναδικού Golden Grand Slam από τη Γερμανίδα Graf³¹.

Η διεξαγωγή των επόμενων Ολυμπιακών Πρωταθλημάτων χαρακτηρίζεται από μεγάλη οργανωτική και αγωνιστική επιτυχία, με βαθμιαία αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των κορυφαίων παικτών/τριών. Παράλληλα σημειώνονται και αρκετές εκπλήξεις, όσον αφορά την κατάκτηση των μεταλλίων καθώς, σε αντίθεση με τα Γκραν Σλάμ, στους ΟΑ διακρίνονται συχνά παίκτες και παίκτριες με μικρότερη

²⁹ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 23.

³⁰ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 23.

³¹ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 23.

κατάταξη και από περισσότερες χώρες. Το γεγονός αυτό δείχνει αφενός τον μεγάλο βαθμό ανάπτυξης του αθλήματος, αφετέρου πιθανά τη διαφορετική προσέγγιση των ΟΑ από τους κορυφαίους παίκτες σε σύγκριση με τα άλλα πρωταθλήματα³².

Από τους ΟΑ του 2000 (Σίδνεϊ) θεσπίζονται πόντοι για την παγκόσμια κατάταξη στο Μονό Ανδρών. Το ίδιο εφαρμόζεται και για τις γυναίκες από τους αγώνες της Αθήνας (2004), όπου η Λένα Δανιηλίδου φθάνει στον γύρο των 16. Σους Αγώνες του Λονδίνου (2012) προστίθεται στο πρόγραμμα και το αγώνισμα του Μεικτού Διπλού (επαναφορά από το Παρίσι το 1924), ενώ στους ίδιους αγώνες ο A. Murray γίνεται ο πρώτος Βρετανός που κερδίζει χρυσό μετάλλιο μετά το 1908.

Το τένις σε αναπηρικό αμαξίδιο πρωτοεμφανίστηκε στους Παραολυμπιακούς Αγώνες της Σεούλ το 1988 ως άθλημα επίδειξης με τη συμμετοχή 4 ανδρών και 4 γυναικών και ως επίσημο άθλημα στη Βαρκελώνη το 1992. Πρώτοι νικητές ο Αμερικανός R. Snow και η Ολλανδέζα Van den Bosch. Η κατηγορία των τετραπληγικών προστέθηκε το 2004 στην Αθήνα με νικητή τον Βρετανό P. Norfolk. Το τένις αποτελεί επίσης άθλημα των Ολυμπιακών Αγώνων Νέων για αθλητές έως 18 ετών (διεξάγονται επίσης κάθε 4 χρόνια), από την έναρξή τους στη Σιγκαπούρη το 2010 με πρώτους νικητές τον Κολομβιανό J.S. Gomez και τη Ρωσίδα D. Gavrilova. Η επαναφορά του τένις στο Ολυμπιακό πρόγραμμα οδήγησε σε ανάπτυξη του αθλήματος σε όλες τις ηπείρους και τις χώρες, καθώς και σε ενίσχυση του ρόλου της ITF. Παρά το γεγονός ότι αυτή δεν βρήκε σύμφωνους όλους τους μεγάλους παίκτες και παίκτριες της τότε εποχής, κυρίως λόγω της χρόνιας αποξένωσης από το Ολυμπιακό Κίνημα, βαθμιαία όλοι σχεδόν έλαβαν μέρος στους Αγώνες. Μεταξύ αυτών που κέρδισαν μετάλλιο, εκτός των αναφερομένων παραπάνω, είναι στους άνδρες οι G. Ivanisevic, B. Becker, A. Agassi, Y. Kafelnikov, R. Nadal, N. Djokovic, R. Federer, T. Woodbridge/M. Woodforde, B. Bryan/M. Bryan. Στις γυναίκες συναντάμε τις J. Capriati, A. Sanchez, L. Davenport, E. Dementieva, M. Seles, J. Henin, A. Mauresmo, M. Sharapova, Venus και Serena Williams³³.

Τα περισσότερα χρυσά (4) στην ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων έχουν κερδίσει οι V. και S. Williams (από 1 χρυσό στο Μονό, 2000 και 2012 αντίστοιχα και 3 στο Διπλό ως ομάδα το 2000, 2008, 2012). Επίσης, οι δύο αδελφές μαζί με την C.

---

³² Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 23.

³³ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 23.

Martinez (Ισπανία) είναι οι μόνες οι οποίες έχουν κατακτήσει μετάλλια σε τρεις διαφορετικές Ολυμπιάδες³⁴.

---

³⁴ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 23.

Κεφάλαιο 3ο: Ιστορία Ελληνικής Αντισφαίρισης

Το κεφάλαιο αυτό αφορά στην ιστορία της ελληνικής αντισφαίρισης. Αρχικά παρουσιάζεται η εμφάνιση της αντισφαίρισης στην Ελλάδα, δίνοντας έμφαση στη διάδοση της αντισφαίρισης και μετά παρουσιάζονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αθλήματος.

3.1 Η εμφάνιση στην Ελλάδα

Η αντισφαίριση είναι από τα πιο παλιά και με πλούσια δραστηριότητα αθλήματα στη σύγχρονη ελληνική αθλητική ιστορία. Η εμφάνιση του αθλήματος στη χώρα μας έγινε από μέλη αστικών οικογενειών, τα οποία είχαν δεσμούς με την Αγγλία. Το πρώτο γήπεδο τένις στην Αθήνα χρονολογείται το 1885, 11 μόλις χρόνια από τη θεμελίωση του αθλήματος, ενώ στην Κέρκυρα το 1887. Στην ίδια πόλη εμφανίζεται για πρώτη φορά -όχι αμιγώς ελληνικό- tennis club το 1888, πιθανότητα λόγω της έντονης Βρετανικής επιρροής. Ο πρώτος Όμιλος Αντισφαίρισης είναι το Lawn Tennis Club Αθηνών (ή Όμιλος Αντισφαιρίσεως Αθηνών (ΟΑΑ)όπως ονομάζεται από το 1913), ο οποίος ιδρύθηκε το 1895 (Κωνσταντάρας, 1988). Η ίδρυσή του είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη διεξαγωγή των 1ων Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων. Στα ιδρυτικά μέλη του ΟΑΑ, αλλά και διαχρονικά, περιλαμβάνονται προσωπικότητες οι οποίες έπαιξαν σημαντικό ρόλο στα κοινωνικά και πολιτικά δρώμενα της χώρας³⁵.

Ο ΟΑ Αθηνών έπαιξε σημαντικό ρόλο στη γενικότερη ανάπτυξη του τένις, αλλά και του Ελληνικού αθλητισμού. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του ΣΕΑΓΣ το 1897 (το 1928 μετονομάστηκε σε ΣΕΓΑΣ), του Συνδέσμου των αθλητικών σωματείων ο οποίος ιδρύθηκε αμέσως μετά τους ΟΑ του 1896. Ο Ι. Χρυσάφης περιλαμβάνει το 1899 το Lawn Tennis Club Αθηνών στα 5 ενεργά αθλητικά σωματεία της εποχής, τα οποία κάτω από δύσκολες συνθήκες διαδίδουν το αθλητικό πνεύμα.. Μέσω του ΟΑΑ και της αντισφαίρισης παρατηρείται ενεργός συμμετοχή των γυναικών τόσο στον αθλητισμό, όσο και σε κοινωνικούς φορείς. Είναι χαρακτηριστικό ότι η συμμετοχή γυναικών για πρώτη φορά σε Πανελλήνιους Αγώνες, πιθανότερα το 1906, αλλά και Ελλήνων αθλητριών σε Ολυμπιακούς Αγώνες (1924), πραγματοποιούνται μέσω του αθλήματος του τένις. Η διάδοση του αθλήματος, τα πρώτα χρόνια μετά την ίδρυση

---

³⁵ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 24

του ΟΑΑ αλλά και γενικότερα, υπήρξε περιορισμένη τόσο λόγω του υψηλού κόστους αγοράς του εξοπλισμού, όσο και των αυστηρών προϋποθέσεων οι οποίες είχαν τεθεί για την εγγραφή νέων μελών. Για τη δραστηριότητα άλλων Ομίλων ή Τμημάτων Αντισφαίρισης την εποχή εκείνη, όπως ο ΟΑ Κέρκυρας (έτος ίδρυσης 1896), η Γυμναστική Ένωση Πατρών, ο Πανελλήνιος Γυμναστικός Σύλλογος υπάρχουν λίγες αναφορές. Φαίνεται ότι αυτοί καλλιεργούσαν περιστασιακά το τένις και ότι η πλειοψηφία των μελών τους αντιμετώπιζαν το άθλημα ως ψυχαγωγική δραστηριότητα³⁶.

Το ελληνικό τένις συμμετέχει στους Διεθνείς Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 1906 (Μεσολυμπιάδα) με πολλούς αθλητές και αθλήτριες, οι οποίοι/ες σημείωσαν αρκετές διακρίσεις. Από τα πρώτα κιόλας χρόνια απετέλεσε βασική και ανεξάρτητη μονάδα του ελληνικού αθλητισμού. Το περιοδικό «Παναθήναια» αναφέρει το 1906 ότι τον ΣΕΓΑΣ απετέλεσαν «οι Γυμναστικοί και Αθλητικοί Σύλλογοι, οι Σύλλογοι Αντισφαιρίσεως (Lawn Tennis) και οι Ποδηλατικά Εταιρεία».

Η πρώτη μορφή αυτόνομου διοικητικού οργάνου συναντάται το 1907 με την ίδρυση της «Κοσμητείας Αντισφαιρίσεως» στην Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων (ΕΟΑ) - μετονομάστηκε σε Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή (ΕΟΕ) το 2000. Το 1917 δημιουργείται Τεχνική Επιτροπή Αντισφαιρίσεως στον ΣΕΓΑΣ με Πρόεδρο τον Ιωάννη Κετσέα, στην οποία υπάγονται οι Ο.Α. Αθηνών, Ο.Α. Κέρκυρας και το τμήμα Αντισφαιρίσεως του Εθνικού Γυμναστικού Συλλόγου Αθηνών.

Αντίθετα από την περιορισμένη αγωνιστική δράση στην Ελλάδα στην αρχή του 20ού αιώνα, στο εξωτερικό διακρίνονται αρκετοί παίκτες και παίκτριες Ελληνικής καταγωγής, φαινόμενο το οποίο ισχύει ακόμη και σήμερα. Οι σημαντικότερες επιτυχίες αυτών παρατίθενται παρακάτω³⁷:

- Γ.Α. Καρυδιάς: (Γουίμπλετον: 1903 ημιτελικός Μονού, 1904 τελικός Διπλού) (ΟΑ: 1908 αργυρό μετάλλιο στο Διπλό, συμμετοχή και το 1912)
- Μ. Μαυρογορδάτος (Γουίμπλετον: 1909, 1914, 1920 ημιτελικός Μονού, 1911 κατάκτηση Μεικτού Διπλού) (ΟΑ: συμμετοχή το 1912)
- Α. Ζερλέντης (Γουίμπλετον: 1920 γύρος των 8)
- G. Von Metaxas (Γουίμπλετον: 1938, ημιτελικός Διπλού)

---

³⁶ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 24

³⁷ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 24-25

- ο Ιουλία (Didi) Βλαστού-Σερπιέρι (Γουίμπλετον: 1920 γύρος των 8, Ρολάν Γκαρός: 1924 κατάκτηση Μονού, 1923, 1925, 1926, κατάκτηση Διπλού, 1925 τελικό Μεικτού Διπλού) (ΟΑ: 1924 αργυρό μετάλλιο στο Μονό)
- ο Δ. Α. Μεταξά (Γουίμπλετον: 1932 τελικός Διπλού, 1931 ημιτελικός Διπλού).

Η τενίστρια Ελένη Βαλαωρίτου γίνεται η πρώτη Ελληνίδα αθλήτρια η οποία συμμετέχει επίσημα σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Το 1925 ξεκίνησε στον Ο.Α. Αθηνών η διοργάνωση του Διεθνούς Πρωταθλήματος Ανατολικής Μεσογείου, το οποίο διεξήχθη έως το 1961 και αποτέλεσε μία από τις σημαντικότερες διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις γενικότερα του ελληνικού αθλητισμού. Το 1925 επίσης η Ελλάδα γίνεται πλήρες μέλος της ITF.

Ως επίσημο έτος έναρξης του Πανελληνίου Πρωταθλήματος Αντισφαίρισης θεωρείται το 1927, επειδή από τότε διοργανώνεται ανελλιπώς, όπου διεξήχθησαν μόνο αγώνες Μονού. Νικητές ανεδείχθησαν οι αθλητές του Ο.Α. Αθηνών Κ. Ευστρατιάδης και Μ. Ζερβουδάκη. Το επόμενο έτος στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα συμμετέχουν παίκτες από τους Ο.Α. Αθηνών, Αττικό Όμιλο Αντισφαιρίσεως, Πανελλήνιο Γυμναστικό Σύλλογο, Ο.Α. Πειραιώς και ΕΟΑ Θεσσαλονίκης, ενώ το 1929 προστέθηκαν οι Ο.Α. Κερκύρας και Γαλλική Αποστολή Θεσσαλονίκης³⁸.

Η πρώτη συμμετοχή της Ελλάδας στο Κύπελλο Νταϊήβις σημειώνεται το 1927, (ήττα στην Τσεχοσλοβακία με 1-4, πρώτη νίκη επί της Γιουγκοσλαβίας το 1929 στην Αθήνα με 4-1) και συνεχίστηκε ανελλιπώς έως το 1938. Το 1930 διοργανώθηκαν στον Ο.Α. Αθηνών οι 1οι Βαλκανικοί Αγώνες, στους οποίους η Ελλάδα κατέλαβε την πρώτη θέση, ενώ ο θεσμός αυτός συνεχίστηκε έως το 1932.

Ίδρυση αμιγούς Ελληνικού Συλλόγου στη Θεσσαλονίκη πραγματοποιείται το 1927 (Ελληνικός Όμιλος Αντισφαίρισης Θεσσαλονίκης), όπου ήδη το τένις καλλιεργείτο στη Γαλλική Λαϊκή Αποστολή. Η δράση του Συλλόγου και η συνεισφορά του στην ανάπτυξη του τένις είναι διαχρονικά ιδιαίτερα έντονη, ενώ από το 1935 διοργανώνεται το Διεθνές Πρωτάθλημα Θεσσαλονίκης, το οποίο αποτελεί τη μακροβιότερη διεθνή τενιστική διοργάνωση. Στη συνέχεια ιδρύθηκαν στη Θεσσαλονίκη και άλλοι σύλλογοι αντισφαίρισης³⁹.

³⁸ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 24-25

³⁹ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 25

Η αύξηση του αριθμού των Ομίλων οδήγησε τον Κετσέα στην αθλοθέτηση Κυπέλλου και τη δημιουργία Ομαδικού Εθνικού Πρωταθλήματος. Το Διασυλλογικό Πρωτάθλημα «Ι. Κετσέας» ξεκίνησε το 1929 με πρότυπο το Κύπελλο Νταϊήβις και τον χωρισμό της χώρας σε δύο ζώνες - Βορείου και Νοτίου Ελλάδας - και πρωταθλητή τον Ο.Α. Αθήνας. Παρά την αρχική επιτυχία το ενδιαφέρον στη συνέχεια ατόνησε και η τελευταία διοργάνωση έγινε το 1933.

Σημαντικότερος παίκτης της περιόδου αμέσως πριν, αλλά και μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο υπήρξε ο Λάζαρος Στάλιος (Ο.Α. Θεσσαλονίκης), ο οποίος υπήρξε 17 φορές πρωταθλητής Ελλάδας (1934-1940 και 1947- 1956). Ο Στάλιος ανεδείχθη επίσης 9 φορές πρωταθλητής Βαλκανίων και 3 φορές πρωταθλητής Ανατολικής Μεσογείου, κατακτώντας συνολικά 213 τίτλους σε Μονά, Διπλά και Μεικτά αγωνίσματα⁴⁰.

3.1.1 Η διάδοση της αντισφαίρισης

Ουσιαστική μαζικοποίηση του τένις, εξάπλωση σε όλη τη χώρα και ανάπτυξη του αγωνιστικού επιπέδου του αθλήματος αρχίζουν το επόμενο διάστημα. Οι παράγοντες οι οποίοι συνέβαλαν καθοριστικά σε αυτό είναι η δημιουργία γηπέδων από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και τους Δήμους, καθώς και η ένταξη του τένις ως μάθημα επιλογής και ειδικότητας στα ΤΕΦΑΑ (τέλη δεκαετίας 1970, Αθήνα), γεγονός το οποίο οδήγησε στην αποφοίτηση πολλών προπονητών. Σημαντικό ρόλο έπαιξαν επίσης η μεγαλύτερη προβολή του αθλήματος από τα ΜΜΕ (πρώτη ζωντανή τηλεοπτική κάλυψη τελικού Γουίμπλετον, 1978), αλλά και η πολιτική της ΕΦΟΑ της οποίας Πρόεδρος από το 1977 είναι ο Μ. Στεφανίδης, πρώην διεθνής αθλητής και προπονητής του μπάσκετ. Είναι χαρακτηριστικό ότι ως αποτέλεσμα των παραπάνω ο αριθμός των Ομίλων μελών της ΕΦΟΑ αυξάνεται σε 81 το 1990⁴¹.

Παράλληλα αρχίζει η διοργάνωση μεγάλων διοργανώσεων στην Αθήνα, όπως το «Κύπελλο Ακρόπολις» σε επίπεδο Εφήβων/Νεανίδων, καθώς και Επαγγελματικού Πρωταθλήματος Ανδρών και Γυναικών (1986). Την επομένη χρονιά η Αγγελική Κανελλοπούλου (Ο.Α. Αθηνών), φθάνει στο Νο 47 της Παγκόσμιας κατάταξης Γυναικών, ενώ το 1980 και το 1985 βραβεύτηκε ως η καλύτερη Ελληνίδα αθλήτρια. Αρκετοί αθλητές και αθλήτριες διακρίνονται την ίδια εποχή, αλλά και στη συνέχεια,

---

⁴⁰ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 25

⁴¹ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 26

στα διάφορα διεθνή πρωταθλήματα, ιδιαίτερα στις κατηγορίες Εφήβων-Νεανίδων. Το 1993 η Χριστίνα Παπαδάκη κατατάσσεται στο Νο 93 της Παγκόσμιας κατάταξης Γυναικών. Η διοργάνωση του Πρωταθλήματος ATP διακόπτεται για οικονομικούς λόγους το 1994⁴².

Την επομένη χρονιά (1995) σημειώνεται αλλαγή στη διοίκηση της ΕΦΟΑ και Πρόεδρός της εκλέγεται ο πολιτικός μηχανικός Σ. Ζαννιάς, ο οποίος παραμένει ως σήμερα. Οι προσπάθειες για εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη τόσο της Ομοσπονδίας όσο και του αθλήματος σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, στέφονται με σχετική επιτυχία.

Τα μεγαλύτερα ονόματα στην ιστορία της Ελληνικής Αντισφαίρισης είναι ο Στέφανος Τσιτσιπάς ο οποίος έφτασε στο Νο5 του Μονού (2019) της παγκόσμιας κατάταξης ανδρών ,η Λενα Δανηλίδου η οποία έφθασε στο Νο 14 του Μονού (2003) και Νο 21 του Διπλού (2007) και η Μαρια Σακκαρη (2019) η οποια εφτασε στο Νο 32 Μονού της Παγκόσμιας κατάταξης Γυναικών,. Από πλευράς ανδρών τις σημαντικότερες διακρίσεις το χρονικό διάστημα 1980 - 2015 είχαν οι Γ. Καλοβελώνης (ΑΟΑ Φιλοθέης) και Κ. Οικονομίδης (Ο.Α. Θεσσαλονίκης)⁴³.

Τα χρόνια μετά το 2000 συνεχίζεται η ανάπτυξη του αθλήματος τόσο σε μαζικό (αριθμός παιδιών στις ακαδημίες εκμάθησης) όσο και σε ψυχαγωγικό επίπεδο (αριθμός ενηλίκων παικτών). Παρότι εξακολουθεί σταθερά η ίδρυση νέων σωματείων (350 Όμιλοι - εκ των οποίων δικαίωμα ψήφου για το 2016 έχουν οι 129 - και 10 Ενώσεις το 2015) ο αριθμός των αθλητών παραμένει μικρός και το αγωνιστικό επίπεδο, με λίγες εξαιρέσεις, χαμηλό. Οι όποιες διακρίσεις δεν έχουν συνέχεια, λόγω κυρίως του απαιτητικού εκπαιδευτικού συστήματος, του αυξημένου οικονομικού κόστους και της απουσίας οργανωμένης υποστήριξης από τους αρμόδιους φορείς.

Συμπερασματικά η αντισφαίριση εμφανίζεται ως άθλημα της αστικής κοινωνίας και ένα από τα παλαιότερα αθλήματα στην Ελλάδα, με έντονη αγωνιστική, διοικητική και κοινωνική δραστηριότητα. Η μαζικοποίησή της ξεκινάει στα τέλη της δεκαετίας του 1970 και σήμερα αποτελεί ένα από τα πιο διαδεδομένα αθλήματα σε μαζικό και ψυχαγωγικό επίπεδο. Παρ' όλα αυτά, η αγωνιστική δραστηριότητα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό υπολείπεται σαφώς, τόσο του επιπέδου των υπολοίπων Ευρωπαϊκών χωρών όσο και των πραγματικών δυνατοτήτων της χώρας⁴⁴.

---

⁴² Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 26

⁴³ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 26

⁴⁴ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 27

Στη συνέχεια παρατίθενται χρονολογικά οι κορυφαίοι Έλληνες τενίστες και τενίστριες με βάση τις επιτυχίες τους στο Πανελλήνιο πρωτάθλημα Ανδρών/Γυναίκων.

Ανδρες⁴⁵:

- ο Πρωταθλητές: Α. Ζερλέντης, Λ. Στάλιος, Ν. Καλύβας, Ν. Καλογερόπουλος, Ν. Κελαϊδής, Γ. Καλοβελώνης, Μπαβέλας, Κ. Οικονομίδης, Π. Γεμουχίδης, Σ. Τσιτσιπας
- ο Διακριθέντες: Ορ. Γαρατζιώτης, Στ. Ξύδης, Δ. Καλλιφρονάς, Ε. Ζαφειρίου, Π. Γαβριηλίδης, Φ. Βαζαίος, Κ. Ευφραίμογλου, Ι. Ρήγας, Α. Φίκας, Σ. Πέππας, Θ. Αγγελίνος, Α. Γιακούμποβιτς.

Γυναίκες⁴⁶:

- ο Πρωταθλήτριες: Ε. Βαλαωρίτου, Ζ. Κασσιμάτη, Ι. Λενού, Φ. Ξύδη, Β. Γεωργαντά, Ε. Βασιλικού, Ξ. Βασιλιάδου, Δ. Αστερή, Α. Κανελλοπούλου, Χ. Παπαδάκη, Ε. Δανηλίδου, Μ. Σακκαρη.
- ο Διακριθέντες: Π. Κότσια, Δ. Παναγοπούλου, Ο. Τσαρμποπούλου, Ξ. Αναστασιάδου, Χ. Ζαχαριάδου, Α. Στεφάνου.

3.2 Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αθλήματος

Εάν ένας επαγγελματίας τενίστας είναι αθλητής επιδόσεων πρέπει οπωσδήποτε να συμμετέχει σε διεθνούς βεληνεκούς διοργανώσεις, μεταξύ δέκα έως 25 ανά έτος (ανάλογα φυσικά με το επίπεδο και με την ηλικία του), έτσι ώστε να καταφέρει να βελτιώσει τη θέση του στην παγκόσμια κατάταξη. Η αλήθεια είναι ότι ακριβώς αυτός ο παγκόσμιος χαρακτήρας των αθλητικών διοργανώσεων παρέχει τόση απήχηση στους αθλητές, τη στιγμή που τους δίνει την ευκαιρία να αθληθούν σε όλες τις ηπείρους και να αναμετρηθούν με συναθλητές τους από όλο τον κόσμο⁴⁷.

Επίσης, ένα άλλο ενδιαφέρον και ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του τένις αφορά τη διαφοροποίηση των επιφανειών των γηπέδων πάνω στις οποίες διεξάγεται το άθλημα. Όπως προαναφέρθηκε, δεν είναι όλες οι επιφάνειες στρωμένες με το ίδιο υλικό (υπάρχουν χωμάτινες, σκληρού τύπου κοκ.). Έτσι, από τη στιγμή που η επιφάνεια διαφέρει, αντίστοιχα διαφέρουν η ταχύτητα που αναπτύσσει το μπαλάκι, το ύψος της

---

⁴⁵ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 27

⁴⁶ Γρίβας, Νικόλαος, ο.π., σελ. 27

⁴⁷ Τραυλός, Α., & Δουβής, Σ. Εφαρμοσμένη Αθλητική ψυχολογία στο τένις. 2000. Αθήνα. Λαβύρινθος. σελ 55-59

αναπήδησής του, ο αριθμός των χτυπημάτων ανά πόντο και, τέλος, η συχνότητα με την οποία παρουσιάζονται οι διάφορες τεχνικές και δεξιότητες των παικτών. Επιπλέον, ανάλογα με την επιφάνεια που έχουν τα γήπεδα του τένις, διαφέρουν και οι ικανότητες των παικτών, καθότι πρέπει να προσαρμόζονται σε καθεμία από αυτές. Έτσι, λοιπόν, εάν ένας επαγγελματίας τενίστας προπονείται σε μια μόνο συγκεκριμένη επιφάνεια, αυτό συμβάλλει μεν στην τελειοποίησή του σε αυτή, αλλά περιορίζει κατά μεγάλο βαθμό την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των τεχνικών του σε ένα παιχνίδι σε κάποια από τις υπόλοιπες επιφάνειες⁴⁸.

Η αντισφαίριση είναι από τα μοναδικά, ίσως το μοναδικό, άμεσα ανταγωνιστικά αθλήματα και μπορεί να ακολουθήσει τον άνθρωπο κυριολεκτικά σε όλη τη διάρκεια της ζωής του. Αυτό γίνεται διότι καθώς οι φυσικές δυνάμεις ελαττώνονται με το πέρασμα του χρόνου, μπορούν όμως να αναπληρωθούν άριστα από τις τεχνικές ικανότητες του τένις, όπως είναι ο χειρισμός της ρακέτας ή η τοποθέτηση της μπάλας, αλλά κυρίως μέσα από την αποκτηθείσα αγωνιστική εμπειρία.

Ένας περαιτέρω παράγοντας ενδιαφέροντος όσον αφορά το άθλημα της αντισφαίρισης είναι η σχέση του με το γνωστικό άγχος. Ο μεγαλύτερος βαθμός εμπειρίας του αθλητή έχει συνήθως ως απόρροια την παραγωγή ενός χαμηλότερου επιπέδου του γνωστικού άγχους. Επίσης, οι έμπειροι αθλητές, δηλαδή άτομα που συμμετείχαν σε αγώνες τένις για μία παρατεταμένη περίοδο χρόνου, ανέφεραν ότι ερμήνευαν το άγχος τους ως παράγοντα που διευκόλυνε την εξέλιξή τους στο άθλημα, συγκριτικά με τους αρχάριους που εξέφραζαν αντίθετη άποψη⁴⁹.

Εδώ θα πρέπει να τονισθεί ότι το τένις δεν αποτελεί ένα κλασικό άθλημα, καθώς κρύβει μέσα του μια “μυσταγωγία” η οποία φανερώνεται εν μέρει και από την ιστορική του πορεία. Ανατρέχοντας στις μελέτες της Ένωσης Τένις των ΗΠΑ αναδεικνύονται τα πολύπλευρα οφέλη που προκύπτουν από την ενασχόληση του ατόμου με το τένις τόσο σε επαγγελματικό όσο και ερασιτεχνικό επίπεδο⁵⁰. Συγκεκριμένα, σε σωματικό επίπεδο και σύμφωνα με μελέτες του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ, το τένις δεν βοηθά μόνο στην καύση θερμίδων, αλλά διατηρεί την καρδιά υγιή, ενισχύει τους μυς, αυξάνει την οστική πυκνότητα, βελτιώνει την ευελιξία και

---

⁴⁸ Δαλάκος, Β., & Κορώνας, Κ. Φυσική κατάσταση στο τένις. 2000. Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδης. σελ 79-86

⁴⁹ Perry, J. D., & Williams, J. M., (1998) Relationship of intensity and direction of competitive trait anxiety to skill level and gender in tennis. *Sport Psychologist*, 12, 169-179.

⁵⁰ Jones, G., & Hanton, S. (1996). Interpretation of competitive anxiety symptoms and goal attainment expectancies. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 18,144-157.

την ισορροπία του αθλητή. Από την άλλη σε πνευματικό επίπεδο, σύμφωνα με τη μελέτη του πανεπιστημίου του Ιλινόις, το τένις απαιτεί εγρήγορση και τακτική σκέψη, γεγονός που δημιουργεί συνδέσεις μεταξύ των νεύρων και του εγκεφάλου και κατ' αυτόν τον τρόπο οδηγεί σε συνεχή ανάπτυξη και εξέλιξη τον εγκέφαλο. Παράλληλα, σε ηθικό επίπεδο, η ενασχόληση του ατόμου με το τένις οδηγεί στην ανάπτυξη ηθικών αρετών, όπως είναι η αυτοπειθαρχία, η διαχείριση λαθών, η ανοχή στις αντιξοότητες και, τέλος, η διαχείριση και μείωση του άγχους. Τα οφέλη, όμως, δεν εκλείπουν ούτε σε κοινωνικό επίπεδο, καθώς σύμφωνα με τον Dr. Jim Gavin του Πανεπιστημίου Concordia, το τένις ξεπερνά όλα τα άλλα αθλήματα όσον αφορά την ανάπτυξη θετικών χαρακτηριστικών προσωπικότητας, κοινωνικότητας και συμπεριφοράς φυσικής κατάστασης⁵¹.

---

⁵¹Jonew & Hanton, ο.π., 18,144-157.

Κεφάλαιο 4ο: Θεσμικό πλαίσιο για τις αθλητικές εγκαταστάσεις

Το κεφάλαιο αυτό αφορά στο θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για τις αθλητικές εγκαταστάσεις και συγκεκριμένα για το τένις κλαμπ. Αρχικά παρουσιάζονται οι αρχές του κανονισμού και στη συνέχεια τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών γυμναστήριων ή ιδιωτικών σχολών εκμάθησης αθλημάτων που λειτουργούν σε εγκαταστάσεις ανοικτών χώρων, στα οποία λογίζεται και το τένις κλαμπ.

4.1 Αρχές του Κανονισμού

Οι βασικές αρχές που διέπουν τον Ενιαίο Κανονισμό Ασφάλειας Αθλητικών Εκδηλώσεων είναι⁵²:

- i. Η τήρηση των νόμων και των κανόνων του φίλαθλου πνεύματος από όποιον παρευρίσκεται ή συμμετέχει καθ' οποιονδήποτε τρόπο σε αθλητική εκδήλωση.
- ii. Η εξασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας για την προστασία της ανθρώπινης ζωής, της σωματικής ακεραιότητας και της περιουσίας.
- iii. Η ασφαλής διεξαγωγή της αθλητικής εκδήλωσης.
- iv. Η πρόληψη, αποτροπή και καταστολή των φαινόμενων βίας στις αθλητικές εκδηλώσεις και η εφαρμογή όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών για την απόδοση ποινικών, πειθαρχικών και διοικητικών κυρώσεων.
- v. Η παραδοχή του όρου ασφάλεια υπό την έννοια του safety και security.
- vi. Η εναρμόνιση του παρόντος Κανονισμού με τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς Κανονισμούς ιδίως κατά την εφαρμογή του επί διεθνών αγώνων ή διοργανώσεων.

---

⁵² Υπουργική Απόφαση 38404/2009 - ΦΕΚ 1780/Β'/26.8.2009

4.2 Κατηγοριοποίηση και αδειοδότηση των αθλητικών εγκαταστάσεων – Ν.4479/2017 (Α' 94) «Τροποποιήσεις του Ν.2725/1999 (Α' 121) και άλλες διατάξεις»

Σχετικά με την αδειοδότηση των υπαγομένων στα άρθρα 56Α έως 56Ε του ν.2725/1999 αθλητικών εγκαταστάσεων, διευκρινίζουμε τα εξής⁵³:

1. Στο ΦΕΚ Α' 3568/10-10-2017 δημοσιεύτηκε η προβλεπόμενη στην παράγραφο 6 του άρθρου 56Β του ν.2725/1999 ΚΥΑ με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΥΑ/ΔΤΥ/ΤΠΑΑΕ/408113/21902/2725/603/4-10-17 περί καθορισμού λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 56Β του ν.2725/1999 «Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός και άλλες διατάξεις» (Α' 121), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 5 του ν.4479/2017 (Α' 94), η οποία αντικατέστησε την ΚΥΑ 46596/22-11-2004 (ΦΕΚ Β' 1793).
2. Στις διατάξεις των άρθρων 56Α έως 56Ε του ν.2725/1999 και της ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4- 10-17 υπάγονται όλες οι αθλητικές εγκαταστάσεις (ολυμπιακές, εθνικές, περιφερειακές, δημοτικές και σωματειακές), πλην των υπαγομένων στις διατάξεις του άρθρου 32 του ν.2725/1999. Υπάγονται επομένως και όσες αθλητικές εγκαταστάσεις ανήκουν σε ΝΠΔΔ (πανεπιστήμια, εκκλησία κλπ.), στην ΕΤΑΔ, στην ΚΤΥΠ και λοιπούς φορείς του στενού ή ευρύτερου δημοσίου φορέα, καθώς και σε φορείς που εποπτεύονται από το δημόσιο.
3. Όσον αφορά στις σχολικές αθλητικές εγκαταστάσεις, αυτές αφορούν κυρίως ανοιχτά γήπεδα στις αυλές των σχολείων ή κλειστές αίθουσες γυμναστικής ή πολλαπλών χρήσεων, θεωρούνται τμήμα των σχολείων και λειτουργούν μαζί με αυτά, εκτός εάν χρησιμοποιούνται από αθλητικά σωματεία, για διοργάνωση αγώνων εκτός σχολικού ωραρίου. Στην περίπτωση αυτή και προκειμένου να εκδοθεί η απαιτούμενη άδεια διεξαγωγής αθλητικής συνάντησης, κατατάσσονται στην κατηγορία Ι (προσωρινές διαμορφώσεις για διοργάνωση αγώνων εντός μη αθλητικής εγκατάστασης).
4. Για τις ομάδες Α1, Α2, Β1, Β2, Δ και Ε1, η άδεια λειτουργίας αθλητικής εγκατάστασης εκδίδεται από τον οικείο Δήμο, με την διαδικασία που

---

⁵³ Ν.4479/2017 (Α' 94) «Τροποποιήσεις του Ν.2725/1999 (Α' 121) και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ Α' 3568/10-10-2017

περιγράφεται στο άρθρο 56B. Δεν συστήνονται επιτροπές ελέγχου καταλληλότητας στους Δήμους.

Αναλυτικά, ισχύουν τα εξής⁵⁴:

1. Για τις αθλητικές εγκαταστάσεις ιδιοκτησίας των Δήμων ή των νομικών προσώπων των Δήμων, οι οποίες έχουν καταταχθεί με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου στις ομάδες Α1, Α2, Β1, Β2, Δ και Ε1: ο Το νομικό πρόσωπο που διαχειρίζεται την αθλητική εγκατάσταση ή το αντίστοιχο τμήμα αθλητισμού του Δήμου καταθέτει στην τεχνική υπηρεσία του Δήμου αίτηση για τον έλεγχο της εγκατάστασης. ο Η τεχνική υπηρεσία του Δήμου, μετά από έλεγχο της εγκατάστασης, διαπιστώνει εάν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις της ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17, εισηγείται την αδειοδότηση, την αδειοδότηση υπό όρους ή την μη αδειοδότηση της αθλητικής εγκατάστασης και προωθεί την εισήγηση στο αρμόδιο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας τμήμα. Στην περίπτωση που ο Δήμος δεν διαθέτει τεχνική υπηρεσία, ή αυτή δεν είναι επαρκώς στελεχωμένη, είναι δυνατόν να βεβαιώνεται από ιδιώτη μηχανικό ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις της παραπάνω ΚΥΑ. Η παραπάνω εισήγηση της τεχνικής υπηρεσίας ή βεβαίωση μηχανικού συνοδεύεται από αντίγραφα των απαιτούμενων δικαιολογητικών (οικοδομική άδεια, πιστοποιητικό πυρασφάλειας κλπ.) ο Εκδίδεται από το αρμόδιο τμήμα η ανάλογη απόφαση Δημάρχου, η οποία μπορεί να έχει ισχύ έως πέντε έτη για τις ομάδες Α1 και Α2 και έως τρία έτη για τις ομάδες Β1, Β2, Δ και Ε1, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 56B του ν.2725/1999. · Για τις αθλητικές εγκαταστάσεις ιδιοκτησίας ΝΠΔΔ (πανεπιστήμια, ΤΕΙ, εκκλησία κλπ.) ή άλλων φορέων του δημοσίου (ΕΤΑΔ, ΚΤΥΠ κλπ.), οι οποίες ανήκουν στις ομάδες Α1, Α2, Β1, Β2, Δ και Ε1: ο Η τεχνική υπηρεσία του φορέα ιδιοκτησίας (ή ιδιώτης μηχανικός, σε περίπτωση που ο φορέας δεν έχει τεχνική υπηρεσία) ελέγχει την εγκατάσταση και βεβαιώνει α) σε ποια κατηγορία του άρθρου 56Α υπάγεται και β) ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις της ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17 (ΦΕΚ Α' 5368). Οι παραπάνω βεβαιώσεις συνοδεύονται από αντίγραφα των απαιτούμενων δικαιολογητικών (οικοδομική άδεια, πιστοποιητικό πυρασφάλειας κλπ.) ο Ο φορέας ιδιοκτησίας της

---

⁵⁴ Α. Π.: ΥΠΠΟΑ/ΓΔΥΑ/ΔΤΥ/ΤΠΑΑΕ/558576/27822/3786/867 Ημ/νία: 29/12/2017 Ημ/νία Έκδοσης 29/12/2017 2

εγκατάστασης καταθέτει στο αρμόδιο τμήμα του οικείου Δήμου αίτηση για την έκδοση άδειας λειτουργίας, συνοδευόμενη από τις παραπάνω βεβαιώσεις. ο Εκδίδεται η ανάλογη απόφαση Δημάρχου, η οποία μπορεί να έχει ισχύ έως πέντε έτη για τις ομάδες Α1 και Α2 και έως τρία έτη για τις ομάδες Β1, Β2, Δ και Ε1, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 56B του ν.2725/1999. ·

2. Για τις σωματειακές αθλητικές εγκαταστάσεις (ιδιοκτησίας σωματείων αναγνωρισμένων από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού), οι οποίες ανήκουν στις ομάδες Α1, Α2, Β1, Β2, Δ και Ε1: ο Ο νόμιμος εκπρόσωπος του σωματείου ή ιδιώτης μηχανικός βεβαιώνουν σε ποια κατηγορία του άρθρου 56Α υπάγεται η αθλητική εγκατάσταση στην οποία δραστηριοποιείται το σωματείο. Ιδιώτης μηχανικός ελέγχει την εγκατάσταση και βεβαιώνει ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις της ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17 (ΦΕΚ Α' 5368). Οι παραπάνω βεβαιώσεις συνοδεύονται από αντίγραφα των απαιτούμενων δικαιολογητικών (καταστατικό του σωματείου, απόφαση ειδικής αθλητικής αναγνώρισης από την Γ.Γ.Α., οικοδομική άδεια του κτίσματος, πιστοποιητικό πυρασφάλειας κλπ.) ο Το σωματείο καταθέτει στο αρμόδιο τμήμα του οικείου Δήμου αίτηση για την έκδοση άδειας λειτουργίας, συνοδευόμενη από τις παραπάνω βεβαιώσεις. ο Εκδίδεται η ανάλογη απόφαση Δημάρχου, η οποία μπορεί να έχει ισχύ έως πέντε έτη για τις ομάδες Α1 και Α2 και έως τρία έτη για τις ομάδες Β1, Β2, Δ και Ε1, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 56B του ν.2725/1999. 3 Επισημαίνουμε ότι: ο Προκειμένου μία ιδιωτική εγκατάσταση να εμπίπτει στις διατάξεις των άρθρων 56Α έως 56Ε του ν.2725/1999 όπως ισχύει, θα πρέπει να χρησιμοποιείται από αθλητικό σωματείο, το οποίο να διαθέτει την ειδική αθλητική αναγνώριση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. ο Οι ιδιωτικές και σωματειακές αθλητικές εγκαταστάσεις δεν ελέγχονται από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου, καθώς δεν ανήκουν σε αυτόν. Το αν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για την αδειοδότησή τους βεβαιώνεται από ιδιώτη μηχανικό. ο Η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου ελέγχει και βεβαιώνει ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις αδειοδότησης των δημοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων, όσων δηλαδή ανήκουν στον Δήμο. Σε περίπτωση μόνο που ο Δήμος δεν διαθέτει τεχνική υπηρεσία, τότε δίνεται και για τις δημοτικές εγκαταστάσεις η δυνατότητα βεβαίωσης από ιδιώτη μηχανικό. 5. Για τις ομάδες Γ1, Γ2, Ε2 και ΣΤ, έως 31-

12-2017, η άδεια λειτουργίας εξακολουθεί να εκδίδεται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, με την διαδικασία που ίσχυε έως τώρα και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17 (ΦΕΚ Α' 5368). Από 1-1-2018, η άδεια θα εκδίδεται από την οικεία Περιφέρεια, με την διαδικασία που περιγράφεται στα άρθρα 56B και 56Γ του ν.2725/1999, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Διευκρινίζουμε τα εξής: · Οι διατάξεις της ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 23 αυτής, εφαρμόζονται και σε όσες επιτροπές έχουν συγκροτηθεί ή θα συγκροτηθούν από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης μέχρι 31-12-2017. · Οι Περιφέρειες οφείλουν, το αργότερο έως 31-12-2017, να συστήσουν τις Επιτροπές Ελέγχου Καταλληλότητας του άρθρου 56Γ, προκειμένου να είναι δυνατή από 1-1-2018 η εφαρμογή των νέων διατάξεων για τις ομάδες Γ1, Γ2, Ε2 και ΣΤ του άρθρου 56Α⁵⁵. ·

Οι επιτροπές του άρθρου 56Γ συγκροτούνται υποχρεωτικά, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, στην έδρα κάθε Περιφέρειας ή Δημοτικής Ενότητας. Οι επιτροπές είναι δυνατόν να συγκροτούνται και ανά Περιφερειακή Ενότητα. Τα μέλη των επιτροπών κλάδου Π.Ε. Μηχανικών μπορούν να είναι υπάλληλοι είτε των Περιφερειών ή Περιφερειακών Ενοτήτων, είτε των οικείων Δήμων ή Δημοτικών Ενοτήτων. Ομοίως, οι ιατροί μέλη των επιτροπών μπορούν, εκτός από το Εθνικό Σύστημα Υγείας, να υπηρετούν στις οικείες Περιφέρειες, Περιφερειακές ή Δημοτικές Ενότητες⁵⁶. ·

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17, «η επιτροπή ελέγχου καταλληλότητας αγωνιστικών χώρων διενεργεί τακτικό έλεγχο των αθλητικών εγκαταστάσεων κατά τους μήνες Μάιο, Ιούνιο και Ιούλιο κάθε έτους». Έκτακτος έλεγχος μπορεί να διενεργείται οποτεδήποτε, όπως ορίζεται και στην παράγραφο 2α του άρθρου 56Γ του ν.2725/1999, όπως έχει τροποποιηθεί, συμπληρωθεί και ισχύει. Ο τακτικός έλεγχος αφορά στις αθλητικές εγκαταστάσεις που πρόκειται να αδειοδοτηθούν (είτε γιατί λήγει η άδειά τους, είτε γιατί έχουν μεταβληθεί οι συνθήκες) και όχι αυτές που έχουν άδεια λειτουργίας σε ισχύ. Για τις τελευταίες υποβάλλεται πριν τη λήξη κάθε έτους ισχύος της άδειας υπεύθυνη δήλωση

---

⁵⁵ Ν.4479/2017 (Α' 94) «Τροποποιήσεις του Ν.2725/1999 (Α' 121) και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ Α' 3568/10-10-2017

⁵⁶ Ν.4479/2017 (Α' 94) «Τροποποιήσεις του Ν.2725/1999 (Α' 121) και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ Α' 3568/10-10-2017

του ιδιοκτήτη ότι δεν έχει ανέλθει σε ανώτερη κατηγορία η ομάδα που αγωνίζεται στη συγκεκριμένη έδρα και δεν έχει γίνει καμία αλλαγή στην εγκατάσταση⁵⁷.

6. Δεδομένης της ιδιαιτερότητας των αθλημάτων της σκοποβολής και του μεγέθους των παρεμβάσεων στο φυσικό περιβάλλον για την διαμόρφωση υπαίθριων σκοπευτηρίων (πεδία βολής, αναχώματα κλπ.), τα υπαίθρια σκοπευτήρια προτείνεται να κατατάσσονται στην ομάδα Z, ώστε σύμφωνα με την παράγραφο 2ε του άρθρου 56B, η Σκοπευτική Ομοσπονδία Ελλάδος να βεβαιώνει την καταλληλότητα και την ασφάλεια του χώρου και ο αρμόδιος Περιφερειάρχης να χορηγεί την άδεια λειτουργίας. Τα κλειστά σκοπευτήρια κατατάσσονται στις ομάδες Δ, Ε1, Ε2 και ΣΤ, ανάλογα με τον αριθμό των θεατών και την κατηγορία των αγώνων που διεξάγονται σε αυτά. Ομοίως, στην 4 ομάδα Z προτείνεται να κατατάσσονται μόνιμες ή προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανοκίνητου αθλητισμού. Στην ομάδα Z δεν κατατάσσονται κλειστές αθλητικές εγκαταστάσεις (γυμναστήρια, κολυμβητήρια), ούτε μόνιμα ανοιχτά γήπεδα αθλοπαιδιών (ποδοσφαίρου, καλαθοσφαίρισης, πετοσφαίρισης, χειροσφαίρισης, αντισφαίρισης κλπ.), ακόμα και αν είναι κατασκευασμένα εντός αιγιαλού, δασικής έκτασης, χώρου χαρακτηρισμένου ως κοινόχρηστου στο σχέδιο πόλης κλπ. Οι παραπάνω εγκαταστάσεις κατατάσσονται στις ομάδες των κοινών αθλητικών εγκαταστάσεων⁵⁸.

7. Για την ομάδα Z, η άδεια λειτουργίας εκδίδεται από την οικεία Περιφέρεια, εφόσον ο ιδιοκτήτης ή χρήστης της εγκατάστασης προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως ορίζονται στην παράγραφο 2ε του άρθρου 56B του ν.2725/1999, και χωρίς έλεγχο της επιτροπής ελέγχου καταλληλότητας. Για τις προσωρινές εγκαταστάσεις της ομάδας Z, η άδεια λειτουργίας θα έχει ισχύ τόσο, όσο και η διάρκεια λειτουργίας της εγκατάστασης. Για τις μόνιμες εγκαταστάσεις της ομάδας Z (π.χ. υπαίθρια σκοπευτήρια) θα εκδίδονται προσωρινές άδειες με ετήσια το πολύ διάρκεια, έως ότου αντιμετωπιστεί το ζήτημα συνολικά με νέες οδηγίες.

8. Για την χορήγηση άδειας διεξαγωγής αθλητικής συνάντησης σε εγκατάσταση της ομάδας Z, θα κατατίθεται στην οικεία Περιφέρεια και η άδεια λειτουργίας της αθλητικής εγκατάστασης.

9. Οι άδειες λειτουργίας για τις αθλητικές εγκαταστάσεις όλων των ομάδων: · μπορούν να είναι κανονικές, προσωρινές ή υπό όρους · μπορούν να αφορούν το

---

⁵⁷ ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17,

⁵⁸ Ν.4479/2017 (Α' 94) «Τροποποιήσεις του Ν.2725/1999 (Α' 121) και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ Α' 3568/10-10-2017

σύνολο της εγκατάστασης ή τμήμα αυτής · πρέπει να αναφέρουν τα αθλήματα που μπορούν να φιλοξενηθούν στην εγκατάσταση, το είδος των δραστηριοτήτων ανά άθλημα (προπονήσεις, εκμάθηση, αγώνες) και τον ανώτατο επιτρεπόμενο αριθμό θεατών. Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια αγώνων παρευρίσκονται και όρθιοι θεατές σε μία αθλητική εγκατάσταση, τότε αυτοί θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στον συνολικό αριθμό θεατών⁵⁹.

10. Το άρθρο 32 του ν.2725/1999 δεν έχει τροποποιηθεί, συνεπώς οι υπαγόμενες σε αυτό αθλητικές εγκαταστάσεις εξακολουθούν να αδειοδοτούνται από την οικεία Περιφέρεια, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στο Π.Δ. 219/2006 (ΦΕΚ Α' 221) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.2.1/33565/9-12-2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 3169).

11. Η παράταση της παραγράφου 4 του άρθρου 23 της ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17 (ΦΕΚ Β' 3568) αφορά είτε τις κανονικές, είτε τις προσωρινές άδειες λειτουργίας. Αφορά επίσης όσες άδειες είχαν κάνει χρήση των προηγούμενων παρατάσεων της προθεσμίας των παραγράφων 2, 4 και 5 του άρθρου 16 της ΚΥΑ 46596/22-11-2004 (ΦΕΚ Β' 1793) και είτε η ισχύς τους παρατάθηκε (βάσει της παραγράφου 4 του παραπάνω άρθρου 16), είτε εκδόθηκαν χωρίς την κατάθεση κάποιων δικαιολογητικών (βάσει της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου). Στην παράταση της παραγράφου 4 του άρθρου 23 της ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17 δεν εμπίπτουν οι εξής αθλητικές εγκαταστάσεις: · όσες δεν είχαν ποτέ στο παρελθόν άδεια λειτουργίας · όσες είχαν στο παρελθόν άδεια λειτουργίας, η οποία όμως ανακλήθηκε για λόγους στατικής επικινδυνότητας ή ελλιπούς ασφάλειας θεατών και αθλουμένων⁶⁰

12. Στόχος των παρατάσεων που έχουν δοθεί έως τώρα ήταν η κατά το δυνατόν απρόσκοπτη λειτουργία των αθλητικών εγκαταστάσεων και η μη διακοπή των αγωνιστικών περιόδων, αναγνωρίζοντας τις οικονομικές δυσκολίες των περισσότερων Δήμων και αθλητικών σωματείων και, κατά συνέπεια, την αδυναμία τους να διαμορφώσουν τις αθλητικές εγκαταστάσεις τους έτσι, ώστε να πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις της ΚΥΑ 46596/22-11-2004, καθώς και το γεγονός ότι κάποιες

---

⁵⁹ Ν.4479/2017 (Α' 94) «Τροποποιήσεις του Ν.2725/1999 (Α' 121) και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ Α' 3568/10-10-2017

⁶⁰ Ν.4479/2017 (Α' 94) «Τροποποιήσεις του Ν.2725/1999 (Α' 121) και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ Α' 3568/10-10-2017

5 από τις παραπάνω προϋποθέσεις ήταν υπερβολικές για μεσαίες ή μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις, όπου διεξάγονται ερασιτεχνικοί αγώνες ή μόνο προπονήσεις. Δεδομένου ότι οι αθλητικές εγκαταστάσεις έχουν πλέον κατηγοριοποιηθεί και η νέα ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17 (ΦΕΚ Β' 3568) ορίζει όρους και προϋποθέσεις ανά κατηγορία, δεν τεκμηριώνεται ανάγκη για παράταση της ισχύος των αδειών λειτουργίας πέραν της 31ης Αυγούστου 2018. Κατά συνέπεια, καλούνται όλοι οι φορείς ιδιοκτησίας αθλητικών εγκαταστάσεων υπαγομένων στις διατάξεις των άρθρων 56Α έως 56Ε του ν.2725/1999 να προβούν άμεσα στις απαιτούμενες ενέργειες, προκειμένου οι εγκαταστάσεις να μπορούν να αδειοδοτηθούν κανονικά μετά τις 31-8-2018. 13. Για το σκοπό αυτό, καλούνται όλοι οι Δήμοι: · να ολοκληρώσουν άμεσα, σε περίπτωση που δεν το έχουν κάνει ήδη, την κατάταξη των δημοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων στις ομάδες του άρθρου 56Α του ν.2725/1999 όπως ισχύει. · να κοινοποιήσουν άμεσα στις οικείες Περιφέρειες τη λίστα των δημοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων κατηγορίας Γ1, Γ2, Ε2, ΣΤ και Ζ. · για τις παραπάνω εγκαταστάσεις σε προτεραιότητα (ομάδες Γ1, Γ2, Ε2, ΣΤ και Ζ) και για το σύνολο των δημοτικών εγκαταστάσεων στη συνέχεια, να καταγράψουν εντός διμήνου από την κοινοποίηση της παρούσης και να κοινοποιήσουν τόσο στην Περιφέρεια, όσο και στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού τα προβλήματα και τις ελλείψεις που παρατηρούνται και πρέπει να αποκατασταθούν, προκειμένου αυτές να μπορούν να αδειοδοτηθούν κανονικά. Οι Περιφέρειες στις οποίες κοινοποιείται η παρούσα εγκύκλιος, παρακαλούνται να την κοινοποιήσουν σε όλους τους Δήμους εντός των διοικητικών τους ορίων⁶¹.

---

⁶¹ Ν.4479/2017 (Α' 94) «Τροποποιήσεις του Ν.2725/1999 (Α' 121) και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ Α' 3568/10-10-2017

Κεφάλαιο 5ο: Η τυπολογία του τένις κλαμπ

Το κεφάλαιο αυτό αφορά στην τυπολογία του τένις κλαμπ. Πιο συγκεκριμένα αρχικά παρουσιάζονται οι προδιαγραφές του τένις κλαμπ αλλά και η περιγραφή κτηριακών εγκαταστάσεων. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι μέθοδοι κατασκευής και τα υλικά. Ακολουθούν οι ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις και το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των λοιπών εγκαταστάσεων.

5.1 Προδιαγραφές του τένις κλαμπ

Ένα αξιοπρεπές τένις κλαμπ διαθέτει γήπεδα υψηλών προδιαγραφών, τα οποία μπορούν να εξυπηρετήσουν όλες τις ηλικιακές ομάδες. Πολλές φορές εκτός από τα κανονικού μεγέθους υπάρχει και ένα παιδικό γήπεδο. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην τήρηση όλων των απαραίτητων προδιαγραφών και τεχνικών χαρακτηριστικών, όπως και στην επιλογή της ιδανικότερης τεχνολογίας, ώστε η επιχείρηση να παρέχει τις βέλτιστες υπηρεσίες στον πελάτη.

Η επιλογή της τεχνολογίας και των ηλεκτρομηχανολογικών γίνεται σύμφωνα με τους ελληνικούς κανονισμούς (Διαρκής Ερμηνευτικός Κώδικας Πολεοδομικής Νομοθεσίας του Τεχνικού Ινστιτούτου Ελλάδος, Τόμος Γ2, σελ.6818) και σε περίπτωση μη ύπαρξης ελληνικών, σύμφωνα με διεθνείς αναγνωρισμένους κανονισμούς (ASHRAE, DIN, VDE, BS, κ .α)

Οι παραπάνω κανονισμοί ακολουθούνται για τις εγκαταστάσεις κλιματισμού, εξαερισμού, πυρόσβεσης, υδραυλικών, όπως και για τη δημιουργία ηλεκτρολογικών και τηλεφωνικών εγκαταστάσεων. Επίσης εφαρμόζονται στη δημιουργία των εσωτερικών χώρων (εστιατόριο, tennis market, γυμναστήριο, spa, αποδυτήρια) αλλά και των εξωτερικών χώρων, όπως τα γήπεδα, η πισίνα και ο παιδότοπος. Η εφαρμογή και τήρηση της απαραίτητης τεχνολογίας και των τεχνικών χαρακτηριστικών είναι απαραίτητα για να δημιουργηθεί ένα tennis club υψηλών προδιαγραφών.

Βάσει της μελέτης και των χωροταξικών αναγκών, η έκταση που απαιτείται για τη δημιουργία του Tennis club υπολογίζεται στα 12 στρέμματα.

5.2 Περιγραφή κτηριακών εγκαταστάσεων

Το Tennis club αποτελείται από κάποιους οριοθετημένους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, καθώς και από κάποιες ειδικές κατασκευές. Πιο συγκεκριμένα:

Οι εσωτερικοί χώροι περιλαμβάνουν τέσσερα διαφορετικά κτήρια (εικ 7):

- Το πρώτο κτήριο, αποτελεί το entrance building. Η έκτασή του είναι 120 τ. μ και περιλαμβάνει τη reception (30 τ. μ), 2 γραφεία (50 τ. μ) και έναν αποθηκευτικό χώρο (10 τ. μ).
- Το δεύτερο κτήριο περιλαμβάνει το café/restaurant, το οποίο αποτελείται από τη σάλα μεγέθους 180 τ.μ, την κουζίνα (50 τ.μ), την αποθήκη τροφίμων και ποτών (20 τ.μ) και τις τουαλέτες.
- Στο τρίτο κτήριο βρίσκεται το tennis shop, με συνολικό χώρο 100 τ. μ συμπεριλαμβανομένου και μιας αποθήκης (15 τ. μ).
- Το τέταρτο κτήριο αποτελεί έναν πολυχώρο όπου αποτελείται από μία υπερσύγχρονη αίθουσα γυμναστηρίου (180 τ.μ) εξοπλισμένη με μηχανήματα γυμναστικής. Το τρίτο κτήριο μπορεί να περιλαμβάνει επίσης μία αίθουσα spa για μασάζ και περιποίηση (120 τ.μ) και τα αποδυτήρια των αθλητών με τις τουαλέτες μεγέθους 80 τ. μ.

Χώρος	Κατασκευή	Διαστάσεις- Ποσότητα
Entrance Building	Reception	30,00 τ. μ
	Χώρος αποθήκευσης	10 τ. μ
	Γραφεία	(2) 50 τ.μ.
Café/Restaurant	Σάλα εσπιατορίου	180 τ. Μ
	W.C.	2 ανδρών, 2 γυναικών, 1 ΑΜΕΑ
	Κουζίνα	50 τ.μ.
	Αποθήκη τροφίμων/ποτών	20 τ.μ.
Tennis Shop	Κεντρική αίθουσα	80 τ. μ
	Αποθηκευτικός χώρος	15 τ. μ
Πολυχώρος Facilities	Γυμναστήριο	180 τ. μ
	SPA	120 τ. μ
	Αποδυτήρια ανδρών/γυναικών	80 τ. μ

Εικόνα 4: Καταγραφή εσωτερικών χώρων

Στους εξωτερικούς χώρους του Tennis club περιλαμβάνονται τα γήπεδα τένις, η πισίνα, τα γήπεδα επιτραπέζιας αντισφαίρισης, ο παιδότοπος και ο χώρος στάθμευσης των Ι.Χ. Πιο αναλυτικά:

- Μπορεί να υπάρχουν χωμάτινα γήπεδα και γήπεδα με ελαστικό τάπητα που συνολικά το καθένα καταλαμβάνει επιφάνεια 36μ x 18μ και επίσης 1 γήπεδο μίνι τένις διαστάσεων 9μ x 18μ. Το ένα χωμάτινο γήπεδο μπορεί να διαθέτει

κερκίδα 50 θέσεων, χρήσιμη για την διεξαγωγή τουρνουά, η οποία μπορεί να καταλαμβάνει επιφάνεια 50τ.μ.

- Ο παιδότοπος (120 τ. μ), θα εξοπλιστεί με όργανα κατάλληλα για παιδότοπους εξωτερικών χώρων.
- Η πισίνα μπορεί να έχει διαστάσεις 10μ x 20μ και βάθος 2-3μ. Επίσης μπορεί να υπάρχει και επιπρόσθετος χώρος περιμετρικά της πισίνας, στον οποίο δύναται να τοποθετηθούν ξαπλώστρες και άλλος εξοπλισμός. Η συνολική έκταση του χώρου μπορεί να είναι 300 τ. μ.
- Σε εξωτερικό χώρο 70 τ.μ μπορούν να τοποθετηθούν επαγγελματικά γήπεδα επιτραπέζιας αντισφαίρισης κατασκευασμένα από σύνθεση ξύλου και μετάλλου και διαστάσεων 2,75μ x 1,525μ x 0,76μ. Τα γήπεδα θα καλύπτονται με ειδικό σκέπαστρο, τόσο για ευνοϊκότερες συνθήκες παιχνιδιού (αποφυγή ήλιου, αέρα, βροχής) όσο και για την ελαχιστοποίηση της φθοράς τους.
- Ο χώρος στάθμευσης των αυτοκινήτων και γενικότερα των οχημάτων που κατέχουν οι πελάτες και το προσωπικό μπορεί να είναι 250 τ. μ με αρκετές πλάγιες και κάθετες οριοθετημένες θέσεις, για την παροχή βέλτιστης εξυπηρέτησης.

Σε όλους τους εξωτερικούς- περιβάλλοντες χώρους του tennis club μπορεί να υπάρχει εγκατάσταση πρασίνου.

5.3 Μέθοδοι κατασκευής

Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του Tennis club θα χρειαστούν τα απαραίτητα δομικά υλικά, ώστε να καλυφθεί όλη η γκάμα των υλικών από τα θεμέλια μέχρι και την αποπεράτωσή του. Γι αυτό το λόγο θα επιλεγθούν αποτελεσματικές, γρήγορες και αξιόπιστες λύσεις, καθώς και πλήρη γκάμα υλικών για την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών.

5.3.1 Θεμελίωση

Η θεμελίωση σχεδιάζεται και με βάση τα πορίσματα και την συνολική εδαφοτεχνική μελέτη από τους ειδικούς και προβλεπόμενους γι αυτό επιστήμονες. Από αυτούς γίνεται και μελέτη πιθανής μικροκαθίζησης και αντισεισμικής δράσης. Εφόσον από την εδαφοτεχνική μελέτη διαπιστωθεί στάθμη υπόγειου ορίζοντα υψηλή

(πάνω από τη στάθμη λειτουργίας των υπογείων χώρων), η θεμελίωση θα γίνει με ειδικές για αυτό κατασκευές.

5.3.2 Τοιχοποιίες- Χρωματισμοί

Οι τοιχοποιίες περιβλήματος των χώρων είναι δρομικές μίας πλίνθου, μπατικές δύο πλίνθων ή διπλές δρομικές με ενδιάμεσο φύλλο θερμομονωτικού υλικού.

Όλες οι οριζόντιες και κατακόρυφες επιφάνειες πλινθοδομών ή σκυροδέματος εκτός αυτές των δαπέδων και των χώρων υγιεινής επιχρίονται και χρωματίζονται με ακρυλικά χρώματα 3 στρώσεων.

5.3.3 Κουφώματα

Τα εξωτερικά κουφώματα σταθερά ή ανοιγόμενα, έχουν πλαίσια αλουμινίου βαρέως τύπου με επιφανειακή ηλεκτροστατική βαφή φούρνου και φέρουν διπλά κρύσταλλα με διάκενο 12mm ,+διαφανές για τη μέγιστη δυνατή ηχομόνωση και θερμομόνωση. Οι εσωτερικές θύρες προβλέπεται να είναι μεταλλικές πυρασφαλείας ή ξύλινες πρεσσαριστές με ακρυλική βαφή, τα κουφώματα προβλέπονται αλουμινίου και τα κρύσταλλα άθραυστα laminate.

5.3.4 Βοηθητικοί Χώροι

Στους χώρους υγιεινής προβλέπονται να είναι τοποθετημένα πλακίδια πορσελάνης σε όλες τις οριζόντιες επιφάνειες. Το ίδιο προβλέπεται και στους βοηθητικούς χώρους, όπως στις λινοθήκες, στα γραφεία, τα μαγειρεία και τις αποθήκες τους και στην κουζίνα. Εξάιρεση αποτελεί η Sauna στους χώρους της οποίας υπάρχει η προβλεπόμενη επένδυση δαπέδου και τοίχων δανέζικης ξυλείας.

5.3.5 Δάπεδα

Όσον αφορά τα υπόλοιπα δάπεδα είναι υπενδεδυμένα με μάρμαρο ή πλακάκια διαφόρων τύπων και χρωμάτων ανάλογα με την αισθητική του χώρου και θα είναι κυρίως στις επιφάνειες των δαπέδων των εξής χώρων:

- Entrance Building : Reception
- Restaurant : Σάλα εστιατορίου
- Facilities : Παιδότοπος, Spa

Στον χώρο του κλειστού γυμναστηρίου είναι τοποθετημένος αθλητικός ελαστικός τάπητας ο οποίος προσφέρεται για όλη την επικάλυψη του γυμναστηρίου. Η

επιφάνεια είναι υψηλής απορροφητικότητας σε κραδασμούς ώστε να προφυλάσσει από τραυματισμούς, συνολικού πάχους 6-8mm και αποτελείται από προκατασκευασμένα αντικραδασμικό υπόστρωμα σε ρολό πάχους 4-6mm και τελική σφραγιστική επένδυση με ελαστικό απαλειφόμενο, αντιολισθητικό δάπεδο πάχους 2mm.

5.3.6 Ψευδοροφές- Επικαλύψεις

Οι ψευδοροφές κατασκευάζονται ως διακοσμητικές οροφές με σκοπό την κάλυψη αγωγών κλιματισμού, ηλεκτρικών αγωγών ή άλλων δομικών κατασκευών, προσφέροντας συγχρόνως, όπου καθίσταται απαραίτητη, την απαιτούμενη μόνωση του χώρου. Το υλικό από το οποίο αποτελούνται είναι ορυκτές ίνες και αποτελούνται από μεταλλικό σκελετό εμφανή ή όχι, με τοποθέτηση πλακών ορυκτών ινών σε διαφορετικές διαστάσεις, χρωματισμούς και σχέδια, προσφέροντας κάθε φορά διαφορετικούς συντελεστές ηχομόνωσης και ηχο-απορροφητικότητας. Μπορούν όμως να κατασκευαστούν και οροφές γυψοσανίδας, οι οποίες αποτελούνται από μεταλλικό σκελετό και από τουλάχιστον μίας στρώσης γυψοσανίδα. Με τις οροφές αυτές δημιουργούνται υψηλότερης προδιαγραφής αποτελέσματα στην πυραντοχή και πραγματική ελευθερία σχεδιασμού. Τέλος, οι οροφές διάτρητης γυψοσανίδας είναι ιδανικές και θα τοποθετηθούν στις περιπτώσεις που καθίσταται επιτακτική η ανάγκη για ακουστική.

5.3.7 Επικάλυψη

Η μόνωση και η υγραμόνωση των κτιρίων κατασκευάζεται με τον συνδυασμό τοποθέτησης υλικών στην άνω επιφάνεια τελικής πλάκας οπλισμένου σκυροδέματος, όπως:

- Ασφαλτική επάλειψη φράγμα υδρατμών
- Θερμομόνωση ROOFMATE
- Κισσηρόδεμα κλίσεων ($i = 1,5\%$)
- Εξισωτική τσιμεντοκονία
- Ασφαλτικό γαλάκτωμα
- Ασφαλτόπανο δύο στρώσεις

- Γαρμιλομωσαϊκό – κοπή αρμών ανά 25 m² και πλήρωση με ασφαλική μαστίχη

5.4 Υλικά

Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή του Tennis Club είναι τα εξής:

- Δομικά Υλικά, δηλαδή
  - Αδρανή υλικά (άμμος, χαλίκι, γαρμπίλι, σκύρα) είναι λατομικά προϊόντα τα οποία κατά την ανάμιξή τους με συγκολλητικές κονίες, όπως τσιμεντοκονία, ασβεστοκονία, άσφαλο κ.α., δεν αντιδρούν χημικά μεταξύ τους, αλλά δημιουργούν ένα νέο εύπλαστο και χρήσιμο υλικό.
  - Οπλισμένο Σκυρόδεμα, δηλαδή μπετόν. Αυτό είναι ένα είδος τεχνητής πέτρας που αποτελεί το πιο διαδεδομένο υλικό για κατασκευές και το οποίο χαρακτηρίζεται από υψηλή αντοχή στη θλίψη, στιβαρότητα και ανθεκτικότητα στη φωτιά και το νερό. Επίσης έχει χαμηλό κόστος, δεν απαιτεί ιδιαίτερη συντήρηση και αντέχει αρκετά στο χρόνο.
  - Υλικά σοβάδων. Ο σοβάς είναι ένα κονίαμα αποτελούμενο από άμμο, νερό, τσιμέντο και ασβέστη και σε κάποιες περιπτώσεις μαρμαρόσκονη αντί για άμμο και άσπρο αντί για το συνηθισμένο γκρί τσιμέντο.
  - Alphablock. Αποτελεί ένα δομικό υλικό το οποίο χάρη στις εξαιρετικές ιδιότητές του, είναι ιδανικό για την κατασκευή και εξυπηρετεί όλες τις ανάγκες ποιότητας της σύγχρονης κατασκευής. Δεν παράγονται ρύποι ούτε επιβλαβή απόβλητα κατά τη διαδικασία παραγωγής και δεν υπάρχει απώλεια πολύτιμων πρώτων υλών. 5. Γυψοσανίδα. Αποτελείται από ορυκτό γύψο επενδυμένο με χαρτί, αμφίπλευρα. Είναι πλήρως θερμομονωτικό υλικό, με εξαιρετικές ιδιότητες στην ηχομόνωση - πυροπροστασία και αντισεισμικότητα. Υγιεινή, γρήγορη και καθαρή κατασκευή. Οι γυψοσανίδες είναι το ιδανικό υλικό για ανακαινίσεις εσωτερικών χώρων: επενδύσεις

τοιχων – ψευδοροφές – ηχομονωτικά χωρίσματα. Μερικά από τα πλεονεκτήματά του είναι:

- Πολύ καλή συμπεριφορά στη φωτιά
- Εξαιρετική θερμομόνωση και ηχομόνωση
- Υψηλή σταθερότητα /ακαμψία
- Χαμηλό βάρος
- Ρύθμιση της υγρασίας
- Γρήγορη και οικονομική
- Τελείως επίπεδες και ενιαίες επιφάνειες κατάλληλες για βάνιμο ή άλλο φινίρισμα.

➤ Τσιμεντοσανίδα: Αποτελεί ένα επίπεδο δομικό στοιχείο το οποίο αποτελείται από τσιμέντο τύπου Portland και διάφορα αδρανή πρόσμικτα που χρησιμοποιείται στις κατασκευές, κυρίως στην τοιχοποιία. Είναι οπλισμένη στις δύο επιφάνειες με ειδικό υαλόπλεγμα υψηλής αντιαλκαλικής προστασίας. Παρουσιάζει ιδιαίτερες μηχανικές αντοχές και ανθεκτικότητα σε αντίξοες καιρικές συνθήκες για κατασκευές εξωτερικής τοιχοποιίας. Είναι ανθεκτική στο νερό, στην υγρασία, στη μούχλα, στη φωτιά.

ο Μονωτικά Υλικά

➤ Υλικά θερμοπροσόψεων. Στην περίπτωση της εξωτερικής θερμομόνωσης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται υλικά που συνεργάζονται καλά με το επίχρισμα όπως το γραφιτούχο Διογκωμένο Πολυστυρένιο και το λευκό Διογκωμένο Πολυστυρένιο στο κατάλληλο πάχος σύμφωνα με τον ΚΕΝΑΚ. Η εξωτερική θερμομόνωση εφαρμόζεται ως ένας συνδυασμός θερμομονωτικού υλικού επικολλημένου σε ολόκληρη την εξωτερική επιφάνεια της τοιχοποιίας του κτιρίου χωρίς κενά και επιχρίσματος που εφαρμόζεται επάνω στην θερμομονωτική στρώση. Είναι ένα σύστημα από διάφορα υλικά και εξαρτήματα τα οποία συνεργάζονται μεταξύ τους και ονομάζονται Εξωτερικά Θερμομονωτικά Σύνθετα Συστήματα (ETICS).

➤ Μόνωση δώματος. Οι στεγανώσεις στις ταράτσες χαρακτηρίζονται από το υλικό με το οποίο γίνεται η μόνωση - στεγάνωση. Τα βασικά

σημεία της μόνωσης - στεγάνωσης είναι η στερέωση της στεγανωτικής στρώσης, η επικόλληση των στεγανωτικών φύλλων και η περιμετρική σφράγιση και στερέωση της στεγανωτικής στρώσης.

5.5 Ηλεκτρομηχανολογικές Εγκαταστάσεις

Οι ηλεκτρομαγνητικές εγκαταστάσεις του Tennis Club σχεδιάζονται με τις κατάλληλες και δέουσες προδιαγραφές, έτσι δηλαδή ώστε να πληρούν το κριτήριο της ποιότητας και εξυπηρέτησης του πελάτη. Τα στοιχεία που θα πρέπει κυρίως να προσεχτούν είναι τα εξής:

- Θέρμανση - Ψύξη ανάλογα με τις ανάγκες της εκάστοτε αίθουσας (εστιατόριο, γυμναστήριο, spa κ.λπ.)
- Παροχή νερού για κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης (εστιατόριο, αποδυτήρια, WC, άρδευση, κ.λπ.)
- Κάλυψη αναγκών ζεστού νερού με δυνατότητα χρήσης Boiler και ηλιακών συλλεκτών
- Αποχέτευση μέσω κατάλληλα διαμορφωμένων φρεατίων προς εγκαταστάσεις Βιολογικού Καθαρισμού
- Ηλεκτρική τροφοδότηση με χαμηλή τάση μέσω του ηλεκτρικού υποσταθμού και από εκεί η διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας θα γίνει με εσωτερικό δίκτυο με ηλεκτρικούς πίνακες διανομής
- Τηλεφωνικές γραμμές ΟΤΕ - αυτοματοποιημένο τηλεφωνικό κέντρο

5.6 Λοιπές εγκαταστάσεις

Οι υπόλοιπες εγκαταστάσεις του Tennis Club , σχεδιάζονται και αυτές με όλες τις προδιαγραφές άριστης ποιότητας. Έτσι λοιπόν:

- Πυρόσβεση – Πυρανίχνευση, που περιλαμβάνει συστήματα ανίχνευσης καπνού και έγκαιρης προειδοποίησης, ανιχνευτές καπνού και μεθανίου, πυροσβεστήρες κ.α.
- Αντικεραυνική προστασία – γειώσεις: Η εξωτερική αντικεραυνική προστασία των κτιρίων, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση τους προδιαγράφεται από τα πρότυπα ΕΛΟΤ 1197 και ΕΝ 61024-1 και αυτά ακολουθούνται. Κάθε σύστημα αντικεραυνικής προστασίας

αποτελείται από το συλλεκτήριο σύστημα απαγωγής και το σύστημα γειώσεως. Τοποθετούνται ακίδες κατανεμημένες στα ψηλότερα σημεία του κτιρίου, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους και με τις καθόδους. Η εγκατάσταση αλεξικέραυνων ιονισμού προδιαγράφεται από το πρότυπο NF C 17 102. Η παραγωγή ιόντων γίνεται μέσω μιας πιεζοηλεκτρικής γεννήτριας και η κεφαλή του αλεξικέραυνου φέρει διμερή ακίδα σύλληψης του κεραυνού από ειδικό κράμα ορείχαλκου με διάκενο ασφαλείας. Διαθέτει μεταλλικό δίσκο συλλογής, αγωγίμο προς την ακίδα και προς το περίβλημα της κεφαλής, ο οποίος ζευγνύετε χωρητικά προς το ηλεκτρικό πεδίο κακοκαιρίας και φορτίζεται επαγωγικά με την αύξηση του ανώτερου πεδίου. Επίσης περιλαμβάνει ειδικό μεταλλάκτη παραγωγής υψηλής τάσης ιονισμού. Θα χρησιμοποιηθούν διάφοροι τύποι ανάλογα με το μέγεθος και τη διασπορά του παραγόμενου ιονισμού, οι οποίοι έχουν αντίστοιχα ακτίνες προστασίας 50, 100, 150, 200, 250 μέτρων. Εδώ τονίζεται ότι θα ληφθεί μέριμνα ώστε η αντίσταση γείωσης να είναι πολύ μικρή (κάτω από 2 Ω).

- Γεννήτριες για παροχή ρεύματος

Κεφάλαιο 6ο: Τεχνική περιγραφή προδιαγραφών γηπέδου τένις

Το κεφάλαιο αυτό αφορά στην τεχνική περιγραφή των προδιαγραφών των γηπέδων τένις. Αρχικά γίνεται λόγος για την τεχνική περιγραφή τυπικού εξωτερικού γηπέδου αντισφαίρισης. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα είδη των γηπέδων και ο σχεδιασμός και η κατασκευή του τένις κλαμπ, δίνοντας έμφαση στον προσανατολισμό και θέση του γηπέδου, την προετοιμασία του εδάφους, τη διαχείριση υδάτων, την κατασκευή τάπητα. Κατόπιν γίνεται λόγος για τον εξοπλισμό του γηπέδου και τον φωτισμό. Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την εξωτερική περιγραφή.

6.1 Τεχνική περιγραφή τυπικού εξωτερικού γηπέδου αντισφαίρισης

Η επιτυχία της κατασκευής ενός γηπέδου αντισφαίρισης, όπως κάθε άλλου γηπέδου, εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την ποιότητα του υπεδάφους (ύπαρξη φυτικής γης ή τεχνητών επιχωματώσεων σε μεγάλη ποσότητα, μαλακά εδάφη μεγάλων καθιζήσεων). Επιπλέον, οι συνθήκες απορροής των υδάτων και το ύψος του υδροφόρου ορίζοντα αποτελούν παράγοντες που συντρέχουν στον κίνδυνο δημιουργίας πάγου ή συγκέντρωσης επιφανειακών υδάτων σε ορισμένους περιόδους του έτους⁶².

Γενικά, ένα γήπεδο αντισφαίρισης δεν θα πρέπει να κατασκευάζεται σε οικόπεδο με κλίση μεγαλύτερη του 20% και θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη να μην δημιουργούνται σημαντικές παρεμβάσεις στο ανάγλυφο της περιοχής, οι οποίες θα μπορούσαν να δημιουργήσουν προβλήματα πχ στη ροή των ομβρίων. Σημαντικά στοιχεία επίσης για την επιλογή της θέσης του γηπέδου είναι η προστασία του από τους ισχυρούς ανέμους και τον κυκλοφοριακό θόρυβο, η σκίασή του από γειτονικές κατασκευές, η γειτνίασή του με χώρους κατοικιών κτλ.

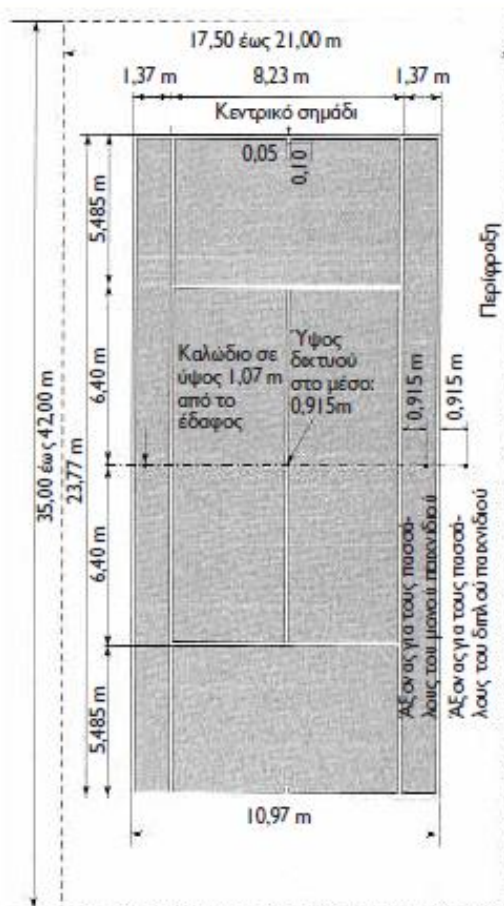
Οι ελάχιστες διαστάσεις των γηπέδων καθορίζονται από το είδος του παιχνιδιού, για το οποίο προορίζονται (μονό ή διπλό). Το ελάχιστο μήκος της επιφάνειας παιχνιδιού είναι 23,77m και πλάτος 8,23m για το μόνο παιχνίδι (εικ. 2) και 10,97m για το διπλό (εικ. 1). Σύμφωνα με τη διεθνή ομοσπονδία αντισφαίρισης, για τους

---

⁶² Φωτεινή, Πρεφτίτσι, Γήπεδα τένις, Σχεδιασμός & κατασκευή, 2009, *Κτίριο Τεχνικές Σελίδες*, τεύχος 4 σελ 83-88, διαθέσιμο στο <https://www.ktirio.gr/el/> (22/10/2019).

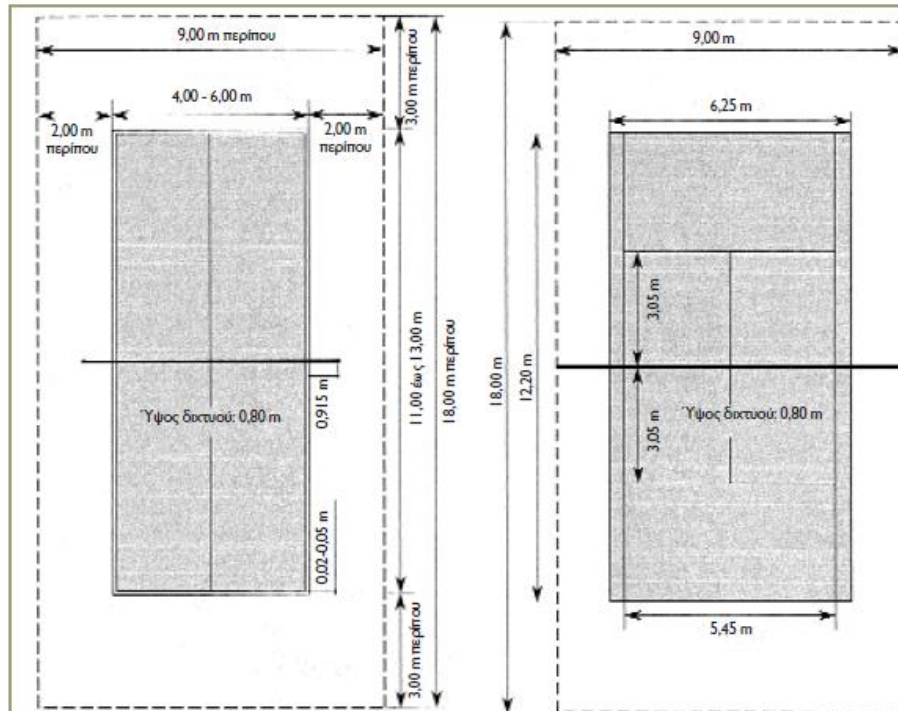
διεθνείς αγώνες οι ελάχιστες διαστάσεις ενός γηπέδου είναι 36,57m x 18,27m ,διαμορφώνοντας έτσι έναν ελεύθερο χώρο 6,40m κατά την έννοια του μεγάλου άξονα του γηπέδου και 3,65m στα πλαϊνά. Είναι βέβαια επιθυμητό οι διαστάσεις του ελεύθερου χώρου να είναι κατά το δυνατόν μεγαλύτερες, ειδικά για γήπεδα που προορίζονται για διεθνείς αγώνες.

Εντούτοις, για γήπεδα στα οποία φιλοξενούνται αγώνες σε εθνικό επίπεδο, οι διαστάσεις του γηπέδου αρκεί να είναι 36m x 18m. Οι διαστάσεις των γηπέδων μίνι-τένις κυμαίνονται από 4 έως 6 m x 11 έως 13 m για την περιοχή άθλησης και 9m x 18m για τη συνολικά απαιτούμενη επιφάνεια⁶³.

Εικόνα 5: Διαστάσεις γηπέδου τένις

⁶³ Φωτεινή, Πρεφτίτση, ο.π. 83-88

Εικόνα 6: Διαστάσεις γηπέδου μίνι - τένις

6.2 Είδη γηπέδων

Τα δάπεδα των γηπέδων αντισφαίρισης χωρίζονται σε τρεις βασικές κατηγορίες, ανάλογα με την ποιότητα της επιφάνειάς τους. Τα είδη αυτά είναι⁶⁴:

- Σκληρά γήπεδα: Αποτελούν την πλειονότητα των γηπέδων αντισφαίρισης (ακρυλική επιφάνεια). Η απόδοση του γηπέδου είναι καλή, οι αθλητές προστατεύονται από τους κραδασμούς και γενικά απαιτούνται μηδαμινές εργασίες συντήρησης.
- Χωμάτινα γήπεδα. Τα περισσότερα γήπεδα στην Ευρώπη ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία. Προσφέρουν ξεκούραστο παιχνίδι και λύνουν τα προβλήματα από τις αμφισβητούμενες μπαλιές, αφού το αποτύπωμα της μπάλας είναι καθαρό και αδιαμφισβήτητο.
- Γήπεδα με χόρτο. Τέτοια γήπεδα υπάρχουν κυρίως στην Αγγλία. Εμφανίζουν δυσκολία στη συντήρησή τους και για αυτό γενικά αντικαθίστανται από σκληρές επιφάνειες.

⁶⁴ Φωτεινή, Πρεφτίση, ο.π. 83-88

6.3 Σχεδιασμός και κατασκευή

Οι εργασίες που απαιτούνται για την κατασκευή ενός τυπικού εξωτερικού γηπέδου αντισφαίρισης είναι οι εξής⁶⁵:

1. Χάραξη του γηπέδου, σύμφωνα με το γενικό σχέδιο χάραξης.
2. Διαμόρφωση της σκάφης σε οριζόντιο επίπεδο όπως προβλέπει η γενική μελέτη π.χ. με εκσκαφή ή εξυγίανση ή επίχωση ή με συνδυασμό τους με πλήρη συμύκνωσή της.
3. Κατασκευή βάσης και τελικής επιφάνειας του γηπέδου.
4. Περίπτωση κατασκευής γηπέδου με «κουϊκ»

α.- Η βάση του γηπέδου θα κατασκευασθεί από σκυρόδεμα 8160 με πάχος 10 εκ. συμυκνωμένο πολύ καλά και οπλισμένο με ένα πλέγμα T131 στο μέσο του πάχους του. Η βάση θα διακόπτεται από αρμούς συστολής – διαστολής σε κάρναβο, περίπου 6 χ 6 μέτρα με πλάτος αρμού 1,5 εκ. που θα πληρωθεί με ασφαλτομαστίχα. Στην πάνω επιφάνεια της βάσης θα διαστρωθεί πλαστική μεμβράνη (π.χ. ISOFILM) για να αποφευχθεί η συνεργασία της βάσης με τις υπερκείμενες στρώσεις.

Παρατήρηση: Σαν βάση του γηπέδου μπορεί να χρησιμοποιηθεί ασφαλτοτάπητας ή συμπιεσμένο υλικό της Π.Τ.Π. 0155 του Υ.Δ.Ε. ή γαρμπίλι.

β.- Η πρώτη στρώση, με πάχος 8εκ. θα είναι μίγμα από λιθοσύντριμα (γαρμπίλι) διαστάσεων 0,4 – 1 εκ. και τσιμέντου 180 χγρ/μ³, Η στρώση αυτή θα έχει αρμούς διακοπής και διαστολής πλάτους 0,5εκ. των οποίων η χάραξη φαίνεται στο τυποποιημένο σχέδιο. Η τελική της επιφάνεια θα είναι οριζόντια.

γ.- Η τελική στρώση με πάχος 2 εκ. θα γίνει με μίγμα από ριζάκι μαρμάρου Νο. 2-3, λευκό τσιμέντο 250 χγρ/μ³ και χρωστική ουσία, σε μορφή υγρού. Η απόχρωση της χρωστικής ουσίας μπορεί να είναι σκούρο κόκκινο για ολόκληρη την επιφάνεια του γηπέδου και του γύρω χώρου, ή σκούρο κόκκινο για τον αγωνιστικό χώρο και πράσινο για τον υπόλοιπο χώρο. Οι αρμοί διαστολής και διακοπής θα διατηρηθούν με την ίδια χάραξη και σ' αυτή τη στρώση και θα γεμιστούν σε βάθος τουλάχιστον 1,5 εκ. με ελαστική μαστίχα ακρυλικής βάσης.

Η επιφάνεια της τελικής στρώσης θα είναι και αυτή επίπεδη και οριζόντια.

δ.- Η γραμμογράφηση θα γίνει σύμφωνα με τα υποδείγματα χάραξης της Υπηρεσίας με ανεξίτηλο λευκό πολυβινυλικό χρώμα.

---

⁶⁵ Φωτεινή, Πρεφτίτση, ο.π. 83-88

ε.- Για την αποχέτευση των οβριών, που διαπερνούν τις δύο στρώσεις, θα τοποθετηθούν σε δύο τουλάχιστον πλευρές πλαστικοί σωλήνες των 2'' ανά 3,20μ. δηλ. μία ανά φάτνωμα καννάβου ζυγισμένοι ακριβώς επάνω από τη βάση εγκιβωτισμού. Εννοείται πως η στάθμη του περιμετρικού χώρου θα πρέπει να εξυπηρετεί την αποχέτευση των γηπέδων.

6.3.1 Προσανατολισμός και θέση

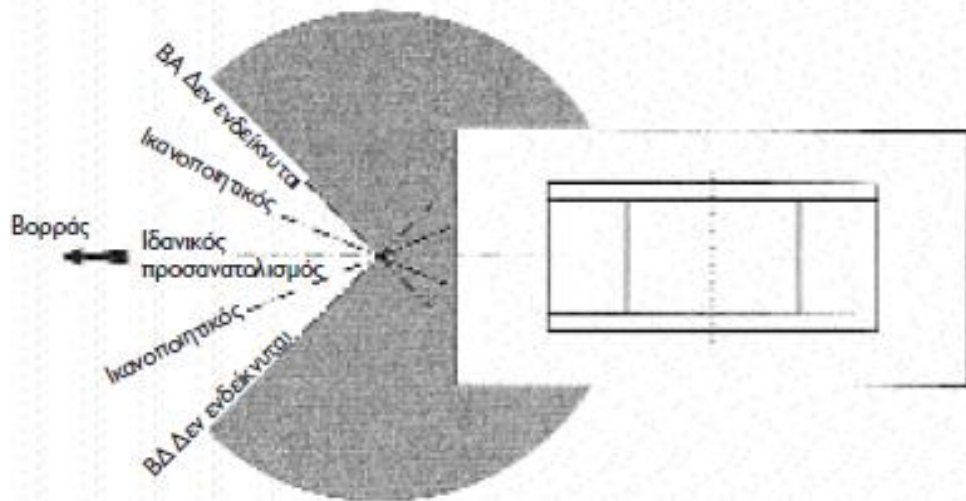
Γενικά, οι ώρες που θα χρησιμοποιείται κυρίως το γήπεδο τένις (αντισφαίρισης) και η γεωγραφική περιοχή στην οποία κατασκευάζεται καθορίζουν τον προσανατολισμό του γηπέδου, που θα πρέπει να είναι τέτοιος, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος θάμβωσης των αθλητών από τον ήλιο⁶⁶.

Πάντως ο καλύτερος προσανατολισμός για τη μέγιστη εκμετάλλευση του ήλιου κατά τη διάρκεια της μέρας είναι αυτός, κατά τον οποίο ο μεγάλος άξονας του γηπέδου συμπίπτει με τον άξονα βορρά - νότου. Δεν αποκλείεται όμως και διαφορετικός προσανατολισμός, εφόσον το γήπεδο χρησιμοποιείται μόνο συγκεκριμένες ώρες της ημέρας ή κυρίως τις βραδινές ώρες (εικ. 3). Κατά τον προσανατολισμό του γηπέδου πρέπει να λαμβάνονται επίσης υπόψη στοιχεία, όπως οι κυρίαρχοι άνεμοι στην περιοχή, ο κυκλοφοριακός θόρυβος και οι γειτονικές ιδιοκτησίες. Ένα γήπεδο προτείνεται να βρίσκεται σε απόσταση 3m από κάθε δρόμο ή από γειτονική ιδιοκτησία σε περίπτωση που το γήπεδο θα φωτίζεται κατά τη διάρκεια της νύχτας⁶⁷.

---

⁶⁶ Φωτεινή, Πρεφτίτση, ο.π. 83-88

⁶⁷ Φωτεινή, Πρεφτίτση, ο.π. 83-88

Εικόνα 7: Ενδεικνύομενος προσανατολισμός γηπέδου τένις.

6.3.2 Προετοιμασία εδάφους

Το επιφανειακό χρώμα θα πρέπει να απομακρυνθεί και να αποθηκευθεί στο εργοτάξιο, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ενδεχομένως για τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου στο τέλος των εργασιών.

Για την υπόβαση προτιμάται υλικό κατάλληλης κοκκομετρικής διαβάθμισης, συνήθως όμως για λόγους οικονομίας χρησιμοποιείται υλικό από την περιοχή, με τη χρήση πρόσθετων και συμπυκνώνεται, εφόσον χρειάζεται. Επίσης θα πρέπει να αποτρέπεται με τα κατάλληλα μέσα η βλάστηση μέσα στο χώρο του γηπέδου. Αυτό επιτυγχάνεται με την απομάκρυνση όλων των θάμνων και δέντρων μαζί με τις ρίζες τους και την εφαρμογή κατάλληλων προϊόντων, που αποτρέπουν την ανάπτυξη βλάστηση στο έδαφος. Μετά την εφαρμογή αυτή των υλικών θα πρέπει να γίνεται άμεσα η κάλυψή τους από την πλάκα σκυροδέματος ή την ασφαλική υπόβαση, προκειμένου το προϊόν να μην επεκταθεί στη γύρω περιοχή, πχ λόγω πιθανής βροχής⁶⁸.

6.3.3 Διαχείριση υδάτων

Γενικά ένα γήπεδο θα πρέπει να είναι στο ίδιο επίπεδο ή σε λίγο υψηλότερο από το επίπεδο του περιβάλλοντος χώρου, ώστε να είναι εύκολη η απορροή των επιφανειακών υδάτων. Στην περίπτωση που ο υδροφόρος ορίζοντας είναι ψηλά, θα

⁶⁸ Φωτεινή, Πρεφτίση, ο.π. 83-88

πρέπει να προβλέπεται η κατασκευή ενός κατάλληλου συστήματος απομάκρυνσης του νερού (π.χ διάτρητοι σωλήνες μέσα σε χονδρόκοκκα αδρανή, που οδηγούν το νερό σε σωλήνες αποχέτευσης ή/και διαμόρφωσης κλίσεων στο υλικό της υπόβασης). Η απομάκρυνση των επιφανειακών υδάτων μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη διαμόρφωση κοίλων αυλακώσεων χαμηλού βάθους, γύρω από το γήπεδο και τη διαμόρφωση περιμετρικά περιοχών με χονδρόκοκα αδρανή, μέσα στα οποία τοποθετούνται διάτρητοι σωλήνες, που οδηγούν το νερό σε σωλήνες αποχέτευσης. Έτσι ευνοείται η γρήγορη απομάκρυνση των υδάτων. Σε κάθε περίπτωση χρησιμοποιούνται διάτρητοι σωλήνες που πρέπει να προστατεύονται με γεωυφάσματα, προκειμένου να αποτρέπεται η σφράγισή τους από εδαφικό ή άλλο υλικό⁶⁹.

6.3.4 Κατασκευή τάπητα

Η κατασκευή ενός γηπέδου αντισφαίρισης υλοποιείται σε δύο στάδια. Κατά το πρώτο στάδιο κατασκευάζεται η υπόβαση, στην οποία τοποθετούνται τα συστήματα αποστράγγισης του νερού ή και άρδευσης, εφόσον αυτό χρειάζεται (π.χ χωμάτινα γήπεδα).

Κατά το δεύτερο στάδιο κατασκευάζεται η τελική επιφάνεια, το είδος της οποίας εξαρτάται από το είδος της υπόβασης και του αποσταγιστικού συστήματος που τοποθετείται σε αυτή.

6.3.4.1 Περίπτωση κατασκευής τελικής στρώσης με ελαστικό τάπητα

Κατασκευάζεται πάνω σε ασφαλτικό τάπητα τύπου Γ ή Δ στρώσης κυκλοφορίας της Π.Τ.Π. Α 265 του Υ.Δ.Ε. Μετά την κατασκευή του ασφαλτικού τάπητα διαστρώνεται χυτός ελαστικός συνθετικός τάπητας σε συνολικό πάχος 1,6-2 χιλ.

Οι εργασίες κατασκευής είναι οι εξής:

α.- Καθαρισμός της επιφάνειας του ασφαλτικού τάπητα.

Εξομάλυνση της ασφαλτικής επιφάνειας με μίγμα ασφαλτικού γαλακτώματος, αδρανούς απαλλαγμένου από άργιλο, τσιμέντο κ.λ.π.

β.- Διάστρωση χυτού συνθετικού ελαστικού τάπητα πάχους 1,6-2 χιλ. από λεπτόκοκκα σκληρά αδρανή και πλαστικά χρωματισμένα υλικά σε σταυροειδείς

---

⁶⁹ Φωτεινή, Πρεφίτιση, ο.π. 83-88

στρώσεις έτσι ώστε να προκύψει μία ομοιόμορφη σταθερή επιφάνεια με εμφάνιση ελαφρά κοκκώδη.

Ο ελαστικός τάπητας μπορεί να είναι προκατασκευασμένος σε λωρίδες πλάτους 1,60 έως 2,00 μ. Οι λωρίδες αυτές θα κολληθούν στο δάπεδο με ειδική κόλλα σε όλη την επιφάνειά τους, τα δε σημεία επαφής μεταξύ τους θα ενώνονται με θερμοσυγκόλληση.

6.4 Εξοπλισμός γηπέδου

Τα μόνιμα εξαρτήματα του γηπέδου είναι το δίχτυ (μόνο ή διπλό παιχνίδι), η περίφραξη πίσω από τους αθλητές, το κάθισμα του διαιτητή, τα καθίσματα των αθλητικών παραγόντων, των καλεσμένων κτλ. Η επιφάνεια του γηπέδου χωρίζεται στη μέση με δίχτυ που αναρτάται από σκοινί ή μεταλλικό σύρμα, τα άκρα του οποίου στερεώνονται σε δύο πασσάλους, διαμέτρου όχι μεγαλύτερης των 15cm. Αυτοί τοποθετούνται σε απόσταση 0,914m έξω από το γήπεδο και σε θεμέλιο από σκυρόδεμα διαστάσεων τουλάχιστον 0,80 x 0,80 x 0,80 m. Οι πάσσαλοι αυτοί θα πρέπει να ανθίστανται στις δυνάμεις εφελκυσμού, που προέρχονται από την τάνυση του καλωδίου, το οποίο σταθεροποιεί το διαχωριστικό δίχτυ. Καλό είναι οι πάσσαλοι να είναι αποσπώμενοι, προκειμένου να αποθηκεύονται, όταν το γήπεδο δεν χρησιμοποιείται και να διευκολύνεται η συντήρηση του γηπέδου. Οι πάσσαλοι είναι από ξύλο ή αλουμίνιο. Το πλέγμα προστασίας, εφόσον τοποθετείται σε απόσταση μικρότερη του ενός μέτρου από γειτονική ιδιοκτησία, δεν θα πρέπει να υψώνεται σε ύψος μεγαλύτερο από τρία μέτρα από την επιφάνεια του γηπέδου και δεν θα πρέπει να αποτελείται από αδιαφανή επιφάνεια σε ύψος μεγαλύτερο των δύο μέτρων από το επίπεδο του γηπέδου. Η γραμμογράφηση των γηπέδων γίνεται με λευκές ή έγχρωμες γραμμές, με χρώματα ανθεκτικά στη χρήση και στην υπεριώδη ακτινοβολία (μαλακό PVC⁷⁰).

6.5 Φωτισμός γηπέδου

Ο σχεδιασμός του φωτισμού ενός γηπέδου αντισφαίρισης θα πρέπει να σκοπεύει στον ομοιόμορφο φωτισμό του ίδιου αλλά και της γύρω περιοχής σε απόστασης 1m τουλάχιστον στον έλεγχο της θάμβωσης των αθλητών και στην κατασκευή ενός

---

⁷⁰ Φωτεινή, Πρεφτίτση, ο.π. 83-88

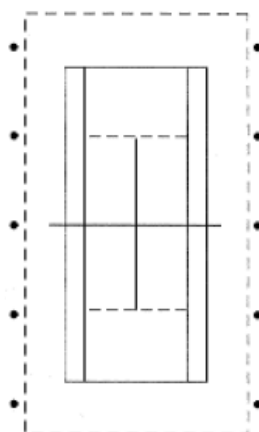

συστήματος με κατά το δυνατόν χαμηλό κόστος, εύκολου στη συντήρηση και στη λειτουργία (εικ. 8).

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΣΕ ΓΗΠΕΔΑ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ	
Περίοδος λειτουργίας	Επίπεδο φωτισμού
Προπόνηση	300 lx
Συνήθειες αγώνες	300 lx
Αγώνες υψηλής σημασίας	600 lx

Εικόνα 8: Προτεινόμενος φωτισμός δαπέδου σε γήπεδα τένις

Συνήθως χρησιμοποιούνται φωτιστικά σώματα περιμετρικά επάνω σε ιστούς, έξω από την επιφάνεια του γηπέδου για λόγους ασφάλειας. Σε κάθε γωνία του γηπέδου υπάρχει φωτιστικό σώμα και άλλα τρία ή τέσσερα σε κάθε επιμήκη πλευρά (εικ. 5). Το ύψος των ιστών πρέπει να είναι μεγαλύτερο από 9m, ώστε να αποτρέπεται η θάμβωση των αθλητών.⁷¹

Εικόνα 9: Τα φωτιστικά σώματα τοποθετούνται περιμετρικά επάνω σε ιστούς, έξω από την επιφάνεια του γηπέδου

6.6 Η εξωτερική περίφραξη

Η εξωτερική περίφραξη θα έχει συνολικό ύψος 4,00μ. και κατασκευάζεται από πλέγμα γαλβανισμένο στερεωμένο πάνω σε γαλβανισμένους σιδεροσωλήνες των 2'' οι οποίοι εγκιβωτίζονται σε βάση από οπλισμένο σκυρόδεμα. Ολόκληρο το γήπεδο εγκιβωτίζεται με μία «δοκό» από οπλισμένο σκυρόδεμα με διαστάσεις 0,25 0,40μ. που διευρύνεται σε πέδιλο στα σημεία του εγκιβωτισμού των κατακόρυφων σωλήνων

⁷¹ Φωτεινή, Πρεφτίση, ο.π. 83-88

(ορθοστατών). Οι λεπτομέρειες του τρόπου κατασκευής της περιμετρικής δοκού εγκιβωτισμού φαίνονται στο τυποποιημένο σχέδιο της Υπηρεσίας.

Οι σωλήνες που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι τυποποιημένοι 6μ. Από αυτούς τα πρώτα τμήματα (περίπου) 4,5μ. θα χρησιμοποιηθούν για ορθοστάτες και τα υπόλοιπα (περίπου) 1,5μ. θα χρησιμοποιηθούν ανά δύο με μούφα σε οριζόντια τμήματα. Στα υπόλοιπα οριζόντια τμήματα θα χρησιμοποιηθούν τμήματα των 3,00μ. Ο κάρναβος των ορθοστατών έτσι προκύπτει με αξονικές αποστάσεις 3,20μ. Στην περίπτωση που τα πολλαπλάσια του 3,20 γίνουν συνολικό μήκος μεγαλύτερο στην διεύθυνση του κατά πλάτος άξονα του γηπέδου, τότε η διαφορά θα καλύπτεται με αύξηση της αποστάσεως μεταξύ των γηπέδων η οποία έχει ελάχιστη τιμή 4,56μ. και μέγιστη 7,30μ.

Η σύνδεση των οριζόντιων σωλήνων που ενώνουν τις κορυφές των ορθοστατών γίνεται με ταυ και στην περίπτωση που συνδέονται μεταξύ τους χρησιμοποιούνται μούφες. Στις γωνίες αντίστοιχα χρησιμοποιούνται τρίστομα. Οι γωνιακοί ορθοστάτες αντιστηρίζονται με σωλήνες που έχουν κλίση 45° και εγκιβωτίζονται στην περιμετρική δοκό εγκιβωτισμού. Για την κατασκευή αυτή χρησιμοποιούνται τετράστομα και γωνίες 45° .

Οι πόρτες κατασκευάζονται κι αυτές από σωλήνες 2" και από γωνίες.

Οι στροφές και τα εξαρτήματα του μανδάλου είναι βιδωτά.

Δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην αντοχή της περίφραξης στη διάβρωση.

Για το λόγο αυτό όλα τα τεμάχια κι εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται θα είναι προστατευμένα από τη διάβρωση (σκουριά) με θερμό γαλβάνισμα. Θα πρέπει να αποφευχθεί οποιαδήποτε ηλεκτροκόλληση.

Το γαλβανισμένο πλέγμα που θα αναρτηθεί και θα στερεωθεί στους οριζόντιους και κατακόρυφους σιδερωσωλήνες θα έχει ύψος 4,00μ. και 4 εκ. και πάχος 4 χιλ. Η ανάρτηση και η στερέωσή του από τους οριζόντιους σωλήνες θα γίνει με γαλβανισμένο συνεχές σύρμα. Το κάτω άκρο του πλέγματος θα είναι σε πλήρη επαφή με τη δοκό εγκιβωτισμού. Κατά μήκος του πλέγματος και σε ολόκληρη την περίμετρο του γηπέδου θα περαστεί σύρμα γαλβανισμένο με μορφή ούγκιας σε πέντε σειρές μία στη βάση του πλέγματος (κάτω άκρο), μια στην κορυφή (άνω άκρο) και τρία ενδιάμεσα.⁷²

---

⁷² Φωτεινή, Πρεφτίτση, ο.π. 83-88

Εικόνα 10: Περίφραξη γηπέδου πρέπει να υψώνεται σε ύψος 3m

Κεφάλαιο 7ο: Παραδείγματα τένις κλαμπ σε Ελλάδα και εξωτερικό

Στο κεφάλαιο αυτό θεωρήθηκε αναγκαίο να παρουσιαστούν τένις κλαμπ από την Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό.

7.1 Central Park Tennis Club

Το Central Park Tennis Club διαθέτει (εικ. 7-11) ⁷³:

- 18 γήπεδα τένις
- Γυμναστήριο
- Εξωτερική πισίνα
- Αίθουσα παιχνιδιού για εφήβους
- Καφέ και σνακ μπαρ

Από τα 18 γήπεδα τένις μας τα 12 είναι εσωτερικά και 6 υπαίθρια, τα οποία πληρούν όλες τις προδιαγραφές της USTA με 24' μεταξύ των διπλών πλαισίων και 21' πίσω από τις ακραίες γραμμές, ώστε να μπορείτε να επιστρέψετε αιχμηρά σκηνικά και να τρέξετε κάτω τους λοβούς χωρίς δισταγμό. Και τα 12 εσωτερικά γήπεδα έχουν διαχωριστικά δίχτυα πλήρους μήκους, άριστο φωτισμό, ένα νέο σύστημα θέρμανσης και μια ήσυχη ατμόσφαιρα για αδιάκοπα παιχνίδια⁷⁴.

Ο χώρος γυμναστικής είναι πλήρως εξοπλισμένος με μηχανήματα τελευταίας τεχνολογίας από το LifeFitness.

Η εξωτερική πισίνα είναι 30 X 50 πόδια και κυμαίνεται από 3 έως 8 πόδια βάθος. Είναι ανοιχτό κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, συνήθως από τον Μάιο έως τον Σεπτέμβριο.

Η αίθουσα παιχνιδιού για εφήβους διαθέτει 2 τραπέζια πινγκ πονγκ, τραπέζι foosball, τηλεόραση επίπεδης οθόνης, δωρεάν Wi-Fi και ποικιλία παιχνιδιών.

Το σνακ μπαρ είναι ανοιχτό κατά τη διάρκεια όλων των ωρών λειτουργίας του συλλόγου. Προσφέρει αθλητικά ποτά, σόδα, νερό, χυμό, καραμέλα, τσιπς, ποπ κορν, φρούτα, σάντουιτς, σαλάτες και επιδόρπια. Το καφέ είναι ανοιχτό από Δευτέρα έως Παρασκευή από τις 10:00. Το καφέ είναι επίσης ανοιχτό κατά τη διάρκεια

---

⁷³ <http://www.centralparktennisclub.com/facilities>

⁷⁴ <http://www.centralparktennisclub.com/facilities>

εκδηλώσεων⁷⁵.

Εικόνα 11: Οι εγκαταστάσεις του Central Park Tennis Club

Εικόνα 12: Οι εγκαταστάσεις του Central Park Tennis Club

---

⁷⁵ <http://www.centralparktennisclub.com/facilities>

Εικόνα 13: Εξωτερικό γήπεδο τένις του Central Park Tennis Club

Εικόνα 14: Η πισίνα του Central Park Tennis Club

Εικόνα 15: Εκδήλωση στο Central Park Tennis Club

7.2 Lawn Tennis Turnier Club Rot-Weiß

Το Lawn Tennis Turnier Club Rot-Weiß είναι μια λέσχη τένις που βρίσκεται στο Grunewald, στο Βερολίνο της Γερμανίας⁷⁶.

Εικόνα 16: Lawn Tennis Turnier Club Rot-Weiß

7.3 Marousi Tennis Club

Στο Μαρούσι Tennis Club υπάρχουν τέσσερα χωμάτινα γήπεδα Ολυμπιακών προδιαγραφών με άπταιστο φωτισμό νέας τεχνολογίας, ένα γήπεδο γρήγορης

---

⁷⁶ <https://www.rot-weiss-berlin.de/>

επιφάνειας (rebound ace), ένα πολυμορφικό γήπεδο με χλοοτάπητα 4ης γενιάς, και ένα γήπεδο mini tennis για παιδιά ηλικίας 4-6 ετών⁷⁷.

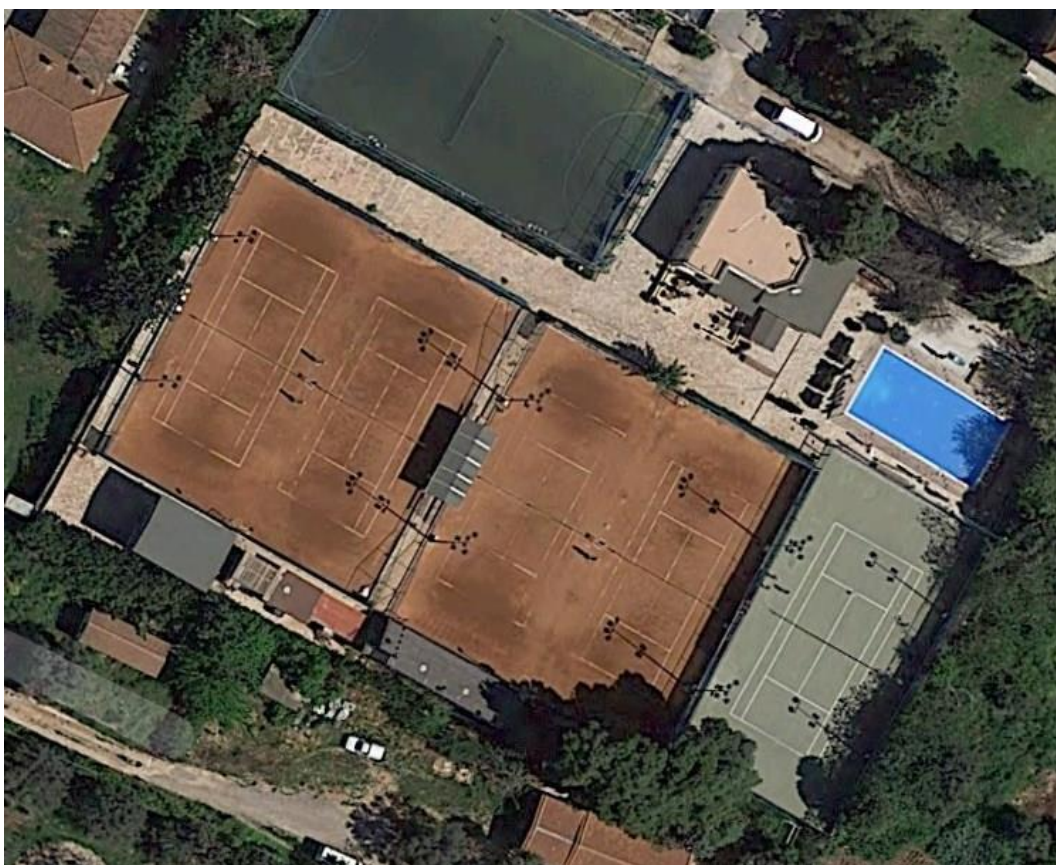

Εικόνα 17: χωμάτινο γήπεδο στο Μαρούσι Tennis Club

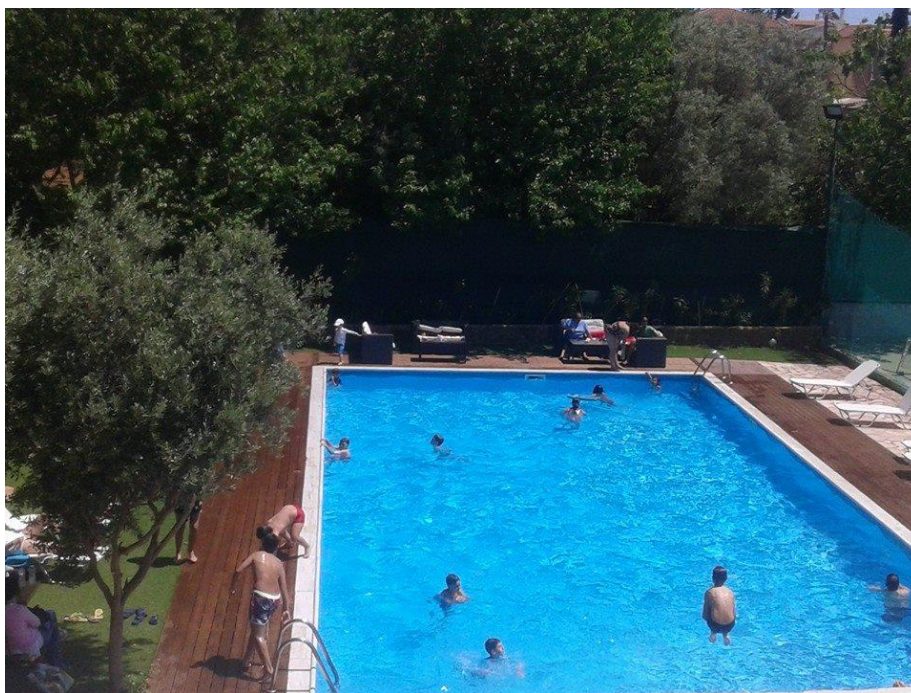
⁷⁷ <http://www.tennisclubmarousi.gr/>

Εικόνα 18: Μαρούσι Tennis Club

Οι μαθητές της ακαδημίας τένις απολαμβάνουν δωρεάν την πισίνα, η οποία λειτουργεί πλήρως ανακαινισμένη και πληροί τις αυστηρότερες προδιαγραφές υγιεινής και καθαριότητας. Έτσι, τα μέλη (δωρεάν) και οι επισκέπτες του club (με ημερήσιο εισιτήριο) έχουν τη δυνατότητα να την απολαύσουν με απόλυτη ασφάλεια, καθημερινά από τις 9 το πρωί έως τις 9 το βράδυ. Η πισίνα αλλά και ο πολύ όμορφος περιβάλλον χώρος αποτελούν ιδανική επιλογή για τις καλοκαιρινές σας αποδράσεις αλλά και για παιδικά πάρτυ και κάθε είδους κοινωνικές εκδηλώσεις. Έχει φιλοξενήσει κατ'επανάληψη άκρως διασκεδαστικά παιδικά πάρτυ αλλά και ρομαντικές και πολύ ιδιαίτερες δεξιώσεις βαπτίσεων, που έχουν αφήσει σε όλους τους καλεσμένους τις καλύτερες εντυπώσεις⁷⁸.

Εικόνα 19: Πισίνα στο Μαρούσι Tennis Club

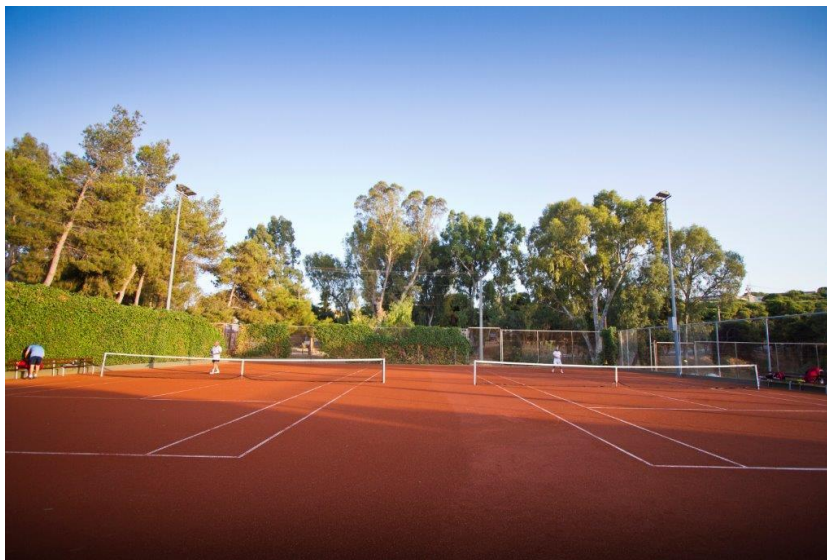
7.4 Καβούρι τένις κλάμπ

Στο χώρο λειτουργούν 7 γήπεδα τένις υψηλών προδιαγραφών και 1 γήπεδο mini tennis, πρόσφατα ανακαινισμένα σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς. Όλα τα γήπεδα έχουν τη δυνατότητα άρτιου φωτισμού για τις απογευματινές και βραδινές ώρες⁷⁹.

---

⁷⁸ <http://www.tennisclubmarousi.gr/>

⁷⁹ <https://kavouritennisclub.gr/>

Εικόνα 20: γήπεδο στο Καβούρι τένις κλάμπ

Εικόνα 21: γήπεδο στο Καβούρι τένις κλάμπ

7.5 Πολιτεία Τένις κλαμπ

Το Politia Tennis Club διαθέτει 4 γήπεδα tennis-ανακατασκευασμένα το 2014 (Οι τεχνικές προδιαγραφές του νέου χλοοτάπητα: Εργοστάσιο παραγωγής Mondo, Μοντέλο: Mondoturf NSF 66 15mm-ITF approved, Χώρα κατασκευής: Ιταλία). Τα

μέλη του Club απολαμβάνουν τα καλύτερα γήπεδα της Ελλάδας στην κατηγορία του χλοοτάπητα⁸⁰.

Ιδιαίτερα μαθήματα tennis παραδίδονται από τον Πρωταθλητή και προπονητή της Εθνικής Ελλάδος Ανδρών κ. Γιώργο Καλοβελώνη και την ομάδα του (Cardio Tennis ,Personal Training ,Group Tennis, Fitness & Body Know-How, Πρωινά μαθήματα Ladies). Επίσης στο Politia Tennis Club λειτουργεί το νέο Fitness Trend που λέγεται cardio tennis. Ένας συνδυασμός aerobics και tennis, που απογειώνει τον οργανισμό σας, συσφίγγοντας και αναζωογονώντας σας⁸¹.

Στο Politia Tennis Club λειτουργεί Ακαδημία Tennis, όπου ήδη διακρίνονται οι νέοι πρωταθλητές. Η Ακαδημία Τένις του Γιώργου Καλοβελώνη στο Politia Tennis Club σε συνεργασία με την Παγκόσμια Ομοσπονδία Τένις (ITF: International Tennis Federation), υλοποιεί τα καινούρια της προγράμματα, όσον αφορά στην εκμάθηση του τένις στις ηλικίες 4 έως 10 ετών. Βασισμένη στις καινούριες πρωτοποριακές διδακτικές μεθόδους ανάπτυξης και διάδοσης του Tennis σε όλο τον κόσμο, που είναι παγκοσμίως γνωστή με τον τίτλο “Play and Stay”, δημιουργήθηκε μια πρότυπη σχολή, με εξειδικευμένους συνεργάτες Καθηγητές Φυσικής Αγωγής με ειδικότητα στο Tennis, στην οποία, το παιδί ήδη από 4 χρονών μπορεί να παίζει και να απολαύσει το καταπληκτικό αυτό σπορ, ενώ παράλληλα γυμνάζεται και διασκεδάζει. Μόνο σε ένα απόλυτα οικολογικό “πράσινο” περιβάλλον στις εγκαταστάσεις του Politia Tennis Club⁸².

Εικόνα 22: Γήπεδα στο Politia Tennis Club.

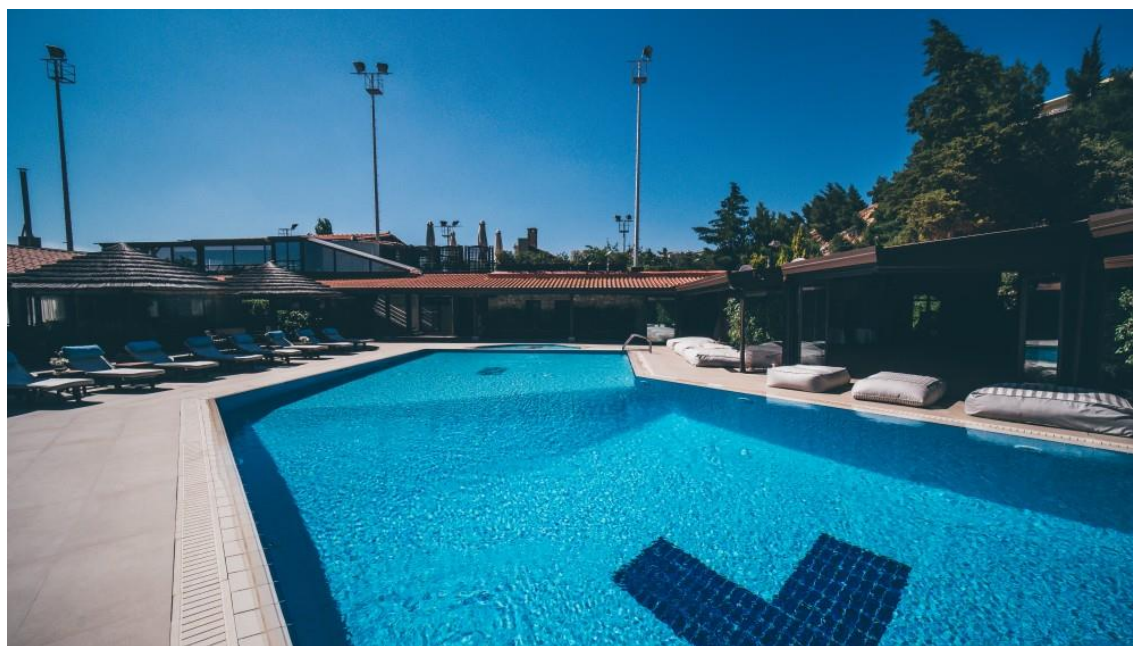
⁸⁰ <https://www.politiatennisclub.gr/>

⁸¹ <https://www.politiatennisclub.gr/>

⁸² <https://www.politiatennisclub.gr/>

Εικόνα 23 Γήπεδα στο Politia Tennis Club.

Εικόνα 24: Πισίνα στο Politia Tennis Club.

7.6 Τένις κλαμπ Αργοστολίου

Το club τένις Αργοστόλι βρίσκεται στην περιοχή Λάσση δίπλα στο ξενοδοχείο Mediterranee σε μια περιοχή μοναδικής ομορφιάς.

Οι επισκέπτες και τα μέλη του συλλόγου είναι ευπρόσδεκτοι να παίξουν και να μάθουν τένις από τον εξειδικευμένο προπονητή. Υπάρχει ένα γήπεδο με τεχνητό γρασίδι εγκεκριμένο από το Ι.Τ.Φ. με σύστημα αποστράγγισης, έτσι ώστε να μπορεί να επιτευχθεί άμεση δράση μετά από βροχή και υψηλής ποιότητας φωτισμό⁸³

Εικόνα 25: Γήπεδο Τένις κλαμπ Αργοστολίου

7.7 Agrinio Tennis Club

Το Agrinio Tennis Club λειτουργεί αδιάλλειπτα από το 1987, αποτελώντας το παλαιότερο tennis club με συνεχή λειτουργία στο Αγρίνιο και το πρώτο tennis club που φιλοξένησε διεθνείς αγώνες νέων-νεανίδων της International Tennis Federation στην Ελλάδα.

Βρίσκεται σε ένα μοναδικά διαμορφωμένο χώρο συνολικής έκτασης 5 στρεμμάτων, περιλαμβάνει καφετέρια και πισίνα και έχει εξαιρετικά εύκολη πρόσβαση από το κέντρο της πόλης αλλά και άνετη στάθμευση. Διαθέτει 4 γήπεδα και μια πισίνα 16 μέτρων εξοπλισμένη με μηχανισμό υδρομασάζ⁸⁴.

---

⁸³ <https://www.tennisinkefalonias.com/>

⁸⁴ <https://www.agriniotennisclub.gr/>

Εικόνα 26: Γήπεδο στο Agrinio Tennis Club

Εικόνα 27: Γήπεδο στο Agrinio Tennis Club

Εικόνα 28: Πισίνα στο Agrinio Tennis Club

7.8 Χαλάνδρι τέννις κλαμπ

Το HALANDRI Tennis Club λειτουργεί αδιάλλειπτα από το 1982, αποτελώντας το παλιότερο tennis club με συνεχή λειτουργία στην Ελλάδα. Βρίσκεται σε ένα μοναδικά διαμορφωμένο χώρο συνολικής έκτασης 9 στρεμμάτων, με εξαιρετικά εύκολη πρόσβαση (σε μικρή απόσταση από τους σταθμούς του Μετρό 'Αγία Παρασκευή' και 'Νομισματοκοπείο') αλλά και άνετη στάθμευση. Οι εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν 9 γήπεδα τένις, από τα οποία τα 5 είναι προπονητικά, πλήρως ανακαινισμένα, και 4 διατίθενται για τα μέλη μας και τους επισκέπτες. Διατίθενται επίσης αποδυτήρια με σάουνα, και προπονητικός τοίχος. Το club διοργανώνει εσωτερικά τουρνουά δύο φορές τον χρόνο, και τουρνουά OPEN με σημαντικά έπαθλα κάθε χρόνο. Μείνετε ενημερωμένοι για τους αγώνες που πλησιάζουν, επισκεπτόμενοι συχνά αυτό το site. Επίσης υπάρχει και μια πισίνα για αναψυχή⁸⁵.

---

⁸⁵ <http://www.tennis-club.gr/>

Εικόνα 29: Γήπεδο στο Χαλάνδρι τέννις κλαμπ

7.9 Golden tennis club

Στο Golden Tennis παρέχονται υψηλής ποιότητας υπηρεσίες που τον τοποθετούν στην κορυφή των ομίλων αντισφαίρισης στην Ελλάδα. Υπάρχουν 3 χωμάτινα γήπεδα και 1 greenset με φωτισμό LED. Κατάστημα αθλητικών ειδών καθώς και κυλικείο για καφέ, χύμους, ποτό και snacks⁸⁶.

---

⁸⁶ <https://www.goldentennis.gr/>

Εικόνα 30: Γήπεδο στο Golden tennis club

Εικόνα 31: Golden tennis club

7.10 Les Raquettes Tennis Academy

Οι εγκαταστάσεις της ακαδημίας μας «**Les Raquettes Tennis Academy**» βρίσκονται στον Οικισμό Δροσιά, Θέρμης και εκτείνονται σε περισσότερα από 12 στρέμματα, συνδυάζοντας την άγνογη αισθητική με τις υψηλότερες τεχνικές προδιαγραφές, προσφέροντας μεμονωμένα γήπεδα τέτοιων διαστάσεων δίνοντας την δυνατότητα να φιλοξενεί Πανελλαδικά Πρωταθλήματα και επαγγελματικές διοργανώσεις τις ΕΦΟΑ (Ελληνικής Φίλαθλης Ομοσπονδίας Αντισφαίρισης. Διαθέτει 7 γήπεδα (ITF approved) 5 Clay & 2 Synthetic Grass Courts. Μοναδικό φωτισμό 8 ιστών ανά γήπεδο αποδίδοντας 420 Lux. 2 Καφέ - Μπάρ . Αποδυτήρια Ανδρών και Γυναικών. 2 Parking. Ανοιχτή Πισίνα 120 τ.μ. Γυμναστήριο 'Fitness Center' 100 τ.μ. με αποδυτήρια. Παιδότοπος 150 τ.μ. Περιβάλλον χώρος 2000 τ.μ. για διαξαγωγή Event και εκδηλώσεων⁸⁷.

Εικόνα 32: Πισίνα στο Les Raquettes Tennis Academy

---

⁸⁷ <https://www.les-raquettes.gr/>

Εικόνα 33: Αγώνας τένις στο Les Raquettes Tennis Academy

7.11 Ace Tennis Club

Το Ace Tennis Club διαθέτει εγκαταστάσεις υψηλού επιπέδου που έχουν δημιουργηθεί με μεράκι και πολύ αγάπη για το τένις και όχι μόνο. Το ACE club4tennis διαθέτει 9 χωμάτινα γήπεδα τένις Clay Courts, 1 γήπεδο Green Set, 1 με συνθετικό χλοοτάπητα υψηλών προδιαγραφών σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς και εγκεκριμένα από την Παγκόσμια Ομοσπονδία Αντισφαίρισης (ITF approved). Επιπρόσθετα, το ένα από τα εννιά χωμάτινα Clay Courts έχει τον χαρακτήρα του Κεντρικού Γηπέδου στα πρότυπα των μεγάλων Clubs του εξωτερικού και διαθέτει κερκίδα 150 θέσεων. Τα χωμάτινα γήπεδα είναι ιδανικά για ξεκούραστο παιχνίδι και παρέχουν την λιγότερο δυνατή καταπόνηση για τα γόνατα. Η συντήρηση τους γίνεται μετά από κάθε αγώνα από εξειδικευμένο προσωπικό. Τα γήπεδα διαθέτουν άρτιο τεχνολογικά φωτισμό (8 Kw) για τις νυχτερινές τενιστικές μάχες καθώς επίσης και on line σύστημα κρατήσεων (ηλεκτρονικό σύστημα) για την καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών⁸⁸. (εικ. 34).

Υπάρχουν 3 ολοκαίνουρια γήπεδα Padel με συνθετικό χλοοτάπητα τελευταίας γενιάς με χαλαζιακή άμμο σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές. Τα γήπεδα

---

⁸⁸ <http://www.acetennisclub.gr/>

διαθέτουν τον πιο σύγχρονο φωτισμό τύπου LED ενώ μπορείτε να απολαύσετε τα παιχνίδια στον ειδικά διαμορφωμένο περιβάλλον χώρο⁸⁹.

Εικόνα 34: Νυχτερινός φωτισμός σε γήπεδο τένις στο Ace Tennis Club

---

⁸⁹ <http://www.acetennisclub.gr/>

Εικόνα 35: Γηπεδο Padel με συνθετικό χλοοτάπια στο Ace Tennis Club

Οι μοναδικές εγκαταστάσεις του **ACE club4tennis** διαθέτουν Γυμναστήριο πλήρως εξοπλισμένο με κορυφαία όργανα γυμναστικής τελευταίας τεχνολογίας «Technogym» σε ένα ευχάριστο και καθαρό περιβάλλον που θα σας εξασφαλίσει υγεία και ομορφιά! Αναπόσπαστο κομμάτι του **ACE club4tennis** αποτελεί η πισίνα (διαστάσεις 10×20μ.)⁹⁰.

---

⁹⁰ <http://www.acetennisclub.gr/>

Συμπεράσματα

Έχοντας ολοκληρώσει την παρούσα εργασία γίνεται κατανοητό ότι ένα τένις κλαμπ για να θεωρείται αξιοπρεπές θα πρέπει να πληρεί κάποιες προϋποθέσεις και προδιαγραφές. Τα γήπεδα οφείλουν να πληρούν τις υψηλές προδιαγραφές, προκειμένου να εξυπηρετούν όλες τις ηλικιακές ομάδες. Εκτός από τα γήπεδα για τους ενήλικες υπάρχουν συνήθως και παιδικά.

Η επιτυχία της κατασκευής ενός γηπέδου τένις, όπως κάθε άλλου γηπέδου, εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την ποιότητα του υπεδάφους. Επιπλέον, οι συνθήκες απορροής των υδάτων και το ύψος του υδροφόρου ορίζοντα αποτελούν παράγοντες που συντρέχουν στον κίνδυνο δημιουργίας πάγου ή συγκέντρωσης επιφανειακών υδάτων σε ορισμένους περιόδους του έτους.

Οι ελάχιστες διαστάσεις των γηπέδων καθορίζονται από το είδος του παιχνιδιού, για το οποίο προορίζονται (μονό ή διπλό). Το ελάχιστο μήκος της επιφάνειας παιχνιδιού είναι 23,77m και πλάτος 8,23m για το μόνο παιχνίδι και 10,97m για το διπλό. Σύμφωνα με τη διεθνή ομοσπονδία αντισφαίρισης, για τους διεθνείς αγώνες οι ελάχιστες διαστάσεις ενός γηπέδου είναι 36,57m x 18,27m ,διαμορφώνοντας έτσι έναν ελεύθερο χώρο 6,40m κατά την έννοια του μεγάλου άξονα του γηπέδου και 3,65m στα πλαϊνά.

Οι τεχνικές και ηλεκτομηχανολογικές προδιαγραφές ορίζονται από τον ελληνικό κανονισμό και τη νομοθεσία. Στο εξωτερικό οι προδιαγραφές ορίζονται από τους διεθνείς αναγνωρισμένους κανονισμούς (ASHRAE, DIN, VDE, BS, κ .α). Τους ίδιους κανονισμούς ακολουθούν και για τις εγκαταστάσεις κλιματισμού, εξαερισμού, πυρόσβεσης, υδραυλικών, όπως και για τη δημιουργία ηλεκτρολογικών και τηλεφωνικών εγκαταστάσεων. Επίσης εφαρμόζονται στη δημιουργία των εσωτερικών χώρων (εστιατόριο, tennis market, γυμναστήριο, spa, αποδυτήρια) αλλά και των εξωτερικών χώρων, όπως τα γήπεδα, η πισίνα και ο παιδότοπος. Η εφαρμογή και τήρηση της απαραίτητης τεχνολογίας και των τεχνικών χαρακτηριστικών είναι απαραίτητα για να δημιουργηθεί ένα tennis club υψηλών προδιαγραφών.

Βάσει της μελέτης και των χωροταξικών αναγκών, η έκταση που απαιτείται για τη δημιουργία του Tennis club υπολογίζεται στα 12 στρέμματα.

Η μέθοδος που ακολουθείται για την κατασκευή ενός τένις κλαμπ απαιτεί προσοχή και γίνεται ύστερα από εδαφοτεχνική μελέτη προκειμένου να επιλεγθούν

αποτελεσματικές, γρήγορες και αξιόπιστες λύσεις, καθώς και πλήρη γκάμα υλικών για την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών. Τα υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του Tennis Club είναι τα δομικά (αδρανή υλικά, μπετόν, σοβάδες, alphablock, τσιμεντοσανίδα) και μονωτικά.

Οι ηλεκτρομαγνητικές εγκαταστάσεις του Tennis Club σχεδιάζονται με τις κατάλληλες και δέουσες προδιαγραφές, έτσι δηλαδή ώστε να πληρούν το κριτήριο της ποιότητας και εξυπηρέτησης του πελάτη. Οι υπόλοιπες εγκαταστάσεις του Tennis Club , σχεδιάζονται και αυτές με όλες τις προδιαγραφές άριστης ποιότητας.

Όταν ακολουθηθούν οι κανονισμοί και οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις το τένις κλαμπ που θα λειτουργήσει θα είναι υψηλών προδιαγραφών και θα εξυπηρετεί τους πελάτες του με τον καλύτερο τρόπο.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- Α. Π.: ΥΠΠΟΑ/ΓΔΥΑ/ΔΤΥ/ΤΠΑΑΕ/558576/27822/3786/867 Ημ/νία: 29/12/2017
Ημ/νία Έκδοσης 29/12/2017 2
- Γρίβας, Ν., & Μάντης, Κ. (1996). *Η τακτική του τένις: Θεωρία και πράξη*. Θεσσαλονίκη: Κάρολος.
- Γρίβας, Νικόλαος. "ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ." (2015), Διαθέσιμο στο <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/3775> (22/10/2019).
- Δαλάκος, Β., & Κορώνας, Κ. *Φυσική κατάσταση στο τένις*. 2000. Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδης. σελ 79-86
- Ηλιόπουλος Γ. & Ηλιόπουλος Δ. "Παιχνίδια με την μπάλα στην αρχαία Ελλάδα" *Αθλητική Ιστορία και Φιλοσοφία* 2 (2006):165-187. και Χ. Λάζος, *Παίζοντας στο χρόνο. Αρχαία Ελληνικά και Βυζαντινά παιχνίδια*. Αθήνα, 2002.
- Καραγιάννη, Ο., & Νταλώση, Δ. (2000). Προπόνηση στο τένις, μετάφραση του Ferrauti, A., Majer, P., & Weber, K. (1996). *Tennis Training mit System*. Θεσσαλονίκη: Σάλτο.
- ΚΥΑ 408113/21902/2725/603/4-10-17,
- Μπιζιάγκου-Χασιώτη, Α. *Άσκηση και Υγεία στο Γαληνό* Θεσ/νίκη 2011, 56-63.
- Ν.4479/2017 (Α' 94) «Τροποποιήσεις του Ν.2725/1999 (Α' 121) και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ Α' 3568/10-10-2017
- Πρεφτίτση, Φ. (2009). *Γήπεδα τένις, Σχεδιασμός & κατασκευή, Κτίριο Τεχνικές Σελίδες*, τεύχος 4 σελ 83-88, διαθέσιμο στο <https://www.ktirio.gr/el/> (22/10/2019).
- Σκιαδάς, Ε. (1995). *100 χρόνια Όμιλος Αντισφαιρίσεως Αθηνών*. Αθήνα: Μικρός Ρωμηός.
- Τραυλός, Α., & Δουβής, Σ. *Εφαρμοσμένη Αθλητική ψυχολογία στο τένις*. 2000. Αθήνα. Λαβύρινθος. σελ 55-59
- Υπουργική Απόφαση 38404/2009 - ΦΕΚ 1780/Β'/26.8.2009

Ξενόγλωσση

Abramson, J. (2018). The history and evolution of tennis: Διαθέσιμο στο <https://study.com/academy/lesson/the-history-evolution-of-tennis.html> (22/10/2019).

Gillmeister, H. *Tennis: A Cultural History*, London, 1997.

Jones, G., & Hanton, S. (1996). Interpretation of competitive anxiety symptoms and goal attainment expectancies. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 18, 144-157.

Sabbage, L. *Pictorial History of tennis*, New York, 2004.

Perry, J. D., & Williams, J. M., (1998) Relationship of intensity and direction of competitive trait anxiety to skill level and gender in tennis. *Sport Psychologist*, 12, 169-179.

Πηγές από το διαδίκτυο

<http://www.centralparktennisclub.com/facilities>

<https://www.rot-weiss-berlin.de/>

<http://www.tennisclubmarousi.gr/>

<https://kavouritennisclub.gr/>

<https://www.politiatennisclub.gr/>

<https://www.tennisinkefalonias.com/>

<https://www.agriniotennisclub.gr/>

<http://www.tennis-club.gr/>

<https://www.goldentennis.gr/>

<https://www.les-raquettes.gr/>

<http://www.acetennisclub.gr/>

Αρχαίες πηγές

Πλάτων, *Επιστολές* 13.363.

Πλάτων, *Θεαίτητος* 146,

Πλάτων *Ευθύδημος* 277B.

Οδύσσεια 6.100-111

Αθήναιος 19, Πλούταρχος, *Αλέξανδρος* 39.

Πολυδεύκης 9.32.

Παραρτήματα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ Π.Ε. ΘΕΣ/ΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Δικαιολογητικά που απαιτούνται για την ίδρυση & λειτουργία ιδιωτικών γυμναστήριων ή ιδιωτικών σχολών εκμάθησης αθλημάτων που λειτουργούν σε εγκαταστάσεις ανοικτών χώρων (γήπεδα 5x5 μπάσκετ, τένις κλπ)

ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Προσοχή ! ! Εάν οι χώροι εγκαταστάσεων των γηπέδων χρησιμοποιούνται ως επιχειρήσεις

ψυχαγωγικής παιδιάς και εκμισθώνονται με ωριαία ή περιοδική αποζημίωση προς ιδιώτες για να ψυχαγωγηθούν παίζοντας, τότε δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 32 του Ν. 2725/99 και δεν έχουν εφαρμογή όσα ορίζονται στο Π.Δ. 219/13-10-2006. Συνεπώς η Υπηρεσία μας είναι αναρμόδια για την έκδοση άδειας λειτουργίας που να αναφέρεται στις παραπάνω δραστηριότητες διότι αυτές δεν αποτελούν αντικείμενο του Αθλητικού Νόμου και του παραπάνω Προεδρικού Διατάγματος.

Εάν όμως, τα ως άνω γήπεδα χρησιμοποιούνται ως χώροι εκμάθησης αθλήματος, προπόνησης ή εκγύμνασης, εφαρμόζονται οι παραπάνω διατάξεις και μπορεί να εκδοθεί άδεια λειτουργίας ιδιωτικού γυμναστηρίου ή ιδιωτικής σχολής εκμάθησης αθλημάτων, η οποία θα λειτουργεί στις εγκαταστάσεις του γηπέδου.

Α.- Αίτηση του ιδιοκτήτη όπου θα αναγράφονται συγκεκριμένα ποιες υπηρεσίες προτίθεται να

προσφέρει στις εγκαταστάσεις του γηπέδου (εκμάθηση αθλήματος, προπόνηση κλπ.).

Η Αίτηση θα συνοδεύεται από:

- 1) Επικυρωμένη φωτοτυπία του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας ή του Διαβατηρίου του ιδιοκτήτη

- 2) Απόδειξη καταβολής παραβόλου ύψους τετρακοσίων (400) Ευρώ (κατατίθεται στην Εθνική Τράπεζα και στο λογαριασμό 040/546176-69 για την περιθάλψη και ενίσχυση ανασφαλιστών αθλητών κατά τους όρους του άρθρου 36 Ν. 2725/99)
- 3) Πρόσφατο αντίγραφο Ποινικού Μητρώου του ιδιοκτήτη (αναζητείται αυτεπαγγέλτως από την Υπηρεσία μας)
- 4) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 ότι, ο αιτών ιδιοκτήτης δεν έχει παραπεμφθεί με αμετάκλητο βούλευμα κλπ. (επισυνάπτεται Υπόδειγμα)
- 5) Φορολογική ενημερότητα
- 6) Ασφαλιστική ενημερότητα
- 7) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 ότι, ο αιτών την λειτουργία του γυμναστηρίου ή της αθλητικής σχολής δεν τελεί υπό στερητική δικαστική συμπαράσταση κλπ (επισυνάπτεται Υπόδειγμα)
- 8) Ακριβές αντίγραφο της άδειας του γηπέδου, που εκδόθηκε από την πολεοδομία και στην οποία περιλαμβάνονται, όχι μόνο οι υποστηρικτικές εγκαταστάσεις, αλλά ολόκληρη η εγκατάσταση (μαζί και τα γήπεδα)
- 9) Αρχιτεκτονικά σχέδια κατόψεων και τομών των υποστηρικτικών εγκαταστάσεων του κτιρίου ή των κτιρίων, σε κλίμακα ένα προς πενήντα (1 : 50) σε δύο αντίγραφα θεωρημένα από μηχανικό και επικυρωμένα από το οικείο Πολεοδομικό Γραφείο. Στα σχέδια χαρακτηρίζονται όλοι οι χώροι του κτιρίου ή των κτιρίων (γραφεία, αίθουσες κλπ.) και αναγράφονται οι πλήρεις διαστάσεις και το εμβαδόν των χώρων καθώς και η συνολική επιφάνεια κάτοψης.
- 10) Σχεδιαγράμματα του συνολικού χώρου της εγκατάστασης όπου θα περιλαμβάνονται συνολικά τα κτίρια, τα γήπεδα και γενικά ολόκληρος ο χώρος της εγκατάστασης και του οικοπέδου σε δύο (2) αντίτυπα, θεωρημένα από μηχανικό και επικυρωμένα από το οικείο Πολεοδομικό Γραφείο. Στα σχέδια χαρακτηρίζονται όλοι οι χώροι (γήπεδα , κτίρια κλπ.) καθώς και το εμβαδόν των χώρων
- 11) Δήλωση στατικής επάρκειας του κτιρίου, υπογεγραμμένη από Πολιτικό Μηχανικό και επικυρωμένη από το οικείο Πολεοδομικό Γραφείο.
- 12) Μελέτες εγκαταστάσεων του γηπέδου, υπογεγραμμένες από Μηχανικό καθώς και πιστοποιητικά καταλληλότητας εξοπλισμού που αποδεικνύουν ότι, η

αθλητική σχολή πληροί τις προϋποθέσεις που τάσσει η οικεία Αθλητική Ομοσπονδία

- 13) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86, στην οποία θα δηλώνεται από τον Κατασκευαστή Διπλωματούχο Μηχανικό ότι, η κατασκευή του γηπέδου έγινε σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται από την Γ.Γ.Α. (επισυνάπτεται Υπόδειγμα).
- 14) Έγγραφο σύμβαση από την οποία να αποδεικνύεται η κυριότητα ή η μίσθωση του ακινήτου, στο οποίο θα λειτουργήσει το γυμναστήριο ή η αθλητική σχολή από τον αιτούντα. (σε περίπτωση μίσθωσης, το μισθωτήριο συμβόλαιο θα είναι θεωρημένο από την Εφορία)
- 15) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 Διπλωματούχου Ηλεκτρολόγου, για την ασφαλή και ακίνδυνη ηλεκτρολογική εγκατάσταση, καθώς και για τον πλήρη εξαερισμό των στεγασμένων χώρων.
- 16) Βεβαίωση πυρασφάλειας των εγκαταστάσεων των γηπέδων από την Πυροσβεστική Υπηρεσία, η οποία πρέπει να ανανεώνεται κάθε πενταετία.
- 17) Πιστοποιητικό της Διεύθυνσης Υγείας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για την καταλληλότητα των χώρων υγιεινής, του χρησιμοποιούμενου πόσιμου νερού, του συστήματος αποχέτευσης και της τυχόν ηχορύπανσης
- 18) Πιστοποιητικά από τα οποία να προκύπτει ότι, ο χώρος έχει υποβληθεί στις απαιτούμενες απολυμάνσεις.
- 19) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 του ιδιοκτήτη (εφόσον δεν διαθέτει πτυχίο ΤΕΦΑΑ) όπου θα δηλώνεται:
  - a. ποιος ορίζεται Διευθυντής του γυμναστηρίου ή της αθλητικής σχολής
  - b. αν απασχολεί προσωπικό.
  - c. αν παρέχει υπηρεσίες που απαιτούν εξειδικευμένο προσωπικό (επισυνάπτεται Υπόδειγμα)
  - d. Σημειώνεται εδώ ότι, εφόσον στο γυμναστήριο γίνεται εκμάθηση αθλήματος ή προπόνηση σχετική με το άθλημα, απαιτείται η πρόσληψη ειδικού Γυμναστή με ειδικότητα στο άθλημα ή προπονητή με άδεια εξασκήσεως του επαγγέλματος του προπονητή του συγκεκριμένου αθλήματος

20) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 του ιδιοκτήτη ότι, δεν είναι διορισμένος στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ ή ΟΤΑ α΄ & β΄ βαθμού καθώς και ότι, στο γυμναστήριο ή την αθλητική σχολή δεν πωλούνται βιταμίνες και συμπληρώματα διατροφής (επισυνάπτεται Υπόδειγμα)

Β΄.-Εφόσον ο ιδιοκτήτης είναι και Διευθυντής του γυμναστηρίου ή της αθλητικής σχολής θα προσκομισθούν επιπλέον:

- 1) Επικυρωμένο αντίγραφο των τίτλων σπουδών του ιδιοκτήτη (πτυχίο ΤΕΦΑΑ)
- 2) Αποδεικτικά από τα οποία να προκύπτει ότι έχει τριετή τουλάχιστον εμπειρία στη διαχείριση προγραμμάτων μαζικής ή ατομικής άθλησης ή εκγύμνασης.
- 3) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 ότι απασχολείται κατά πλήρες ωράριο στο γυμναστήριο ή την αθλητική σχολή και δεν προσφέρει τις υπηρεσίες του σε άλλο γυμναστήριο (επισυνάπτεται Υπόδειγμα)

Γ.- Εφόσον στο γυμναστήριο ή την αθλητική σχολή

α) ορίζεται Διευθυντής πτυχιούχος ΤΕΦΑΑ (που δεν συμπίπτει στο πρόσωπο του ιδιοκτήτη) & β) απασχολεί προσωπικό (εκπαιδευτές, γυμναστές, προπονητές κλπ)

- 1) Ιδιωτικό συμφωνητικό πρόσληψης, μεταξύ του Δ/ντή και του ιδιοκτήτη, στο οποίο θα επισυνάπτεται η αναγγελία πρόσληψης ΟΑΕΔ.
- 2) Επικυρωμένα αντίγραφα των τίτλων σπουδών του Δ/ντή
- 3) Επικυρωμένο αντίγραφο του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας του Δ/ντή
- 4) Πρόσφατο Ποινικό Μητρώο του Δ/ντή (αναζητείται αυτεπαγγέλτως από την Υπηρεσία μας)
- 5) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 του Δ/ντή ότι, δεν έχει παραπεμφθεί με αμετάκλητο βούλευμα κλπ. (επισυνάπτεται Υπόδειγμα)
- 6) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 του Δ/ντή ότι, δεν τελεί υπό στερητική δικαστική συμπαράσταση κλπ. (επισυνάπτεται Υπόδειγμα)
- 7) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 του Δ/ντή ότι, δεν είναι διορισμένος στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ ή ΟΤΑ α΄ & β΄ βαθμού (επισυνάπτεται Υπόδειγμα)
- 8) Αποδεικτικά από τα οποία να προκύπτει ότι, ο Δ/ντής έχει τριετή τουλάχιστον εμπειρία στη διαχείριση προγραμμάτων μαζικής ή ατομικής άθλησης.
- 9) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 του Δ/ντή ότι, απασχολείται στο συγκεκριμένο γυμναστήριο ή αθλητική σχολή κατά πλήρες ωράριο

Εφόσον στο γυμναστήριο ή την αθλητική σχολή προσλήφθηκε ή θα προσληφθεί προσωπικό πέραν του Δ/ντή (διδάσκοντες, εκπαιδευτές, προπονητές κλπ.) τότε,

τα 2, 3, 4, 5, 6 & 7 που αφορούν το πρόσωπο του Δ/ντή, πρέπει να κατατεθούν και γι' αυτούς.

Σημείωση: Ο φάκελος με τα παραπάνω δικαιολογητικά (όσα σας αφορούν) για να κατατεθεί στην Υπηρεσία μας, πρέπει να είναι πλήρης. Εάν υπάρχουν ελλείποντα δικαιολογητικά, αυτά θα πρέπει να προσκομισθούν στην Υπηρεσία μας εντός δέκα πέντε (15) ημερών, από την ημέρα που θα σας γίνει σχετική ειδοποίηση. Μετά την παρέλευση του δεκαπενθημέρου, ο φάκελος μαζί με τα δικαιολογητικά θα επιστρέφεται.

Εάν από τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά προκύπτει ότι, δεν πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις διατάξεις του Π.Δ 219/13-10-2006 η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Η σχετική απόφαση κοινοποιείται στον αιτούντα.

Η Ειδική Επιτροπή, αφού διαπιστώσει ότι ο φάκελος είναι πλήρης και τα δικαιολογητικά είναι αυτά που ορίζονται από τις διατάξεις του Π. Δ., προσέρχεται για έλεγχο στους χώρους του γυμναστηρίου ή της αθλητικής σχολής.

Μετά τη διενέργεια του ελέγχου, η Επιτροπή συντάσσει έκθεση καταλληλότητας ή μη του κτιρίου και του αθλητικού εξοπλισμού και εισηγείται τη χορήγηση ή μη της άδειας λειτουργίας

Προσοχή!!

- Μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών, από τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο χορηγήθηκε η άδεια, υποχρεούται να υποβάλλει στην Υπηρεσία μας, κατάσταση του πάσης φύσεως προσωπικού, θεωρημένη από την οικεία Επιθεώρηση Εργασίας Για την πραγματοποίηση πωλήσεων αγαθών κυλικείου, στο χώρο λειτουργίας του γυμναστηρίου ή της αθλητικής σχολής, απαιτείται η προβλεπόμενη από τις σχετικές διατάξεις άδεια
- Εάν στο χώρο του γυμναστηρίου ή της αθλητικής σχολής, λειτουργούν : Σχολή χορού, επιχείρηση παροχής υπηρεσιών σάουνας, ατμόλουτρου, σολάριουμ, μασάζ, υδρομασάζ, ινστιτούτο αισθητικής, κέντρο διαίτης, Θα πρέπει να διαθέτουν την απαιτούμενη άδεια.
- Τα μέσα που χρησιμοποιούνται (όργανα, μηχανήματα κλπ.), πρέπει να είναι τα αναγκαία, κατάλληλα και ασφαλή για τους εκγυμναζόμενους (να φέρουν σφραγίδα καταλληλότητας της Ε.Ε.)

- Για την εγγραφή εκγυμναζόμενου απαιτείται, η τήρηση ειδικής κάρτας στην οποία βεβαιώνεται από ιατρό ότι, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να εκγυμνάζεται ή να αθλείται, στο διδασκόμενο άθλημα. Η ίδια προϋπόθεση απαιτείται και για την κατά έτος ανανέωση της εγγραφής. Οι υπεύθυνοι του γυμναστηρίου ή της αθλητικής σχολής οφείλουν να επιδεικνύουν τις κάρτες εκγυμναζόμενων κατά τον έλεγχο που διενεργεί η Επιτροπή του άρθρου 09 του Π.Δ 219/2006
- Εάν οι εκγυμναζόμενοι είναι κάτω των δέκα οκτώ (18) ετών, για την εγγραφή τους απαιτείται επιπλέον η έγγραφη συγκατάθεση του προσώπου που ασκεί την γονική μέριμνα σ' αυτούς.
- Απαγορεύεται η συστέγαση ιδιωτικού Γυμναστηρίου 'η ιδιωτικής Αθλητικής Σχολής και αθλητικού σωματείου, αθλητικής ένωσης ή ομοσπονδίας.
- Κάθε Γυμναστήριο ή Αθλητική Σχολή στεγάζεται υποχρεωτικώς σε ενιαίο χώρο. Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία παραρτημάτων, το κάθε ένα από τα οποία, πρέπει να πληροί αυτοτελώς τις προϋποθέσεις του Προεδρικού Διατάγματος και να διαθέτει τη δική του αυτοτελή άδεια λειτουργίας
- Απαγορεύεται η πώληση βιταμινών και συμπληρωμάτων διατροφής. Σε περίπτωση πιστοποιημένης κατά οποιονδήποτε τρόπο από τις υπηρεσίες της Νομαρχίας ή τις Αστυνομικές Αρχές παραβάσεως της ανωτέρω απαγόρευσης, επιβάλλεται πρόστιμο 20.000 Ευρώ και προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας μέχρι αποκαταστάσεως της νομιμότητας. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται η οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας.
- Το εκπαιδευτικό προσωπικό γυμναστηρίου ή αθλητικής σχολής, πρέπει να διαθέτει κατ' ελάχιστο τα παρακάτω προσόντα:
  - α) Ο Διευθυντής να είναι πτυχιούχος Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (ΤΕΦΑΑ) ελληνικού ή ισότιμου αλλοδαπού ΑΕΙ, με τριετή τουλάχιστον εμπειρία στην διαχείριση προγραμμάτων μαζικής ή ατομικής άθλησης ή εκγύμνασης
  - β) Οι διδάσκοντες εκπαιδευτές, γυμναστές, προπονητές, να είναι πτυχιούχοι ΤΕΦΑΑ ελληνικού ή ισότιμου αλλοδαπού ΑΕΙ ή να έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος που έχει χορηγηθεί από τον αρμόδιο φορέα. Εάν οι υπηρεσίες που παρέχει το γυμναστήριο ή η αθλητική σχολή απαιτούν ιδιαίτερη εξειδίκευση, το προσωπικό απαιτείται να διαθέτει σχετική βεβαίωση, πιστοποίηση ή δίπλωμα του αρμόδιου κρατικού φορέα. Για τις παρεχόμενες

υπηρεσίες που αφορούν σύνταξη και παρακολούθηση διατροφικών προγραμμάτων, απαιτείται η πρόσληψη πτυχιούχου διαιτολόγου ή ειδικού διατροφολόγου ή ειδικού αθλητικού επιστήμονα με ειδίκευση στην αθλητική διατροφή.

- Ο Διευθυντής του γυμναστηρίου ή της αθλητικής σχολής είναι αρμόδιος για την εκπόνηση του εσωτερικού τους κανονισμού, καθώς και για τον έλεγχο της τήρησης όλων των προδιαγραφών που αναφέρονται σε αυτόν και στις κείμενες διατάξεις. Ο Δ/ντής απασχολείται κατά πλήρες ωράριο στο γυμναστήριο ή την αθλητική σχολή. Δεν επιτρέπεται το ίδιο φυσικό πρόσωπο να εργάζεται ως Διευθυντής σε περισσότερα από ένα (1) γυμναστήρια ή αθλητικές σχολές.
- Το διοικητικό και το πάσης φύσεως βοηθητικό προσωπικό πρέπει να είναι ανάλογο της έκτασης των παρεχόμενων υπηρεσιών και του αριθμού των εκγυμναζόμενων.
- Η λειτουργία του γυμναστηρίου ή της αθλητικής σχολής δεν πρέπει να συνεπάγεται ηχητικές εκπομπές ή οχλήσεις των περιοίκων, αλλιώς επιβάλλεται η ηχητική μόνωση.
- Η Ειδική Επιτροπή ελέγχει τακτικά, μία (1) φορά κατ' έτος, τα γυμναστήρια ή τις αθλητικές σχολές. Η Ειδική Επιτροπή μπορεί να πραγματοποιεί εκτάκτους ελέγχους στα γυμναστήρια ή τις αθλητικές σχολές αυτεπάγγελτα και ύστερα από καταγγελία οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης των όρων και των προϋποθέσεων λειτουργίας που ορίζονται στο Προεδρικό Διάταγμα, ο οικείος Νομάρχης ή εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο, μπορεί να ανακαλεί την άδεια λειτουργίας μέχρι ένα (1) έτος ή να προβαίνει στην οριστική ανάκληση της άδειας.

Σε περίπτωση που, γυμναστήριο ή αθλητική σχολή λειτουργεί χωρίς άδεια, ο Νομάρχης ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο, επιβάλλει την άμεση διακοπή των εργασιών του με τη σφράγιση του καταστήματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Προς το σκοπό αυτό, ενημερώνεται η αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή η οικεία Αστυνομική Αρχή και η Επιθεώρηση Εργασίας.